

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

1ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Πώς να κάνετε ασφαλείς αγορές μέσω διαδικτύου

Η δυνατότητα για αγορές μέσω διαδικτύου παρέχει άνεση στις αγορές, διευρύνει τη δυνατότητα επιλογής και δίνει αξία στα χρήματα των καταναλωτών. Διαβάστε παρακάτω επτά συμβουλές που, αν τις ακολουθείτε, μπορείτε να είστε σίγουροι για την ασφάλεια των αγορών που πραγματοποιείτε μέσα από το διαδίκτυο, προκειμένου να μην πέσετε θύμα ηλεκτρονικής απάτης.

- Ελέγχτε τον ιστότοπο (website) της επιχείρησης: Οποιοσδήποτε μπορεί να ανοίξει ένα διαδικτυακό κατάστημα. Γι' αυτό είναι σημαντικό να έχετε κάποια γνώση για τη φήμη της επιχείρησης που έχετε επιλέξει, για να πραγματοποιήσετε τις αγορές σας.
- Προστατεύετε τα προσωπικά σας στοιχεία: Μην αποκαλύπτετε προσωπικά στοιχεία, παρά μόνο εάν είστε βέβαιοι για το ποιος τα συγκεντρώνει, τον σκοπό για τον οποίο τα ζητάει και τον τρόπο με τον οποίο θα τα χρησιμοποιήσει.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

- Προσέχετε τις λεπτομέρειες: Ελέγχετε την αναμενόμενη ημερομηνία παραλαβής, τα έξοδα αποστολής, την εγγύηση, την πολιτική επιστροφών και άλλες σημαντικές λεπτομέρειες. Βεβαιωθείτε ότι υπάρχει διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην οποία μπορείτε να απευθυνθείτε γραπτώς, ή τηλεφωνικός αριθμός επικοινωνίας σε περίπτωση που χρειάζεστε βοήθεια με την παραγγελία ή το προϊόν που αγοράσατε.
- Χρησιμοποιείτε ένα ασφαλές πρόγραμμα περιήγησης: Το πρόγραμμα που χρησιμοποιείτε για το διαδίκτυο θα πρέπει να εγγυάται την ασφάλεια των συναλλαγών σας.
- Κρατάτε μυστικούς τους κωδικούς εισόδου και φροντίστε να παραμένουν ασφαλείς. Μη χρησιμοποιείτε απλές λέξεις ή την ημερομηνία της γέννησής σας.
- Κρατήστε τις αποδείξεις και τους λογαριασμούς πληρωμής της κάρτας σας.

Ανακτήθηκε 22/12/2020 από <https://saferinternet4kids.gr/www.moneyonline.gr> και διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων.

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση

1. Οι αγορές μέσω διαδικτύου

- (α) κοστίζουν περισσότερο
- (β) είναι πάντα επικίνδυνες
- (γ) χρειάζονται μεγάλη προσοχή

2. Η ίδρυση μιας διαδικτυακής επιχείρησης

- (α) είναι εξαιρετικά ακριβή
- (β) είναι απαγορευμένη στην Ελλάδα
- (γ) επιτρέπεται στον καθένα

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

3. Πρέπει να μην φανερώνετε τα προσωπικά σας στοιχεία σε κάποιον όταν

- (α) γνωρίζετε ότι αυτός τα συγκεντρώνει
- (β) αγνοείτε τον σκοπό που τα ζητάει
- (γ) είστε βέβαιοι για το πώς θα τα χρησιμοποιήσει

4. Οι κωδικοί ασφαλείας πρέπει

- (α) να περιλαμβάνουν την ημερομηνία γέννησής σας
- (β) να αποθηκεύονται σε σημείο που μόνο εσείς γνωρίζετε
- (γ) να μην περιέχουν δύσκολα γράμματα

5. Κατά τις ηλεκτρονικές συναλλαγές σας είναι απαράδεκτο

- (α) να γνωρίζετε αν μπορείτε και με ποιο τρόπο να επιστρέψετε αυτό που αγοράσατε.
- (β) να ξέρετε πόσα χρήματα χρειάζεται να πληρώσετε, για να σας στείλουν αυτό που αγοράσατε.
- (γ) να αγνοείτε πώς να επικοινωνήσετε με την εταιρεία με την οποία κάνατε συναλλαγή.

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Οι ηλεκτρονικές συναλλαγές περιορίζουν τις επιλογές μας			
7.	Πρέπει να αποφεύγουμε τις συχνές αγορές μέσω Διαδικτύου			
8.	Στο κείμενο δίνονται οδηγίες για ακίνδυνες αγορές στο διαδίκτυο			
9.	Είναι άχρηστες οι αποδείξεις των πληρωμών κατά τις ηλεκτρονικές αγορές			
(Μονάδες 9)				

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη φράση που σας δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Κρατήστε τις αποδείξεις και τους λογαριασμούς πληρωμής.

Πάντα ..... τις αποδείξεις και τους λογαριασμούς πληρωμής.

2. Αν ακολουθείτε τις συμβουλές αυτές, θα είστε σίγουροι για την ασφάλεια των αγορών.

Αν είχατε ακολουθήσει τις συμβουλές αυτές,..... σίγουροι για την ασφάλεια των αγορών.

3. Η δυνατότητα για αγορές μέσω διαδικτύου διευρύνει τη δυνατότητα επιλογής

Η δυνατότητα επιλογής .....από τη δυνατότητα για αγορές μέσω διαδικτύου.

4. Να έχετε κάποια γνώση για τη φήμη της επιχείρησης που έχετε επιλέξει, για να πραγματοποιήσετε τις αγορές σας.

Να έχετε κάποια γνώση για τη φήμη της επιχείρησης που έχετε επιλέξει για την ..... των αγορών σας.

5. Κρατάτε μυστικούς τους κωδικούς εισόδου.

Οι κωδικοί εισόδου πρέπει..... μυστικοί.

6. Διαβάστε παρακάτω επτά συμβουλές που, αν τις ακολουθείτε, μπορείτε να είστε σίγουροι για την ασφάλεια των αγορών σας.

Διάβασε παρακάτω επτά συμβουλές που, αν τις ακολουθήσεις,..... να είσαι σίγουρος για την ασφάλεια των αγορών σου.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

Στις προτάσεις που ακολουθούν κυκλώστε τη λέξη / φράση που έχει το ίδιο νόημα με την υπογραμμισμένη λέξη / φράση: Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

7. Γι' αυτό είναι σημαντικό να έχετε κάποια γνώση για τη φήμη της επιχείρησης.

- (α) Ωστόσο
- (β) Επειδή
- (γ) Συνεπώς

8. Βεβαιωθείτε ότι υπάρχει διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (...) σε περίπτωση που χρειάζεστε βοήθεια.

- (α) αν
- (β) επιπλέον
- (γ) αλλά

9. Το πρόγραμμα που χρησιμοποιείτε για το διαδίκτυο θα πρέπει να εγγυάται τηνασφάλεια των συναλλαγών σας.

- (α) διαχωρίζει
- (β) διασφαλίζει
- (γ) διακινδυνεύει

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις οδηγίες (80-100 λέξεις)

Ο καλύτερος φίλος σας ή η καλύτερη φίλη σας θα κάνει για πρώτη φορά αγορά μέσω διαδικτύου. Του/Της στέλνετε ένα σύντομο ηλεκτρονικό μήνυμα (e-mail) και του/της διηγείστε πώς πέσατε θύμα ηλεκτρονικής απάτης.

(Μονάδες 12)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

2ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Ιδιοκτήτης ταβέρνας στην Αθήνα μαγειρεύει δωρεάν 630 μερίδες φαγητού κάθε μέρα για όσους έχουν ανάγκη

Κρητικός μάγειρας: Πρόκειται για τον Δημήτρη, ο οποίος έχει χρησιμοποιήσει το μαγαζί του για λειτουργία κατά τη διάρκεια του πρώτου lockdown.

Ο ίδιος αναφέρει:

«Ήμουν 20 ετών όταν ανέλαβα το μαγαζί από τον θείο μου. Για λόγους υγείας, το είχε κλειστό για τρία χρόνια και ήταν ώρα η οικογενειακή μας επιχείρηση να ανοίξει και πάλι. Από 16 χρονών, μαγείρευα σε καράβια και όχι μόνο...Όμως, και 20 χρόνια μετά, μάγειρας νιώθω, όχι τόσο επιχειρηματίας.»

Το μαγαζί πήγαινε πολύ καλά και, ειδικά, τα τελευταία χρόνια, δεν άδειαζε σχεδόν ποτέ.

Ο Δημήτρης, ανέκαθεν, μοίραζε το φαγητό που περίσσευε σε συμπολίτες του που το είχαν ανάγκη. Κατέβαινε στο κέντρο της πόλης, αλλά έδινε και σε κατοίκους της περιοχής οι οποίοι χρειάζονταν μια μερίδα φαγητού.

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

Όταν άρχισε να μοιράζει δωρεάν φαγητό, μαγειρεμένο από τα χέρια του, δεν μπορούσε να πιστέψει στα μάτια του πόσος κόσμος το είχε ανάγκη. «Ο λόγος που το πρωτοξεκίνησα, ήταν τα κλειστά συσσίτια της εκκλησίας, λόγω της κατάστασης. Κι αφού είχα τόσα κιλά φαγητό, τι να το έκανα; Ένα πράγμα ξέρω: να μαγειρεύω. Οπότε, έβαλα μπρος. Είχα τη στήριξη λίγων και καλών, βλέπαμε ότι όλο αυτό ήταν απαραίτητο για αρκετούς ανθρώπους. Έρχονταν και από άλλες γειτονιές... έπαιρναν το λεωφορείο για ένα πιάτο φαγητό.»

Ο Δημήτρης αγοράζει με δικά του έξοδα την πρώτη ύλη για να φτιάξει μαγειρευτό φαγητό για όσους το έχουν ανάγκη: μακαρόνια με κιμά, φακές, κοτόπουλο με πατάτες, λαδερά... Σταδιακά, και ειδικά τώρα, στη δεύτερη και «σκληρή» καραντίνα του χειμώνα, άρχισε ο κόσμος να βοηθάει με σακούλες γεμάτες με προμήθειες όπως λάδι, αλεύρι και ζυμαρικά.

Ανακτήθηκε 2/1/2021 από

<https://www.newsitamea.gr/2020/12/17/36chronos-idioktitis-tavernas-stin-athina-mageireyei-dorean-630-merides-fagitoi-mera-osoyos-echoyn-anagki-foto/>

και διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Ο κ. Δημήτρης μαγειρεύει στο κατάστημά του,

- (α) για να βοηθήσει τους συνομηλίκους του
- (β) για να δώσει δουλειά στους άνεργους συμπολίτες του
- (γ) για να δωρίσει φαγητό σε φτωχούς συνανθρώπους του

2. Ο κ. Δημήτρης

- (α) σε ηλικία 36 ετών εξακολουθεί να αισθάνεται μάγειρας
- (β) σε ηλικία 20 ετών άνοιξε δικό του κατάστημα
- (γ) σε ηλικία 16 ετών εργάστηκε στο κατάστημα του θείου του

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

3. Τα τελευταία χρόνια το μαγαζί του κ. Δημήτρη

- (α) είχε πολλά οικονομικά προβλήματα
- (β) είχε εξαιρετική επιτυχία
- (γ) είχε πολλούς δυσαρεστημένους πελάτες

4. Τον κ. Δημήτρη στο ξεκίνημά του

- (α) βοήθησαν ορισμένοι αληθινοί φίλοι
- (β) βοήθησε με συσσίτια η εκκλησία
- (γ) βοήθησε με χρήματα ο θείος του

5. Ο κόσμος

- (α) στάθηκε από την πρώτη στιγμή στο πλευρό του κ. Δημήτρη
- (β) αγόραζε στην αρχή την πρώτη ύλη και την προσέφερε στον κ. Δημήτρη
- (γ) σιγά σιγά του συμπαραστέκεται όλο και περισσότερο.

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Ο κ. Δημήτρης δούλευε πάντα ως μάγειρας			
7.	Ο κ. Δημήτρης έχει χρησιμοποιήσει το μαγαζί του για φιλανθρωπικούς σκοπούς της εκκλησίας			
8.	Ο κ. Δημήτρης προσέφερε μερίδες φαγητό σε όλους τους δήμους της Αθήνας			
9.	Ο κ. Δημήτρης ήταν πάντα βέβαιος ότι πολύς κόσμος είχε ανάγκη για φαγητό			

(Μονάδες 9)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη φράση που σας δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Ο θείος μου, για λόγους υγείας, είχε κλειστό το μαγαζί του.

Ο θείος μου, επειδή ..... , είχε κλειστό το μαγαζί του.

2. Ο Δημήτρης, ανέκαθεν, μοιραζε το φαγητό που περίσσευε σε συμπολίτες του.

Ο Δημήτρης, την προηγούμενη Κυριακή, ... το φαγητό που ..... σε συμπολίτες του.

3. Όμως, και 20 χρόνια μετά, μάγειρας νιώθω, όχι τόσο επιχειρηματίας.

Όμως, και 20 χρόνια μετά νιώθω περισσότερο μάγειρας..... επιχειρηματίας.

4. Ήμουν 20 ετών, όταν ανέλαβα το μαγαζί από τον θείο μου.

Σε ηλικία 20 ετών ..... το μαγαζί από τον θείο του.

5. Όταν άρχισε να μοιράζει δωρεάν φαγητό, δεν μπορούσε να το πιστέψει

Αν δεν είχα αρχίσει να μοιράζω δωρεάν φαγητό, δεν ..... να το πιστέψω

Στις προτάσεις που ακολουθούν, κυκλώστε το σωστό γράμμα γι' αυτό που σας ζητείται. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

6. Στην πρόταση «άρχισε ο κόσμος να συνδράμει με σακούλες γεμάτες με προμήθειες» η λέξη «να βοηθάει» σημαίνει

- (α) να συντροφεύει
- (β) να συντρέχει
- (γ) να συμβάλλει

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

7. Στη φράση «Ο Δημήτρης αγοράζει με δικά του έξοδα την πρώτη ύλη, για ναφτιάξει μαγειρευτό φαγητό» το «για να» δηλώνει

- (α) σκοπό
- (β) αντίθεση
- (γ) τρόπο

8. Στη φράση «σταδιακά άρχισε ο κόσμος να βοηθάει» η λέξη «σταδιακά» σημαίνει

- (α) βαθμιαία
- (β) αργότερα
- (γ) αντίθετα

9. Στην πρόταση «Ο Δημήτρης ανέκαθεν, μοίραζε το φαγητό που περίσσευε σε συμπολίτες του» η λέξη «περίσσευε» σημαίνει

- (α) χρειαζόταν
- (β) έμενε
- (γ) έλειπε

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις οδηγίες (80-100 λέξεις)

Στέλνετε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα (e-mail) σε έναν φίλο σας ή σε μια φίλη σας που έχει εστιατόριο στην πόλη σας, και του/της μιλάτε με θαυμασμό για την ιστορία που μόλις διαβάσατε.

(Μονάδες 12)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

3ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Μεσογειακή διατροφή: ένας θησαυρός στο πιάτο μας

Η μεσογειακή διατροφή είναι μια σύγχρονη δημοφιλής διατροφική συνήθεια. Αναφέρεται στον τρόπο διατροφής λαών που ζουν σε περιοχές γύρω από τη Μεσόγειο, και κυρίως σε αυτές που αναπτύσσονται τα ελαιόδεντρα. Πρόκειται για έναν υγιεινό τρόπο διατροφής που εμπνεύστηκε από τις διατροφικές συνήθειες των κατοίκων της Μεσογείου (π.χ. της Ελλάδας, της Ιταλίας και της Ισπανίας), αλλά δεν αφορά μόνο αυτούς. Δίνει έμφαση στην κατανάλωση οσπρίων, ελαιόλαδου, δημητριακών, φρούτων και λαχανικών, στη μέτρια κατανάλωση ψαριού και άσπρου κρέατος και στη σπάνια κατανάλωση κόκκινου κρέατος.

Οι μεσογειακοί λαοί ζουν περισσότερα χρόνια και έχουν λιγότερα καρδιακά προβλήματα σε σχέση με τους κατοίκους των δυτικών κοινωνιών. Αν, λοιπόν,

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

ακολουθήσουμε τη μεσογειακή διατροφή, όχι μόνο θα χάσουμε ή θα διατηρήσουμε το βάρος μας, αλλά θα βοηθήσουμε το πορτοφόλι μας και θα υιοθετήσουμε έναν υγιεινό τρόπο ζωής για εμάς και την οικογένειά μας. Έτσι, και τα παιδιά μαθαίνοντας να τρέφονται σωστά θα αποφύγουν την παχυσαρκία και την ανθυγιεινή διατροφή.

Χρήσιμες συμβουλές

- Αποφεύγουμε τα έτοιμα φαγητά.
- Τρώμε 7-10 μερίδες φρούτα και λαχανικά την ημέρα.
- Καταναλώνουμε γαλακτοκομικά με λίγα λιπαρά (γάλα, τυρί και γιαούρτι) και μικρή ποσότητα κόκκινου κρέατος (π.χ. μία φορά τη βδομάδα).
- Ένα ποτηράκι κόκκινο κρασί για τις γυναίκες ή μέχρι 2 ποτηράκια για τους άνδρες προφυλάσσει την καρδιά μας.
- Τρώμε πολλά λαχανικά, ελάχιστα βρασμένα, προτιμάμε φρούτα, κυρίως άγουρα και πίνουμε πολύ νερό.
- Επιλέγουμε ολικής άλεσης ψωμί και ζυμαρικά.
- Τρώμε άπαχα κρέατα, και τα ψήνουμε ή τα βράζουμε.
- Χρησιμοποιούμε ελαιόλαδο και σπάνια ηλιέλαιο στο μαγείρεμα.
- Τρώμε φρέσκα ψάρια, κατά προτίμηση τα βράζουμε και αποφεύγουμε τα τηγανισμένα.

Ανακτήθηκε 20/12/2020 από
<https://www.hygeia.gr/mesogeiaiki-diatrofi-enas-thisayros-sto-piato-mas/>
και διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Η μεσογειακή διατροφή έχει ως βασική της αρχή

- (α) την καθημερινή κατανάλωση ψαριού
- (β) τη συχνή κατανάλωση κόκκινου κρέατος
- (γ) τη συχνή κατανάλωση λαχανικών

2. Εφαρμόζοντας τη μεσογειακή διατροφή

- (α) είναι πιθανό να πάρουμε κιλά
- (β) ελέγχουμε το βάρος μας
- (γ) τα παιδιά μας μαθαίνουν να τρέφονται με λίπη

3. Βάζουμε πάντα στο φαγητό μας

- (α) όποιο λάδι έχουμε σπίτι μας
- (β) μόνο ηλιέλαιο
- (γ) κανένα από τα παραπάνω

4. Η μεσογειακή διατροφή

- (α) είναι γνωστή από την αρχαία ελληνική ιστορία
- (β) είναι γνωστή από την Ιταλική αρχαιότητα
- (γ) γνωρίζει μεγάλη επιτυχία στις μέρες μας

5. Ιδανικές προτάσεις για μεσογειακή διατροφή είναι:

- (α) σπιτικό φαγητό
- (β) καλά βρασμένα λαχανικά
- (γ) κατεψυγμένα ψάρια

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Η μεσογειακή διατροφή συμβάλλει στην άμυνά μας σε πολλές αρρώστιες.			
7.	Η κατανάλωση ώριμων φρούτων είναι βασικό στοιχείο της μεσογειακής διατροφής.			
8.	Το κόκκινο κρασί βλάπτει την καρδιά των γυναικών.			
9.	Η μεσογειακή διατροφή αφορά τον τρόπο διατροφής των λαών που παράγουν λάδι.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη φράση που σας δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Η μεσογειακή διατροφή αναφέρεται στον τρόπο διατροφής των μεσογειακών λαών.

Η μεσογειακή διατροφή αναφέρεται στον τρόπο που.....οι μεσογειακοί λαοί.

2. Αν ακολουθήσουμε τη μεσογειακή διατροφή, θα υιοθετήσουμε και έναν υγιεινό τρόπο διατροφής.

Αν ακολουθούσαμε τη μεσογειακή διατροφή, ... και έναν υγιεινό τρόπο διατροφής.

3. Προτιμάμε τα φρέσκα ψάρια.

Όλοι οι άνθρωποι πρέπει..... τα φρέσκα ψάρια.

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

4. Προτιμάμε φρούτα.

Εχθές, οι φίλοι/ες μου κι εγώ..... φρούτα.

5. Ένα ποτηράκι κόκκινο κρασί προφυλάσσει την καρδιά μας

Η καρδιά μας ..... από ένα ποτηράκι κόκκινο κρασί

6. Οι Μεσογειακοί ζουν περισσότερα χρόνια σε σχέση με τους κατοίκους των δυτικών κοινωνιών.

Οι Μεσογειακοί ζουν περισσότερα χρόνια..... οι κάτοικοι των δυτικών χωρών.

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

7. Στην πρόταση «Είναι ένας υγιεινός τρόπος διατροφής που εμπνεύστηκε από τις διατροφικές συνήθειες» η λέξη «εμπνεύστηκε» σημαίνει

- (α) εφαρμόστηκε
- (β) επηρεάστηκε
- (γ) αντιμετωπίστηκε

8. Η λέξη «λοιπόν» σημαίνει

- (α) εξάλλου
- (β) συνεπώς
- (γ) άλλωστε

9. Στη φράση «ένας θησαυρός στο πιάτο μας» η λέξη «θησαυρός» σημαίνει

- (α) κοσμήματα
- (β) χρήματα
- (γ) κανένα από τα παραπάνω

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ'

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις οδηγίες (80-100 λέξεις)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

Είσαι δημοσιογράφος σε εφημερίδα. Στο άρθρο σου για αυτή την εβδομάδα προτείνεις στους αναγνώστες σου να ακολουθήσουν τη μεσογειακή διατροφή.

(Μονάδες 12)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

4ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας τοποθετείται για την Οδική Ασφάλεια

Με αφορμή την 4η Παγκόσμια Εβδομάδα Ασφάλειας για οδηγούς και πεζούς, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (Π.Ο.Υ.) ανακοίνωσε σε ειδικές εκδηλώσεις, μια εκ των οποίων έγινε και στη χώρας μας, τη θέση του αναφορικά με αυτό το ανησυχητικό, σε όλον τον κόσμο, ζήτημα.

Θέμα της εβδομάδας ήταν η ταχύτητα και οι ενέργειες που πρέπει να γίνουν, ώστε να μειωθούν οι θάνατοι και οι τραυματισμοί. Σύμφωνα με τον Π.Ο.Υ., οι χώρες που έχουν πετύχει μείωση των θανάτων έχουν κάνει μια σειρά από συγκεκριμένες ενέργειες.

Αυτές οι ενέργειες είναι κατασκευή ή βελτίωση δρόμων που μειώνουν την κίνηση, κυρίως αποφεύγοντας στενούς δρόμους και επικίνδυνες στροφές. Επίσης, η επιβολή ορίων ταχύτητας ανάλογα με τον κάθε δρόμο, η ύπαρξη στην αγορά αυτοκινήτων με ηλεκτρονικά συστήματα ασφαλείας, καθώς και η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού για τους κινδύνους που προκύπτουν από την

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

επικίνδυνη οδήγηση εξαιτίας της κατανάλωσης αλκοόλ και της υπερβολικής ταχύτητας στους δρόμους.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν και τα στοιχεία που παρουσίασε ο Π.Ο.Υ. σχετικά με το θέμα. Όπως αναφέρεται:

- 40-50% των οδηγών ξεπερνούν το όριο ταχύτητας
- Σύμφωνα με τις έρευνες, στην υπερβολική ταχύτητα οφείλονται το 1/3 των θανάτων σε πλούσιες χώρες και σχεδόν οι μισοί θάνατοι στις χώρες με μεσαία ή χαμηλά εισοδήματα.
- Ακόμη, όσο μεγαλύτερη είναι η ταχύτητα του αυτοκινήτου, τόσο αυξάνονται οι πιθανότητες τραυματισμού ή θανάτου για τους πεζούς.

Τα παραπάνω είναι μόνο μερικά συμπεράσματα και προτεινόμενες ενέργειες -και μάλιστα σχετικά εύκολες- που αφορούν στην ταχύτητα κατά την κίνηση στους δρόμους. Φυσικά, αποτελούν μόνο τα πρώτα βήματα στην προσπάθεια για εκμηδενισμό των θανάτων και των σοβαρών τραυματισμών από τροχαία ατυχήματα στους δρόμους του πλανήτη.

Ανακτήθηκε από <https://www.iaveris.gr/safety-first/216-who-on-road-safety-week>(στις 27/12/2020) και διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Π.Ο.Υ.

- (α) το ένα τρίτο των οδηγών στις πλούσιες χώρες σκοτώνεται σε τροχαία
- (β) περίπου οι μισοί οδηγοί στις φτωχές χώρες τηρούν το όριο ταχύτητας
- (γ) περίπου οι μισοί οδηγούν παγκοσμίως τρέχουν περισσότερο από όσο επιτρέπεται

2. Οι ενέργειες που προτείνει ο Π.Ο.Υ.

- (α) είναι η απόλυτη λύση στο πρόβλημα
- (β) είναι η αρχή στην αντιμετώπιση του προβλήματος
- (γ) είναι εξαιρετικά απαιτητικές

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

3. Τα θέματα που παρουσιάστηκαν στην εκδήλωση του Π.Ο.Υ.

- (α) ήταν ενέργειες που είναι ανάγκη να γίνουν με σκοπό την αποφυγή τροχαίων δυστυχημάτων
- (β) ήταν ενέργειες κρατών που παρουσίασαν αύξηση τροχαίων δυστυχημάτων
- (γ) ήταν μέτρα κρατών που ελάττωσαν τον αριθμό θανάτων και τραυματισμών λόγω τροχαίων

4. Όσο πιο λίγο τρέχουν οι οδηγοί,

- (α) τόσο αυξάνεται η πιθανότητα να προκληθεί ατύχημα με πεζό
- (β) τόσο αυξάνεται η πιθανότητα τραυματισμού ή θανάτου
- (γ) τόσο αυξάνεται η πιθανότητα μείωσης ατυχημάτων με πεζούς

5. Στόχος του Π.Ο.Υ. είναι

- (α) να περιορίσει τα τροχαία ατυχήματα ξεκινώντας από τις χώρες με υψηλό εισόδημα
- (β) να επιβάλει μέτρα στις χώρες με χαμηλό εισόδημα, γιατί εκεί συμβαίνουν περισσότερα τροχαία
- (γ) να ενεργοποιήσει την παγκόσμια κοινότητα απέναντι σε θέματα οδικής ασφάλειας

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Με αφορμή την 4η Παγκόσμια Εβδομάδα Ασφάλειας ο Π.Ο.Υ. οργάνωσε εκδήλωση και στην Ελλάδα.			
7.	Ένα από τα προτεινόμενα μέτρα είναι να κατασκευαστούν πιο στενοί δρόμοι.			
8.	Θα πρέπει να επιβληθούν παντού τα ίδια όρια ταχύτητας.			

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

9.	Ο Π.Ο.Υ. ιδρύθηκε το 1985 στην Ελλάδα.			
----	--	--	--	--

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη λέξη/φράση που δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

- 1. Θέμα της Εβδομάδας ήταν οι ενέργειες που πρέπει να γίνουν, ώστε να μειωθούν οι θάνατοι**

Θέμα της Εβδομάδας ήταν οι ενέργειες που πρέπει να γίνουν, με σκοπό τη.....

- 2. Αυτές οι ενέργειες προϋποθέτουν κατασκευή δρόμων που μειώνουν την κίνηση**

Αυτές οι ενέργειες απαιτούν να.....που μειώνουν την κίνηση

- 3. Στην υπερβολική ταχύτητα οφείλεται το 1/3 των θανάτων σε πλούσιες χώρες.**

Το 1/3 των θανάτων σε πλούσιες χώρες συμβαίνει εξαιτίας.....

- 4. Δημιουργία δρόμων που μειώνουν την κίνηση αποφεύγοντας στενούς δρόμους**

Δημιουργία δρόμων που μειώνουν την κίνηση με ..... στενών δρόμων

- 5. Οι χώρες που έχουν πετύχει μείωση των θανάτων έχουν κάνει μια σειρά από συγκεκριμένες ενέργειες.**

Οι χώρες θα πετύχουν μείωση των θανάτων ..... μια σειρά από συγκεκριμένες ενέργειες.

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

- 6. Η φράση «οι ενέργειες που πρέπει να γίνουν» έχει την ίδια σημασία με τη φράση**

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

- (α) οι αναγκαίες ενέργειες
- (β) οι αναγκασμένες ενέργειες
- (γ) οι αναγκαστικές ενέργειες

7. Στη φράση «με αυτό το ανησυχητικό, σε όλον τον κόσμο, ζήτημα» η λέξη «ανησυχητικό» σημαίνει

- (α) ενδιαφέρον
- (β) τρομακτικό
- (γ) διαταραγμένο

8. Στη φράση «ανακοίνωσε τη θέση του» η λέξη «τη θέση του» σημαίνει

- (α) την απόφασή του
- (β) την άποψή του
- (γ) την καρέκλα του

9. Αντίθετο της λέξης «πετύχει» στη φράση «οι χώρες που έχουν πετύχει» είναι

- (α) επιτύχει
- (β) κατορθώσει
- (γ) αποτύχει

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις οδηγίες (80-100 λέξεις)

Ο γιος σας ή η κόρη σας, που μένει σε άλλη πόλη, μόλις έχει πάρει δίπλωμα οδήγησης. Του/της στέλνετε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα (e-mail) στο οποίο τον/την συγχαίρετε και του/της δίνετε συμβουλές για ασφαλή οδήγηση.

(Μονάδες 12)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

5ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Οι Σκύλοι οδηγοί τυφλών στην Ελλάδα

Ο σκύλος-οδηγός μπορεί να βοηθήσει στους τυφλούς ή τους ανθρώπους με χαμηλή όραση να κινούνται χωρίς κίνδυνο. Οι σκύλοι οδηγοί μπορούν να τους οδηγούν

γύρω από εμπόδια, να σταματήσουν σε πεζοδρόμια και σκάλες και να βρουν κάποια αντικείμενα που μπορούν να δουν, όταν τους δίνουν εντολές, όπως "Βρες την πόρτα" ή "Βρες το ασανσέρ".

Οι συνθήκες στην Ελλάδα δεν είναι εύκολες, για να βρεθεί ένας σκύλος οδηγός, αφού είναι ακριβή η εκπαίδευσή του. Θα μπορούσε κανείς να ψάξει έναν σκύλο οδηγό από κάποια χώρα του εξωτερικού, όμως σε αυτή την περίπτωση, ο σκύλος δεν θα μπορούσε να δουλέψει στην Ελλάδα, επειδή θα ήταν εκπαιδευμένος για

άλλη χώρα. Γι' αυτό και έρχονται σκύλοι από την Ολλανδία και εκπαιδεύονται στην Ελλάδα.

Ένας σκύλος οδηγός, τις ώρες που δεν εργάζεται, είναι ένα σκυλί σαν όλα τα άλλα, όμως, όταν φοράει το γιλέκο με τη λαβή που χρησιμοποιεί ο χειριστής του, είναι ένας εργαζόμενος σκύλος-οδηγός. Όταν οδηγεί, δεν πρέπει να τον φωνάξουμε με το όνομά του, να του μιλήσουμε ή να τον χαιδέψουμε, γιατί, έτσι, θα του αποσπάσουμε την προσοχή. Επίσης, είναι σημαντικό να γνωρίζουν οι φιλόζωοι ότι, εάν δουν έναν σκύλο-οδηγό την ώρα που οδηγεί, θα πρέπει να κρατήσουν τα

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

σκυλιά τους μακριά. Ένας σκύλος που πάει να παίξει, χωρίς να το θέλει, θα αποσπάσει την προσοχή του και θα σταματήσει να οδηγεί τον τυφλό ή τον άνθρωπο με χαμηλή όραση.

Ανακτήθηκε στις 22/12/2020 από http://www.retina.gr/news_item/ και διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Στη φράση «Οι σκύλοι οδηγοί μπορούν να τους οδηγήσουν γύρω από εμπόδια» η λέξη «τους» αναφέρεται

- (α) στους ανθρώπους που δεν ακούν καλά
- (β) στους ανθρώπους που δεν βλέπουν καλά
- (γ) στους ανθρώπους με κινητικά προβλήματα

2. Ο σκύλος οδηγός

- (α) φοράει ειδικά ακουστικά και γιλέκο
- (β) απαγορεύεται να εισάγεται από άλλη χώρα
- (γ) πρέπει να εκπαιδευτεί στη χώρα εργασίας του

3. Ο σκύλος οδηγός μπορεί

- (α) να βοηθήσει τον ιδιοκτήτη ή την ιδιοκτήτριά του να σταματήσει σε πεζοδρόμια
- (β) να πετάξει μακριά ένα αντικείμενο του ιδιοκτήτη ή της ιδιοκτήτριάς του
- (γ) να οδηγήσει τον ιδιοκτήτη ή την ιδιοκτήτριά του σε εμπόδια

4. Όταν συναντούμε έναν σκύλο-οδηγό την ώρα εργασίας του,

- (α) δεν πρέπει να του συμπεριφερόμαστε με ιδιαίτερο τρόπο
- (β) πρέπει να τον πιάνουμε με προσοχή από τη λαβή του χειριστή του
- (γ) δεν πρέπει να του μιλάμε ή να παίζουμε μαζί του

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

5. Όταν οι φιλόζωοι συναντούν έναν σκύλο-οδηγό, ενώ κάνουν βόλτα τον δικό τους σκύλο,

- (α) πρέπει να αφήνουν τον σκύλο τους να παιίζει με τον σκύλο-οδηγό, ακόμη κι όταν αυτός οδηγεί
- (β) πρέπει να μην πλησιάζουν τον σκύλο-οδηγό τη στιγμή που αυτός οδηγεί τον ιδιοκτήτη του
- (γ) πρέπει να αφήνουν ελεύθερο τον σκύλο τους, αφού ο σκύλος οδηγός είναι σαν όλα τα σκυλιά

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Οι σκύλοι-οδηγοί δίνουν στους οδηγούς τους ασφάλεια.			
7.	Η εκπαίδευση του σκύλου-οδηγού στην Ελλάδα είναι το ίδιο ακριβή όσο και στις υπόλοιπες χώρες.			
8.	Σκύλοι-οδηγοί υπάρχουν μόνο στην Ολλανδία.			
9.	Οι σκύλοι-οδηγοί έχουν διπλή ιδιότητα.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη φράση που σας δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

- 1. Ο σκύλος-οδηγός μπορεί να επιτρέψει στους τυφλούς να κινούνται με ασφάλεια.**

Ο σκύλος-οδηγός μπορεί να επιτρέψει την.....των τυφλών.

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

2. Εάν δουν έναν σκύλο-οδηγό την ώρα που οδηγεί, θα πρέπει να κρατήσουν τα σκυλιά τους μακριά.

Εάν δεις έναν σκύλο-οδηγό την ώρα που οδηγεί, θα πρέπει να ..... το σκυλί..... μακριά.

3. Δεν πρέπει να φωνάξουμε τον σκύλο με το όνομά του ή να του μιλήσουμε, γιατί θα του αποσπάσουμε την προσοχή.

Αν φωνάξεις τον σκύλο με το όνομά του ή του μιλήσεις,.....(του) την προσοχή.

4. Θα σταματήσει το περπάτημα

Θα σταματήσει να.....

5. Όταν δούμε έναν σκύλο-οδηγό, δεν πρέπει να τον φωνάξουμε με το όνομά του.

Πάντα, όταν βλέπουμε έναν σκύλο-οδηγό, δεν πρέπει να τον.....με το όνομά του.

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

6. Στη φράση «τις ανόμοιες συνθήκες» η λέξη «ανόμοιες» σημαίνει

- (α) ανάρμοστες
- (β) διαφορετικές
- (γ) ακατάλληλες

7. Στη φράση «θα του αποσπάσουμε την προσοχή» η λέξη «αποσπάσουμε» σημαίνει

- (α) χάσουμε
- (β) τραβήξουμε
- (γ) διώξουμε

8. Στη φράση «αφού είναι ακριβή η εκπαίδευσή του» η λέξη «αφού» σημαίνει

- (α) επειδή
- (β) αν και
- (γ) ώστε

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

9. Η φράση «χωρίς να το θέλει» σημαίνει.....

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

**Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις
οδηγίες (80-100 λέξεις)**

Ένας/Μία φίλος/η σας πρόκειται να αγοράσει ένα σκύλο-οδηγό για το παιδί
του/της που δεν βλέπει καλά. Του/Της στέλνετε ένα σύντομο ηλεκτρονικό μήνυμα
(e-mail) με πληροφορίες για την αγορά, την εκπαίδευση και τη φροντίδα του
σκύλου.

(Μονάδες 12)

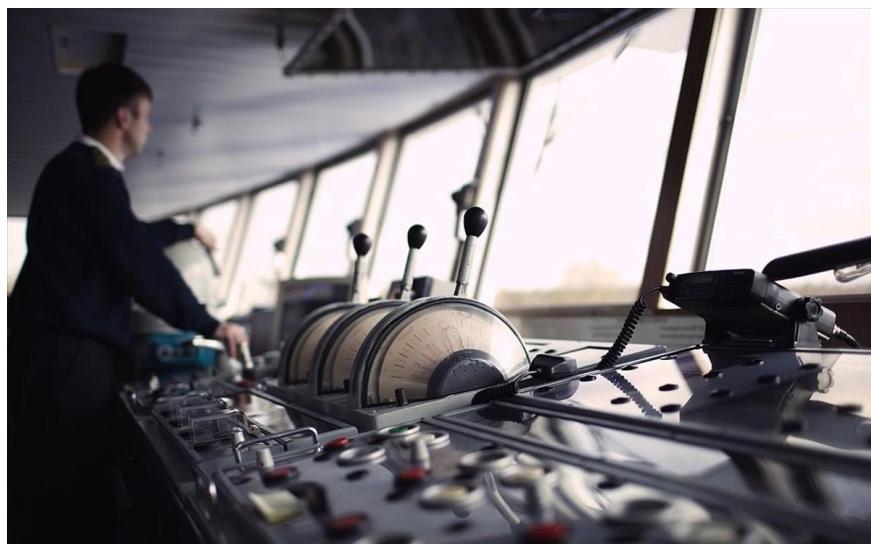
**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

6ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Η σημασία της ναυτικής εκπαίδευσης

Η Ιστορία της σύγχρονης ναυτικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα, όπως αυτή δημιουργήθηκε μετά τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, περιλαμβάνει πολλούς φορείς που παρείχαν ναυτική εκπαίδευση. Ωστόσο, έτος έναρξης για την ελληνική ναυτική εκπαίδευση αποτελεί το 1930, καθώς τότε έγινε στην Ύδρα η πρώτη δημόσια ναυτική σχολή.

Οι σχολές ναυτικής εκπαίδευσης, δημόσιες και ιδιωτικές, που λειτούργησαν και όσες λειτουργούν ακόμη, αποτέλεσαν τη βάση για την πολύ μεγάλη ανάπτυξη της ελληνικής Ναυτιλίας και βοήθησαν στην παγκόσμια πρωτιά των ελληνικών πλοίων. Η δήλωση του Κ. Μ. Λαιμού «Τα καλά πλοία αξίζουν τόσο όσο τα πληρώματά τους» δείχνει τον πολύπλευρο ρόλο όσων υπηρετούν στο ναυτικό.

Σήμερα η νεολαία μας δείχνει μεγάλο ενδιαφέρον να ακολουθήσει το επάγγελμα του ναυτικού και έχει όλα τα τυπικά προσόντα να λάβει μέρος στις εισαγωγικές εξετάσεις των σχολών Πλοιάρχων και Μηχανικών. Ο αριθμός αυτών των νέων

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

μεγαλώνει, μάλιστα, κάθε χρόνο. Την περσινή χρονιά οι υποψήφιοι ξεπέρασαν τις 7.000 για μόλις 1350 θέσεις!

Το παρόν και το μέλλον της ναυτικής εκπαίδευσης συνδέονται με την ελληνική δύναμη στις διεθνείς θάλασσες. Σε μια δύσκολη εποχή για την ελληνική κοινωνία, όπου πολλοί νέοι αναζητούν δουλειά στη θάλασσα, η δημόσια ναυτική εκπαίδευση αποτελεί έναν χώρο που εκπαιδεύει σωστά τους αυριανούς επαγγελματίες. Έτσι, οι δωρεές ανθρώπων σε μια δύσκολη για την οικονομία εποχή, κρίνεται σημαντική, αφού επιτρέπει να γίνει καλύτερο το εκπαιδευτικό έργο μέσα από επιμόρφωση σε δεξιότητες και τεχνογνωσία. Άλλωστε, η εξέλιξη της τεχνολογίας έχει ανάγκη και τον χειριστή επί του πλοίου.

Η Ελλάδα είναι και πρέπει να παραμείνει η Ναυτοχώρα του μέλλοντος!

Ανακτήθηκε από <https://m.naftemporiki.gr/story/1355811>

και διασκευάστηκε για τις ανάγκες της εξέτασης

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Η ελληνική ναυτική εκπαίδευση ξεκίνησε

- (α) ήδη από το 1930, που έγινε η πρώτη ιδιωτική ναυτική σχολή
- (β) χάρη στη συμμετοχή πολλών φορέων
- (γ) όταν τελείωσε ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος

2. Οι σχολές ναυτικής εκπαίδευσης βοήθησαν

- (α) ελάχιστα στην ανάπτυξη της ελληνικής ναυτιλίας
- (β) καθοριστικά στη βαθμιαία ανάπτυξη της ελληνικής ναυτιλίας
- (γ) σημαντικά στην τεράστια ανάπτυξη της ελληνικής ναυτιλίας

3. Η ναυτική εκπαίδευση στην Ελλάδα

- (α) σχετίζεται έμμεσα με τη διεθνή πορεία της ελληνικής ναυτιλίας
- (β) έχει άμεση σχέση με την παρουσία των Ελλήνων στα διεθνή ύδατα
- (γ) συνδέεται με τον ρόλο του ναυτικού στα ελληνικά νερά

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

4. Στην εποχή μας είναι ανάγκη

- (α) να διοθούν λιγότερα χρήματα στη δημόσια ναυτική εκπαίδευση
- (β) να βοηθήσουν τη ναυτική εκπαίδευση άνθρωποι με δωρεές και χορηγίες
- (γ) να σπουδάσουν περισσότεροι νέοι στις δημόσιες και ιδιωτικές ναυτικές σχολές

5. Η νέοι στην Ελλάδα

- (α) προτιμούν όλο και περισσότερο τις ναυτικές σχολές λόγω της κρίσης
- (β) διαλέγουν σχολές σχετικές με την τεχνολογία, όπως απαιτεί πλέον η αγορά
- (γ) δεν είναι ικανοί για να φοιτήσουν στις ναυτικές σχολές

Συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα προσθέτοντας ένα τικ (✓) κάτω από το «Σ» για τη σωστή απάντηση, κάτω από το «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και κάτω από το Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Στο κείμενο δίνονται στους νέους οδηγίες εγγραφής στις ναυτικές σχολές			
7.	Η ναυτική εκπαίδευση παρέχεται μόνο από ιδιωτικούς φορείς			
8.	Η αξία ενός πλοίου συνδέεται με το πλήρωμά του			
9.	Το ναυτικό εκπαιδευτικό έργο θα γίνει καλύτερο με επιμορφωτικά προγράμματα			

(Μονάδες 9)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη λέξη/φράση που δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Πολλοί νέοι αναζητούν διεξόδους στα θαλασσινά επαγγέλματα

Διέξοδοι στα θαλασσινά επαγγέλματα αναζητούνται.....

2. Επιτρέπει τη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου

Επιτρέπει .....το εκπαιδευτικό έργο

3. Η εξέλιξη της τεχνολογίας έχει πάντα ανάγκη και τον χειριστή επί του πλοίου

Ο χειριστής επί του πλοίου είναι πάντα αναγκαίος .....της τεχνολογίας

4. Η δήλωση του κ. Μ. Λαιμού δείχνει τον πολύπλευρο ρόλο όσων υπηρετούν στο ναυτικό

Ο πολύπλευρος ρόλος όσων υπηρετούν στο ναυτικό φαίνεται..... του κ. Μ. Λαιμού

5. Την περσινή χρονιά οι υποψήφιοι ξεπέρασαν τις 7.000

Την επόμενη χρονιά οι υποψήφιοι αναμένεται ..... τις 7.000

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

6. Η λέξη «Έτσι» σημαίνει

- (α) Αν και,
- (β) Με αυτό τον τρόπο,
- (γ) Παρ' όλα αυτά,

7. Στη φράση «πολλοί νέοι αναζητούν ...» η λέξη «αναζητούν» σημαίνει

- (α) βρίσκουν
- (β) ψάχνουν
- (γ) ανακαλύπτουν

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

8. Στη φράση «στην παγκόσμια πρωτιά των ελληνικών πλοίων» η λέξη «παγκόσμια» σημαίνει
- (α) εθνική
(β) τοπικιστική
(γ) διεθνή
9. Στη φράση «δείχνει τον πολύπλευρο ρόλο» η λέξη «πολύπλευρο» σημαίνει
- (α) με πολλές πλευρές
(β) με πολλά ταλέντα
(γ) με πολλά κομμάτια

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις οδηγίες (80-100 λέξεις)

Ένας φίλος/Μία φίλη σας σκέφτεται να δώσει εξετάσεις στη Σχολή Πλοιάρχων και Μηχανικών. Του/Της στέλνετε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα (e-mail) για να τον/τη συγχαρείτε για την απόφασή του/της και να του/της πείτε για αυτό το επάγγελμα.

(Μονάδες 12)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

7ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν

Καλή σας επιτυχία

Και τα παιδιά ήταν στην καραντίνα

Κατά τη διάρκεια της πρόσφατης καραντίνας, πολλοί γονείς χρειάστηκε να δουλέψουν από το σπίτι μαζί με τα παιδιά τους που έμειναν και αυτά στο σπίτι, καθώς τα σχολεία έμειναν κλειστά.

Το διάστημα αυτό, αρκετοί γονείς αναγκάστηκαν να αφήσουν τα παιδιά τους να περνούν περισσότερο χρόνο μπροστά στην οθόνη του κινητού, του υπολογιστή ή της τηλεόρασης. Σήμερα, η διαχείριση του χρόνου μπροστά στην οθόνη είναι πιο δύσκολη από ποτέ.

Ακολουθούν βασικές συμβουλές προς τους γονείς.

1. Αποκτήστε ενεργό ρόλο

Δώστε προσοχή στις παρακολουθούντας και κάνοντας τα παιδιά σας, όταν χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές συσκευές, και ελέγχετε τις αντιδράσεις τους κατά τη διάρκεια, αλλά και όταν κλείσουν την οθόνη. Εάν, λοιπόν, τα δείτε να κλαίνε ή εάν δείχνουν θυμωμένα μετά από ένα διαδικτυακό παιχνίδι, τότε αφιερώστε λίγο χρόνο για να μάθετε το γιατί.

2. Βάζετε νέα κάθε φορά όρια

Περιορίστε τον χρόνο που περνούν τα παιδιά σας στο διαδίκτυο και τα ηλεκτρονικά παιχνίδια και αποκλείστε ιστοσελίδες με ακατάλληλο περιεχόμενο.

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

3. Εκπαιδεύστε τα στην ασφάλεια στο διαδίκτυο

Είναι πολύ βασικό να συζητήσετε μαζί με τα παιδιά σας για τις διαφορές του διαδικτύου από την πραγματική ζωή. Όπως για παράδειγμα ότι κάποιος που χρησιμοποιεί μια φωτογραφία ενός μικρού παιδιού στο προφίλ του, μπορεί να είναι ενήλικας.

4. Κρατήστε τις ισορροπίες

Είναι βασικό να απομακρυνθείτε από την οθόνη, τόσο για το καλό των παιδιών όσο και για το δικό σας. Η συμμετοχή των παιδιών στην προετοιμασία των γευμάτων ή στην αγορά των τροφίμων μέσω διαδικτύου και το διάβασμα ενός βιβλίου είναι μερικοί καλοί τρόποι, για να σπάσετε τη ρουτίνα.

Ανακτήθηκε 27/12/2020 από <https://www.techpress.gr/index.php/archives/149408>

Διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων

ΘΕΜΑ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Κατά την περίοδο της καραντίνας

- (α) ορισμένοι γονείς έμειναν σπίτι, για να παρακολουθούν τα παιδιά τους να δουλεύουν
- (β) τα παιδιά έμειναν στο σπίτι, για να απολαύσουν τις διακοπές της καραντίνας
- (γ) τα σχολεία έκλεισαν και τα παιδιά δεν έκαναν μάθημα

2. Στην εποχή μας

- (α) η οργάνωση του χρόνου στο διαδίκτυο για γονείς και παιδιά είναι μια απαιτητική διαδικασία
- (β) η σωστή οργάνωση του χρόνου είναι χάρη στο διαδίκτυο εξαιρετικά εύκολη
- (γ) η ρύθμιση του διαδικτυακού χρόνου για γονείς και παιδιά είναι υπόθεση της πολιτείας

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

3. Οι γονείς δεν πρέπει

- (α) να παρακολουθούν το περιεχόμενο των ιστοσελίδων που βλέπουν τα παιδιά τους στο διαδίκτυο
- (β) να απαγορεύουν στα παιδιά τους να μπαίνουν στο διαδίκτυο
- (γ) να ελέγχουν τον τρόπο συμπεριφοράς των παιδιών τους, όταν τελειώνει ένα παιχνίδι που παίζουν

4. Οι γονείς επιβάλλεται

- (α) να μην επιτρέπουν στα παιδιά τους να επισκέπτονται επικίνδυνες ιστοσελίδες
- (β) να επιτρέπουν στα παιδιά τους να παίζουν πέντε ηλεκτρονικά παιχνίδια την ημέρα
- (γ) να συζητούν με τα παιδιά τους για το πρόγραμμα της τηλεόρασης

5. Είναι καλό τόσο οι γονείς όσο και τα παιδιά μεταξύ άλλων

- (α) να βλέπουν τα ίδια διαδικτυακά προγράμματα
- (β) να έχουν διαρκώς ανοιχτή την οθόνη του κινητού ή του υπολογιστή τους
- (γ) να αγοράζουν μαζί είδη καθημερινής ανάγκης από το διαδίκτυο

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Είτε το ήθελαν ορισμένοι γονείς είτε όχι, έπρεπε να δουλεύουν λόγω της καραντίνας από το σπίτι τους.			
7.	Οι γονείς πρέπει να βάζουν τους ίδιους πάντα κανόνες στα παιδιά τους για το διαδίκτυο.			
8.	Τα παιδιά πρέπει να γνωρίζουν ότι η ζωή στο διαδίκτυο κρύβει πολλά ψέματα.			
9.	Οι γονείς αναγκάστηκαν να αφήνουν τα παιδιά τους περισσότερο χρόνο στον υπολογιστή.			

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη λέξη/φράση που σας δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Περιορίστε τον χρόνο που περνούν τα παιδιά σας στο διαδίκτυο.

Ελένη, πρέπει .....τον χρόνο που περνούν τα παιδιά σου στο διαδίκτυο

2. Είναι πολύ σημαντικό να συζητήσετε με τα παιδιά σας

Είναι πολύ σημαντική με τα παιδιά σας

3. Εάν δείτε τα παιδιά σας να κλαίνε μετά από ένα online παιχνίδι, τότε αφιερώστε τους λίγο χρόνο

Εάν δεις το παιδί σου να κλαίει μετά από ένα online παιχνίδι, τότε..... του λίγο χρόνο

4. Πολλοί γονείς χρειάστηκε να δουλέψουν από το σπίτι μαζί με τα παιδιά τους.

Στην επόμενη καραντίνα εγώ θα ..... από το σπίτι μαζί με τα παιδιά μου.

5. Σήμερα, η διαχείριση του χρόνου μπροστά στην οθόνη είναι πιο δύσκολη από παλιά.

Στο παρελθόν η διαχείριση του χρόνου μπροστά στην οθόνη ήταν ..... από σήμερα

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

6. Στη φράση «Περιορίστε τον χρόνο που περνούν τα παιδιά σας στο διαδίκτυο» η λέξη «περιορίστε» σημαίνει

- (α) αυξήστε
- (β) πολλαπλασιάστε
- (γ) ελαττώστε

7. Μπορούμε να βρούμε τη λέξη «σπάσετε» όχι μόνο στη φράση «σπάσετε τη ρουτίνα» αλλά και στη φράση

- (α) έσπασα το φαγητό
- (β) έσπασα το βιβλίο

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

(γ) έσπασα το τζάμι

8. Στη φράση «Η συμμετοχή των παιδιών» αντίθετο της λέξης «συμμετοχή» είναι

- (α) ανοχή
- (β) αποχή
- (γ) ενοχή

9. Στην πρόταση «Είναι βασικό» η λέξη «βασικό» σημαίνει

- (α) σημαντικό
- (β) σημαδιακό
- (γ) κανένα από τα παραπάνω

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

**Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις
οδηγίες (80-100 λέξεις)**

Είστε πατέρας/μητέρα και γράφετε στη σελίδα σας στο facebook για τα μέτρα που πήρατε με στόχο να ελέγχετε τα παιδιά σας στο διαδίκτυο κατά την περίοδο της καραντίνας.

(Μονάδες 12)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

8ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Η φιλία στον καιρό της πανδημίας

Μια γυναίκα περιγράφει: «Τις πρώτες μέρες της πανδημίας, μαζευόμουν, και δεν ήμουν η μόνη, με μια ομάδα φίλων μου για τις διαδικτυακές βραδιές παιχνιδιών κάθε εβδομάδα. Αλλά με το πέρασμα του χρόνου, αυτά τα παιχνίδια γίνονταν ολοένα και πιο λίγα, μέχρι που σταμάτησαν.

Δεν ήμουν λυπημένη που δεν τους έβλεπα. Αυτό που ξεκίνησε ως διασκέδαση για να γεμίσουμε τον χρόνο και να δούμε το πρόσωπο του άλλου έγινε σύντομα μια υποχρέωση.

Τώρα, οκτώ βδομάδες μετά το δεύτερο lockdown, κατάφερα να μείνω συνδεδεμένη με μερικούς από τους στενότερους φίλους και την οικογένειά μου, αλλά έχω δυσκολευτεί να κρατήσω τις άλλες φίλιες στη ζωή μου - και αυτό είναι κάτι για το οποίο αισθάνομαι ένοχη. Ως άτομο με άγχος, νιώθω ότι κουράζομαι εύκολα σε κανονικές συνθήκες, τώρα, όμως, ακόμη πιο πολύ».

Πράγματι, το 2020, αυτή η κούραση έχει λάβει πρωτόγνωρες διαστάσεις. Δεν είναι ασυνήθιστο να αισθανόμαστε εξαντλημένοι αυτή τη στιγμή, λέει η ψυχολόγος Αγκιμπέλ Μέικπις.

«Αυτό το είδος κούρασης είναι εξαιρετικά κοινό και πολύ φυσιολογικό. Δουλειά και μάθηση από το σπίτι, κοινωνικές αποστάσεις και μάσκες παντού, άνθρωποι διαρκώς αρρωσταίνουν, άλλοι χάνουν τις δουλειές τους...και το άγχος και η αδυναμία μάς κυριεύουν, για να ικανοποιήσουμε πρώτα τις δικές μας ανάγκες και μετά τις άλλες. Δεν θα είναι καλό για τους άλλους, αν δεν έχουμε τίποτα άλλο να δώσουμε. Ίσως, όμως, είναι καλύτερο να προσπαθούμε να μένουμε κοντά σε έναν μικρό αριθμό φίλων, αντί να διατηρούμε δεκάδες κοινωνικές επαφές.»

Ανακτήθηκε 26/12/2020 από https://www.huffingtonpost.gr/entry/oi-filies-mas-poe-mpraino-en-se-paese-tonkairotespandemias_gr_5f95e6b3c5b673c60824d89d
και διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Η γυναίκα περιγράφει:

- (α) όταν ξεκίνησε η πανδημία, συγκεντρωνόταν κάθε βράδυ στο zoom, για να παίξει με τους φίλους της
- (β) από τη μέρα που ξεκίνησε η πανδημία, συνεργαζόταν μια φορά την εβδομάδα με τους φίλους της για θέματα της δουλειάς τους
- (γ) από την έναρξη της πανδημίας, συναντούσε τους φίλους της διαδικτυακά, όπως, άλλωστε, και πολλοί άλλοι την ίδια περίοδο

2. 8 εβδομάδες μετά το δεύτερο lockdown η αφηγήτρια στο κείμενο

- (α) έχει διατηρήσει όλους τους φίλους της στο διαδίκτυο
- (β) έχει κρατήσει τους γνήσιους φίλους της
- (γ) έχει κάνει καινούργιες φιλίες στο διαδίκτυο

3. Σύμφωνα με το κείμενο,

- (α) η κούραση της αφηγήτριας μειώθηκε πάρα πολύ το 2020
- (β) η αφηγήτρια δεν είναι η μόνη που νιώθει κούραση κατά το δεύτερο lockdown
- (γ) η εξάντληση που νιώθει η αφηγήτρια είναι ανησυχητική, σύμφωνα με μια ψυχολόγο

4. Δεν αποτελεί, σύμφωνα με την ψυχολόγο, αιτία εξάντλησης κατά την περίοδο της πανδημίας

- (α) η διαρκής χρήση μάσκας
- (β) η εργασία από το σπίτι
- (γ) η χρήση του διαδικτύου

5. Ο κατάλληλος τρόπος, για να αντιμετωπίσουμε την κυρίαρχη στην εποχή της πανδημίας εξάντληση, είναι

- (α) να καλύψουμε πρώτα τις ανάγκες μας και μετά των φίλων μας
- (β) να καλύψουμε τις ανάγκες μας μαζί με τους φίλους μας
- (γ) να βοηθήσουμε τους φίλους μας να καλύψουν τις ανάγκες τους

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Ένας από τους λόγους που η αφηγήτρια είχε διαδικτυακές συναντήσεις με τους φίλους της ήταν για να παίζει.			
7.	Η αφηγήτρια υπήρξε ανέκαθεν αγχώδης.			
8.	Η αφηγήτρια νιώθει τύψεις που πλέον δεν βλέπει πολλούς φίλους της.			
9.	Καλός φίλος είναι κανείς, όταν προσφέρει ακριβά δώρα στους φίλους του.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη λέξη/φράση που δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Τις πρώτες μέρες της πανδημίας, μαζευόμουν με μια ομάδα φίλων μου για τα διαδικτυακά παιχνίδια

Τις πρώτες μέρες της πανδημίας μαζευόμουν με μια ομάδα φίλων μου, για ..... διαδικτυακά παιχνίδια

2. Αλλά με το πέρασμα του χρόνου

Αλλά, καθώς.....

3. Τώρα, 8 βδομάδες μετά το δεύτερο lockdown, τα κατάφερα

Τώρα, 8 εβδομάδες από τότε.....το δεύτερο lockdown, τα κατάφερα

4. Δεν θα είναι καλό για τους άλλους, αν δεν έχουμε τίποτα άλλο να δώσουμε.

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

Δεν θα ήταν καλό για άλλους, ... τίποτα άλλα να δώσουμε.

5. Είναι σημάδι ότι πρέπει να αφιερώσουμε χρόνο.

Είναι σημάδι ότι πρέπει ..... χρόνος από εμάς.

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

6. Στη φράση «Δεν ήμουν λυπημένη που δεν τις έβλεπα» η λέξη «που» σημαίνει

- (α) όταν
- (β) αν και
- (γ) επειδή

7. Στη φράση «Αυτό το αίσθημα κούρασης είναι σημάδι ότι πρέπει να αφιερώσουμε χρόνο» η λέξη «σημάδι» σημαίνει

- (α) απόδειξη
- (β) ένδειξη
- (γ) ανάδειξη

8. Στη φράση «Δεν είναι ασυνήθιστο» η λέξη «ασυνήθιστο» σημαίνει

- (α) κοινό
- (β) σπάνιο
- (γ) συχνό

9. Στη φράση «Αυτό το είδος κούρασης είναι εξαιρετικά κοινό» η λέξη «εξαιρετικά» σημαίνει

- (α) υπερβολικά
- (β) ελάχιστα
- (γ) καθόλου

(Μονάδες 9)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

ΜΕΡΟΣ Γ

**Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις
οδηγίες (80-100 λέξεις)**

Ανεβάζετε στο διαδίκτυο ένα κείμενο για τη σημασία της φιλίας στην εποχή της πανδημίας.

(Μονάδες 12)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

9ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Οκτώ συμβουλές για μια επιτυχημένη συνέντευξη εργασίας

Διώξτε το άγχος και μελετήστε τον ακόλουθο οδηγό. Έτσι, θα μάθετε τα σημεία κλειδιά που θα σας φέρουν ακόμα πιο κοντά σε μια θέση εργασίας.

1. Προετοιμαστείτε για τις ερωτήσεις της συνέντευξης
Υπάρχουν ερωτήσεις, που κάνουν οι εργοδότες στους υποψήφιους, οι οποίες είναι αρκετά συνηθισμένες. Φροντίστε να τις αναζητήσετε στο διαδίκτυο.

2. Πληροφορηθείτε για την εταιρεία
Πολλοί εργοδότες ζητούν να μάθουν τι γνωρίζετε για την εταιρεία τους.
Πληροφορηθείτε για το αντικείμενο με το οποίο ασχολείται και συγκεντρώστε βασικές πληροφορίες από τη σελίδα που μπορεί να έχει στο διαδίκτυο.

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

3. Μεριμνήστε για την εξωτερική σας εμφάνιση

Ένα από τα βασικά στοιχεία είναι η εξωτερική εμφάνιση του υποψήφιου. Φοράτε καθαρά ρούχα και παπούτσια και τα μαλλιά σας να μην έχουν παράξενο χτένισμα. Θυμηθείτε ότι η εμφάνισή σας πρέπει να είναι μετρημένη.

4. Να είστε ειλικρινής

Σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να παρουσιάσετε άλλη εικόνα από την πραγματική σας. Μην ξεχνάτε ότι η διασταύρωση στοιχείων είναι πλέον μια εύκολη διαδικασία χάρη στην τεχνολογία.

6. Όχι φλυαρίες, ούτε λίγα λόγια

Φυσικά, και δε θα πρέπει να είστε φλύαροι, ούτε και μονολεκτικοί απαντώντας με ένα «ναι» ή ένα «όχι». Αντίθετα, να απαντάτε συγκεκριμένα και ξεκάθαρα στις ερωτήσεις που θα σας κάνουν.

7. Να είστε συνεπείς

Πολλοί εργοδότες συχνά απορρίπτουν αμέσως υποψήφιους που αργούν έστω και δυο λεπτά στο ραντεβού τους.

8. Αποχωρήστε ευγενικά

Το τέλος μιας συζήτησης είναι εκείνο που αφήνει τις τελευταίες και καθοριστικές εντυπώσεις στους εργοδότες. Μόλις ολοκληρωθεί, ευχαριστείστε για τον χρόνο που σας έδωσαν και αποχωρήστε χαμογελαστά και διακριτικά.

Ανακτήθηκε 27/12/2020 από <https://www.anavasis.gr/blog/10-symvoules-gia-tin-teleia-synentefksh> και

Διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Οι εργοδότες

- (α) στέλνουν στους υποψήφιους τις ερωτήσεις μέσω διαδικτύου, για να προετοιμαστούν
- (β) εκπλήσσουν συνήθως τους υποψήφιους με παράξενες ερωτήσεις
- (γ) υποβάλλουν συνήθως ερωτήσεις που οι υποψήφιοι γνωρίζουν

2. Οι υποψήφιοι

- (α) πρέπει να παρουσιάζουν μια τέλεια εικόνα για τον εαυτό τους
- (β) πρέπει να φοράνε χρωματιστά ρούχα και παπούτσια, για να κάνουν εντύπωση
- (γ) πρέπει να προσέχουν τα ρούχα τους, ώστε να είναι καθαρά και διακριτικά

3. Κατά τη συνέντευξη

- (α) ο υποψήφιος οφείλει να απαντά με μέτρο σε όλες τις ερωτήσεις
- (β) ο εργοδότης πρέπει να κάνει ερωτήσεις που απαιτούν «ναι» ή «όχι»
- (γ) ο υποψήφιος πρέπει να μιλά όσο περισσότερο μπορεί, για να αποβάλει το άγχος του

4. Ο υποψήφιος κατά την έναρξη της συνέντευξης

- (α) πρέπει να καθυστερεί ένα ή δύο λεπτά, ώστε να δημιουργεί ισχυρή εντύπωση στον εργοδότη
- (β) πρέπει να είναι πάντοτε στην ώρα του, προκειμένου να δείξει ότι θα είναι συνεπής και στην εργασία του
- (γ) πρέπει να πάει λίγο πιο μπροστά από την καθορισμένη ώρα συνέντευξης, για να δείξει ότι έτσι θα είναι και στην εργασία του

5. Κατά την ολοκλήρωση της συνέντευξης ο υποψήφιος

- (α) πρέπει, ανεξάρτητα από το πώς πήγε, να αποχωρήσει χαμογελαστός
- (β) πρέπει, πριν αποχωρήσει, να ζητήσει πληροφορίες για το πώς πήγε στη συνέντευξη, ώστε να δείξει το ενδιαφέρον του
- (γ) πρέπει να αποχωρήσει αμέσως, καθώς μόνο αυτή την εικόνα θα θυμάται ο εργοδότης

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Αν οι υποψήφιοι ακολουθήσουν τις συμβουλές, θα πάρουν σίγουρα τη δουλειά για την οποία δίνουν συνέντευξη.			
7.	Οι υποψήφιοι πρέπει να προσέχουν να μην φοράνε έντονη κολόνια.			
8.	Όταν οι υποψήφιοι δεν ξέρουν τι να πουν, είναι καλό να λένε ότι άλλο γνωρίζουν.			
9.	Στις μέρες μας είναι εύκολο να αποδείξει ο εργοδότης αν ο υποψήφιος λέει ψέματα ή όχι.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη λέξη/φράση που δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Μελετήστε τον ακόλουθο οδηγό

Μελετήστε τον οδηγό.....

2. Φροντίστε να ενημερωθείτε για το αντικείμενο της εταιρείας

Εσύ, Μαρία, φρόντισε ..... για το αντικείμενο της εταιρείας.

3. Πολλοί εργοδότες απορρίπτουν αμέσως υποψήφιους.

Αν καθυστερήσεις έστω και δύο λεπτά στο ραντεβού σου, ο εργοδότης σου ..... (σε) αμέσως.

4. Το τέλος μιας συζήτησης είναι εκείνο που αφήνει τις καθοριστικές εντυπώσεις

Το τέλος μιας συζήτησης είναι εκείνο που αφήνει την.....

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

5. Μόλις ολοκληρωθεί, ευχαριστείστε για τον χρόνο που σας έδωσαν

Μόλις ολοκληρωθεί (η συνέντευξη), είναι καλό..... για τον χρόνο που σας έδωσαν

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

6. Στη φράση «Πληροφορηθείτε για το αντικείμενο» η λέξη «πληροφορηθείτε» σημαίνει

- (α) ενημερωθείτε
- (β) ημερωθείτε
- (γ) εξημερωθείτε

7. Στη φράση «Έτσι, θα μάθετε τα σημεία κλειδιά» η λέξη «έτσι» σημαίνει

- (α) αντίθετα
- (β) με τον τρόπο αυτό
- (γ) αφού

8. Στη φράση « Διώξτε το άγχος» η λέξη «διώξτε» σημαίνει

- (α) αποβάλετε
- (β) εισβάλετε
- (γ) αναβάλετε

9. Στη φράση «Φροντίστε να τις αναζητήσετε στο διαδίκτυο» η λέξη «Φροντίστε» σημαίνει

- (α) αδιαφορήστε
- (β) νοιαστείτε
- (γ) ψάξτε

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις οδηγίες (80-100 λέξεις)

Μόλις δώσατε συνέντευξη για δουλειά. Στέλνετε ένα e-mail στον φίλο σας ή στη

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

φίλη σας και του/της περιγράφετε την εμπειρία σας.

(Μονάδες 12)

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

10ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Κάλαντα

Τα χριστουγεννιάτικα έθιμα ποικίλουν από χώρα σε χώρα. Στην Ελλάδα, ένα από τα πιο χαρακτηριστικά έθιμα που διατηρείται ζωντανό, είναι τα κάλαντα.

Την ονομασία τους, την πήραν από τη λατινική λέξη calenda, που σχηματίστηκε από την ελληνική λέξη καλώ. Όμως, αν και το όνομα της λέξης είναι ρωμαϊκό, το έθιμο αυτό υπήρχε στην Ελλάδα, πριν από τη Ρώμη. Τα παιδιά τότε κρατούσαν ένα κλαδί ελιάς, στολισμένο με καρπούς και άσπρο μαλλί, γύριζαν στους δρόμους και τραγουδούσαν και τους έδιναν δώρα. Μετά, πήρε το έθιμο αυτό και η Ρώμη. Στο Βυζάντιο κρατούσαν φανάρια ή μικρά καραβάκια ή σπιτάκια, στολισμένα και τραγουδούσαν με τη συνοδεία μουσικού οργάνου.

Σήμερα, ακούμε κάλαντα ποικίλα, σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας μία μέρα πριν από τα Χριστούγεννα, την Πρωτοχρονιά και τα Φώτα και είναι διαφορετικά για κάθε γιορτή. Τα παιδιά γυρνούν από σπίτι σε σπίτι, και από μαγαζί σε μαγαζί και τραγουδούν συνοδεύοντας το τραγούδι τους με τρίγωνο, τύμπανο ή φυσαρμόνικα. Στην αρχή χτυπούν την πόρτα και ρωτούν: «Να τα πούμε;». Αν η απάντηση από τον νοικοκύρη ή τη νοικοκυρά είναι θετική, τότε τραγουδούν τα κάλαντα για μερικά

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

λεπτά και τελειώνουν με την ευχή «Και του Χρόνου! Χρόνια Πολλά». Χαρά και συγκίνηση προσφέρουν τα λόγια τους, γιατί απευθύνονται σ' όλα τα μέλη της οικογένειας, από τον μεγαλύτερο έως τον πιο μικρό. Τα παλαιότερα χρόνια, οι νοικοκυραίοι προσέφεραν για δώρο στα παιδιά που τραγουδούσαν, καρύδια, μήλα, γλυκά και σπανίως έδιναν χρήματα. Τώρα πλέον, συνήθως, δίνουν χρήματα.

Ανακτήθηκε 27/12/2020 από <https://www.helppost.gr/xristougenna/ethima-xristougeon/kalanta> και Διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Τα κάλαντα

- (α) γεννήθηκαν στη σύγχρονη Ελλάδα
- (β) εμφανίστηκαν για πρώτη φορά στη Ρώμη
- (γ) κανένα από τα παραπάνω

2. Τα παλιά χρόνια τα παιδιά τραγουδούσαν τα κάλαντα

- (α) από σπίτι σε σπίτι
- (β) κρατώντας στα χέρια τους κλαδί ελιάς
- (γ) φορώντας άσπρα μαλλιά

3. Στη σύγχρονη εποχή δεν ισχύει το ότι

- (α) υπάρχουν ποικίλα κάλαντα
- (β) τα κάλαντα τραγουδούνται σε ελάχιστες περιοχές της Ελλάδας
- (δ) τα παιδιά τραγουδούν τα κάλαντα συνήθως με συνοδεία μουσικής

4. Στη σύγχρονη εποχή τα κάλαντα

- (α) έχουν χαρούμενους στίχους και ευχάριστο ρυθμό
- (β) απευθύνονται στον άντρα του σπιτιού
- (γ) έχουν λυπηρό ρυθμό και προκαλούν δάκρυα συγκίνησης

5. Στις μέρες μας τα παιδιά που τραγουδούν κάλαντα

- (α) πηγαίνουν σε σπίτια και σχολεία
- (β) παίρνουν για δώρο πλέον μόνο γλυκά
- (γ) κανένα από τα παραπάνω

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Τα κάλαντα είναι ένα έθιμο που σιγά σιγά χάνεται			
7.	Τα χριστουγεννιάτικα έθιμα είναι τα ίδια σε όλο τον κόσμο			
8.	Τα κάλαντα τα λένε όλο τον χρόνο			
9.	Τα κάλαντα αλλάζουν σε κάθε γιορτή			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη λέξη/φράση που σας δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Χαρά και συγκίνηση προσφέρουν τα λόγια τους

Από τα λόγια τους ..... χαρά και συγκίνηση

2. Χτυπούν την πόρτα και ρωτούν

..... την πόρτα ρωτούν

3. Αν η απάντηση από τον νοικοκύρη ή τη νοικοκυρά είναι θετική, τότε τραγουδούν τα κάλαντα

Αν η απάντηση από τον νοικοκύρη ή τη νοικοκυρά ήταν θετική, τότε..... τα κάλαντα

4. Τα παιδιά τότε κρατούσαν ένα κλαδί ελιάς, στολισμένο με καρπούς και γύριζαν στους δρόμους

Τα παιδιά τώρα.....ένα κλαδί ελιάς, στολισμένο με καρπούς γυρίζουν στους

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

δρόμους

5. Στο Βυζάντιο κρατούσαν μικρά καραβάκια

Στο Βυζάντιο κρατούσαν ένα μικρό.....

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

6. Στη φράση «διατηρείται ζωντανό» η λέξη «διατηρείται» σημαίνει

- (α) παραμένει
- (β) διαμένει
- (γ) επιμένει

7. Η λέξη «φανάρια» μπορεί να χρησιμοποιηθεί και στη φράση

- (α) Στο σχολείο κρατάμε πράσινα φανάρια (β) Μου αρέσουν πολύ τα φανάρια
- (γ) Πρέπει να σταματάμε στα κόκκινα φανάρια

8. Η φράση «τα παλαιότερα χρόνια» αναφέρεται στο

- (α) παρόν
- (β) παρελθόν
- (γ) μέλλον

9. Στη φράση «αν και το όνομα της λέξης είναι ρωμαϊκό» η φράση «αν και» σημαίνει

- (α) επειδή
- (β) μολονότι
- (γ) όταν

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις οδηγίες (80-100 λέξεις)

Είστε για πρώτη φορά Χριστούγεννα στην Ελλάδα και έρχονται στο σπίτι σας παιδιά να πουν τα κάλαντα. Στη συνέχεια γράφετε ένα κείμενο στο facebook, όπου μιλάτε για τα κάλαντα και την εντύπωση που σας έκαναν.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

(Μονάδες 12)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

11^ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Κρουαζιέρα στα νησιά του Αιγαίου

Ο Μάριο κέρδισε σε έναν διαγωνισμό μια κρουαζιέρα στα νησιά του Αιγαίου για δύο άτομα και έτσι επισκέφτηκαν με την κοπέλα του τη Ρόδο, τη Μύκονο, την Τήνο και τη Σύρο. Επιστρέφοντας, ο Μάριο στέλνει ένα mail στον φίλο του, τον Γιώργο.

Αγαπημένε μου Γιώργο,

Κοιτάζοντας τις φωτογραφίες των διακοπών, διαπιστώνω ότι ζούμε σε μια από τις πιο όμορφες χώρες του κόσμου!

Στη Ρόδο με εντυπωσίασε η μεσαιωνική πόλη των Ιπποτών με το κάστρο της, ενώ η Μαρκέλα λάτρεψε την κοιλάδα με τις πεταλούδες και δεν σταμάτησε ούτε στιγμή να τις φωτογραφίζει. Στη Μύκονο, περπατήσαμε στα στενά δρομάκια με τα κατάλευκα σπίτια και είδαμε από κοντά τους περίφημους ανεμόμυλους αλλά και τα μοντέρνα καφέ και τα εστιατόρια με πιάτα από όλο τον κόσμο. Στην Τήνο, πρώτα επισκεφτήκαμε την Εκκλησία της Παναγίας και μετά προσκυνήσαμε την εικόνα της. Άλλα και η κουζίνα της θα μας μείνει αξέχαστη! Δοκιμάσαμε μοναδικές γεύσεις στα ταβερνάκια της.

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

Το νησί της Σύρου θα το θυμόμαστε για πάντα για δύο λόγους: για την αρχιτεκτονική του και για τα λουκούμια του! Μείναμε στην Ερμούπολη, την πρωτεύουσα του νησιού, και ανεβήκαμε στην Άνω Σύρο μέσα από στενά δρομάκια με κάτασπρα σπίτια με πολύχρωμες πόρτες. Επισκεφτήκαμε τον καθολικό ναό του Αγίου Γεωργίου, πάνω στον λόφο. Η θέα στο πέλαγος μάς εντυπωσίασε, ίσως περισσότερο από κάθε τι στο ταξίδι. Ένας νησιώτης μάς εξήγησε πως τα νησιά που βλέπαμε ήταν η Τήνος, η Δήλος, η Πάρος και η Νάξος.

Αν και οι διακοπές τελείωσαν, δεν στενοχωριέμαται... γιατί έχω υπέροχες αναμνήσεις!

Ανακτήθηκε από <https://www.pamekrouaziera.gr/> και διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Τι άρεσε περισσότερο στον Μάριο και στη Μαρκέλα στις διακοπές τους;

- (α) Η Μύκονος
- (β) Το νησί των ιπποτών
- (γ) Η θέα στη θάλασσα

2. Σε ποια νησιά ο Μάριο επισκέφτηκε θρησκευτικούς ναούς;

- (α) Στη Ρόδο και τη Μύκονο
- (β) Στην Τήνο και τη Μύκονο
- (γ) Στην Τήνο και τη Σύρο

3. Ποια είναι η σχέση της Μαρκέλας με τον Μάριο;

- (α) Είναι το κορίτσι του
- (β) Είναι η σύζυγός του
- (γ) Είναι φίλη του

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

4. Ποιο αξιοθέατο της Σύρου ξεχώρισε ο Μάριο;

- (α) Την κοιλάδα με τις πεταλούδες
- (β) Τον καθολικό ναό του Αγίου Γεωργίου
- (γ) Τους ανεμόμυλους

5. Σε ποια νησιά ο Μάριο και η Μαρκέλα δοκίμασαν παραδοσιακές λιχουδιές;

- (α) Στη Ρόδο και στην Τήνο
- (β) Στην Τήνο και στη Μύκονο
- (γ) Στη Σύρο και στην Τήνο

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Ο Μάριο πιστεύει ότι ζει στην ομορφότερη χώρα του κόσμου.			
7.	Η Μαρκέλα συνεχώς έβγαζε φωτογραφίες.			
8.	Ο Μάριο φοβάται ότι θα ξεχάσει το νησί της Σύρου.			
9.	Ο Μάριο και η Μαρκέλα έτρεξαν στους άνετους δρόμους της Σύρου.			

(Μονάδες 9)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη λέξη/φράση που δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Ο Μάριο κέρδισε μια κρουαζιέρα στα νησιά του Αιγαίου και έτσι επισκέφτηκαν με την κοπέλα του τη Ρόδο.

..... ο Μάριο κέρδισε σε έναν διαγωνισμό μια κρουαζιέρα στα νησιά του Αιγαίου, επισκέφτηκε με την κοπέλα του τη Ρόδο.

2. Στη Ρόδο με εντυπωσίασε η μεσαιωνική πόλη των Ιπποτών.

Κάθε φορά που πηγαίνω στη Ρόδο, με..... η μεσαιωνική πόλη των Ιπποτών.

3. Στην Τήνο, πρώτα επισκεφτήκαμε την Εκκλησία της Παναγίας και μετά προσκυνήσαμε την εικόνα της.

..... επισκεφτήκαμε την Εκκλησία της Παναγίας στην Τήνο, στη συνέχεια προσκυνήσαμε την εικόνα της.

4. Η θέα στο πέλαγος μάς εντυπωσίασε.

Εμείς .....από τη θέα στο πέλαγος.

5. Στη Σύρο μείναμε στην Ερμούπολη και ανεβήκαμε στην Άνω Σύρο.

Αν είχαμε πάει στην Ερμούπολη, ...στην Άνω Σύρω

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

6. Στη φράση «διαπιστώνω ότι ζούμε» η λέξη «διαπιστώνω» σημαίνει

- (α) καταλαβαίνω
- (β) συνειδητοποιώ
- (γ) όλα τα παραπάνω

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

7. Στη φράση «επιστρέφοντας, ο Μάριο στέλνει ένα mail» η λέξη «επιστρέφοντας» σημαίνει
- (α) πηγαίνοντας
(β) γυρίζοντας
(γ) ταξιδεύοντας
8. Στη φράση «Όμως δεν στενοχωριέμαι» η λέξη «στενοχωριέμαι» σημαίνει
- (α) θορυβούμαι
(β) θλίβομαι
(γ) θυμώνω
9. Στη φράση «Αν και οι διακοπές τελείωσαν, δεν λυπάμαι» η φράση «αν και» σημαίνει
- (α) επειδή
(β) όταν
(γ) μολονότι

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις οδηγίες (80-100 λέξεις)

Το καλοκαίρι πήγατε διακοπές σε ένα ελληνικό νησί. Στέλνετε ένα e-mail στον φίλο σας ή στη φίλη σας, όπου του/της περιγράφετε ποια μέρη επισκεφτήκατε και πώς περάσατε.

(Μονάδες 12)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

12ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν

Καλή σας επιτυχία

Μια μεγάλη καρδιά για τα φτωχά παιδιά

Ο Αυξέντιος Καλαγκός, διευθυντής της Καρδιοχειρουργικής Κλινικής του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου της Γενεύης, φημίζεται για την επιστημονική του επάρκεια, αλλά κυρίως για την προσφορά του στους συνανθρώπους του.

Δίκαια αποκαλείται «φύλακας άγγελος». Τα τελευταία χρόνια έχει χειρουργήσει περισσότερα από 12.000 φτωχά παιδιά, μέσω ενός φιλανθρωπικού ιδρύματος που έχει κάνει ο ίδιος. Ταξιδεύει από τη μια άκρη της Γης στην άλλη χαρίζοντας τη ζωή σε παιδιά με σοβαρά στην καρδιά. Αρκεί, μάλιστα, ένα μήνυμα ή ένα τηλεφώνημα και ο γιατρός είναι κοντά τους.

Το πρόγραμμά του είναι πολύ κουραστικό, αφού εργάζεται περίπου είκοσι ώρες την ημέρα. Όμως δεν νιώθει ποτέ κουρασμένος. «Το χαμόγελο ενός παιδιού, η χαρά των γονιών του.... Τότε, παιρνω δύναμη και συνεχίζω», λέει ο ίδιος.

Ο γιατρός αφηγείται ένα γεγονός που τον συγκίνησε: «Η Έλγκα από τη Γεωργία μου προκαλεί ακόμη και σήμερα, 15 χρόνια μετά, μεγάλη συγκίνηση. Το κοριτσάκι ήταν τότε μόλις επτά ετών και η κατάστασή του ήταν πολύ σοβαρή. Η επέμβαση έγινε και όλα πήγαν καλά. Λίγο πριν βγει από το νοσοκομείο, η μικρούλα ήρθε και με βρήκε. Στα χέρια της κρατούσε ένα ξύλινο κουτί. Μου το έδωσε λέγοντας μου: "Δεν έχω κάτι άλλο να σας δώσω. Ξέρω ότι δεν είναι ακριβό. Το είχα, όμως, στο δωμάτιό μου και έχω

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

θάλει μέσα όλα τα φιλιά μου". Το ξύλινο αυτό κουτί το έχω πάνω στο γραφείο μου και το κοιτάζω κάθε πρωί, πριν ξεκινήσω τη μέρα μου. Κάθε φορά που το κοιτάζω, σκέφτομαι τι είναι αυτό που έχει πραγματική αξία στη ζωή και προχωράω».

Ανακτήθηκε από <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=539833> και διασκευάστηκε για τις ανάγκες της εξέτασης

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Ο Αυξέντιος Καλαγκός είναι γνωστός

- (α) για το επιστημονικό νοσοκομείο του
- (β) για το φιλανθρωπικό του έργο
- (γ) για τα ταξίδια του σε όλο τον κόσμο

2. Η φράση «φύλακας άγγελος» που χαρακτηρίζει τον Αυξέντιο Καλαγκό σημαίνει ότι

- (α) είναι προστάτης των φτωχών άρρωστων παιδιών
- (β) είναι τόσο όμορφος σαν πραγματικός άγγελος
- (γ) φυλάει τα άρρωστα παιδιά στο κρεββάτι τους

3. Τον Αυξέντιο Καλαγκό μπορεί να συναντήσει κάποιος που χρειάζεται τη βοήθειά του, εφόσον

- (α) έρθει από την άλλη άκρη της γης και τον βρει στο νοσοκομείο του
- (β) του στείλει ένα μήνυμα και του παρουσιάσει το πρόβλημά του
- (γ) του προσφέρει ένα ξύλινο κουτί, για να τον συγκινήσει

4. Ο Αυξέντιος Καλαγκός κοιτάζει κάθε πρωί το κουτάκι που του χάρισε η μικρή και

- (α) συνειδητοποιεί πόσο κοστίζει στην πραγματικότητα η ζωή
- (β) σκέφτεται το νόημα της ζωής, καθώς προχωρά για τη δουλειά του
- (γ) συνεχίζει να προσφέρει βοήθεια σε φτωχούς ανθρώπους

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

5. Το κοριτσάκι προσέφερε στον χειρουργό το ξύλινο κουτί της,

- (α) επειδή αυτό είχε τεράστια χρηματική αξία
- (β) για να του εκφράσει την ευγνωμοσύνη της
- (γ) ώστε να το βάλει στο γραφείο του

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Ο Αυξέντιος Καλαγκός κατάγεται από τη Γενεύη			
7.	Ο Αυξέντιος Καλαγκός κουράζεται, όταν εργάζεται για περισσότερες από είκοσι ώρες την ημέρα			
8.	Για την αμοιβή του συνεισφέρουν και οι δύο γονείς των παιδιών που χειρουργεί			
9.	Το κοριτσάκι έβαλε μέσα στο ξύλινο κουτί τα φιλιά που είχε ζωγραφίσει			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη λέξη/φράση που δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Τα τελευταία χρόνια έχει χειρουργήσει περισσότερα από 12.000 φτωχά παιδιά.

Τα τελευταία χρόνια περισσότερα από 12.000 φτωχά παιδιά ..... από τον Αυξέντιο Καλαγκό.

2. Δίκαια αποκαλείται «φύλακας άγγελος».

Δίκαια.....αποκαλούν.....

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

3. Το ξύλινο αυτό κουτί το κοιτάζω κάθε πρωί, πριν ξεκινήσω τη μέρα μου.

Ο Αυξέντιος Καλαγκός δεν ξεκινά τη μέρα του, παρά μόνο αφού.....
κάθε πρωί το ξύλινο αυτό κουτί

4. Μου το έδωσε λέγοντάς μου

Μου το έδωσε και μου.....

5. Εργάζεται περίπου είκοσι ώρες την ημέρα, αλλά δεν νιώθει ποτέ κουρασμένος
..... εργάζεται περίπου είκοσι ώρες την ημέρα, δεν νιώθει ποτέ
κουρασμένος.

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

6. Στη φράση «χαρίζοντας τη ζωή σε παιδιά» η λέξη «χαρίζοντας» σημαίνει

- (α) προσμένοντας
- (β) προτρέποντας
- (γ) προσφέροντας

7. Αντίθετο της λέξης «κουραστικό» που υπάρχει στη φράση «Το πρόγραμμά του είναι πολύ κουραστικό» είναι

- (α) ακούραστο
- (β) ξεκούραστο
- (γ) κοπιαστικό

8. Στη φράση «Το περίεργο, ωστόσο, είναι» η λέξη «ωστόσο» σημαίνει

- (α) όμως
- (β) μιλονότι
- (γ) παρόλο

9. Στη φράση «ο γιατρός αφηγείται ένα περιστατικό» η λέξη «αφηγείται» σημαίνει

- (α) διηγείται
- (β)ηγείται
- (γ) εξηγείται

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

(Μονάδες 9)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις οδηγίες (80-100 λέξεις)

Πρόσφατα διαβάσατε σε ένα περιοδικό ένα άρθρο αφιερωμένο σε ανθρώπους γνωστούς για το φιλανθρωπικό τους έργο στην Ελλάδα. Στέλνετε στο περιοδικό ένα γράμμα για τη σημασία της φιλανθρωπίας στη ζωή μας.

(Μονάδες 12)

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

13ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Γεώργιος Παπανικολάου, ο παγκοσμίου φήμης γιατρός-ερευνητής

Γεννήθηκε στην Εύβοια το 1883, όπου έμεινε, έως ότου ολοκλήρωσε το Δημοτικό. Για το Γυμνάσιο, οι γονείς του τον έστειλαν στην Αθήνα. Μετά, γράφτηκε στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και αποφοίτησε σε ηλικία μόλις 21 ετών!

Καθώς ήταν φιλομαθής, όσο σπούδαζε, μάθαινε ξένες γλώσσες και μελετούσε λογοτεχνία, φιλοσοφία και μουσική. Ο πατέρας του, γνωρίζοντας τον χαρακτήρα και τις ικανότητες του παιδιού του, τον έστειλε στα 1907 στη Γερμανία, όπου σπούδασε Βιολογία.

Όταν γύρισε στην Ελλάδα (1910), κατάλαβε ότι οι συνθήκες δεν ήταν ευνοϊκές για τα σχέδιά του. Παντρεύτηκε και έφυγε πάλι στο εξωτερικό, λέγοντας στους γονείς του πως το ιδανικό του δεν ήταν να πλουτίσει, αλλά να εργαστεί και να βοηθήσει τον άνθρωπο.

Πρώτα πήγε στο Ωκεανογραφικό Ινστιτούτο του Μονακό. Όμως επέστρεψε στην Ελλάδα, για να συμμετάσχει στον Βαλκανικό Πόλεμο του 1912 και, όταν τελείωσε, μετανάστευσε μαζί με τη γυναίκα του στην Αμερική. Εκεί είχαν οικονομικά προβλήματα κι, έτσι, εργάστηκαν και οι δυο: ο ένας πουλώντας χαλιά και η άλλη ράβοντας κουμπιά. Τα προβλήματα τελείωσαν, όταν ο Παπανικολάου διορίστηκε στο Νοσοκομείου της Νέας Υόρκης. Γρήγορα διακρίθηκε και βρήκε δουλειά στο Πανεπιστημίου Κορνέλλ, όπου εργάστηκε το διάστημα 1914-61.

Στα 78 του εγκαταστάθηκε στο Μαϊάμι μέχρι τον θάνατό του (1962). Εκεί έγινε διευθυντής στο Ινστιτούτο για τον καρκίνο. Η επαναστατική μέθοδός του έγινε παγκοσμίως γνωστή ως «Pap test» και ο ίδιος χαρακτηρίστηκε ως ο «άνθρωπος που χάρισε ζωή στις γυναίκες ολόκληρου του κόσμου». Προς τιμή του δόθηκε το όνομά του σε ένα νοσοκομείο της Θεσσαλονίκης και σε ένα της Εύβοιας.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

Ανακτήθηκε στις 11/01/2021 <https://gpapanikolaou.gr/biografiko-gpapanikolaou.html>
και διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Ο Γ. Παπανικολάου

- (α) πήγε Δημοτικό στην Αθήνα
- (β) μετακόμισε με τους γονείς του στην Αθήνα
- (γ) πέρασε τα παιδικά του χρόνια στην Εύβοια

2. Σύμφωνα με το κείμενο, ο Γ. Παπανικολάου

- (α) λάτρευε να μαθαίνει καινούργια πράγματα
- (β) όταν τελείωσε τις σπουδές του, σπούδασε φιλοσοφία
- (γ) πήρε πτυχίο από την Ιατρική το 1906

3. Όταν επέτρεψε από τη Γερμανία ο Γ. Παπανικολάου

- (α) κατάλαβε ότι ήταν η καλύτερη ευκαιρία για να ξεχωρίσει ως γιατρός
- (β) παντρεύτηκε και επέστρεψε στη Γερμανία
- (γ) αποφάσισε να φύγει πάλι στο εξωτερικό

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

4. Όταν πήγε στην Αμερική ο Γ. Παπανικολάου,

- (α) είχε από την πρώτη στιγμή δουλειά στο Νοσοκομείο της Νέας Υόρκης
- (β) πέρασε στην αρχή δύσκολες στιγμές, αλλά μετά γνώρισε την επιτυχία
- (γ) αναγκάστηκε αρχικά να βρει άλλη δουλειά γιατί η γυναίκα του ήταν άνεργη

5. Στο Μαϊάμι ο Γ. Παπανικολάου

- (α) εργάστηκε ως καθηγητής στο πανεπιστήμιο
- (β) πήγε, αφού είχε ήδη εργαστεί τέσσερα χρόνια στο Πανεπιστήμιο Κορνέλλ
- (γ) ανακάλυψε μια ιατρική μέθοδο που τον έκανε γνωστό σε όλο τον κόσμο

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Ο πατέρας του Γ. Παπανικολάου δεν ήθελε να τον αφήσει να πάει στη Γερμανία.			
7.	Ο Γ. Παπανικολάου πήγε στο Μονακό για ταξίδι, αμέσως μόλις παντρεύτηκε.			
8.	Ο Γ. Παπανικολάου άφησε το Μονακό, για να πάρει μέρος σε αθλητικούς αγώνες στην Ελλάδα.			
9.	Η γυναίκα του τον βοήθησε, όταν χρειαζόταν χρήματα.			

(Μονάδες 9)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη λέξη/φράση που δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Καθώς ήταν φιλομαθής, όσο σπούδαζε μάθαινε ξένες γλώσσες.

Καθώς ήταν φιλομαθής, σπούδαζε .....ξένες γλώσσες.

2. Τα προβλήματα τελείωσαν, όταν ο Παπανικολάου διορίστηκε στο Νοσοκομείου της Νέας Υόρκης

Τα προβλήματα δε θα τελείωναν, αν ο Παπανικολάου.....στο Νοσοκομείο της Νέας Υόρκης.

3. Ο πατέρας του γνωρίζοντας τον χαρακτήρα του παιδιού του, τον έστειλε στη Γερμανία.

Ο πατέρας του, ...γνώριζε τον χαρακτήρα του παιδιού του, τον έστειλε στη Γερμανία.

4. Στα 78 του εγκαταστάθηκε στο Μαϊάμι μέχρι τον θάνατό του το 1962.

Στα 78 του εγκαταστάθηκε στο Μαϊάμι, έως ότου.....το 1962.

5. Το ιδανικό του δεν ήταν να πλουτίσει, αλλά να βοηθήσει τον άνθρωπο.

Το ιδανικό του δεν ήταν ο πλούτος, αλλά η ..... στον άνθρωπο.

6. Η επαναστατική μέθοδός του έγινε παγκοσμίως γνωστή.

Οι επαναστατικές μέθοδοί του έγιναν παγκοσμίως.....

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

7. Στην πρόταση «αποφοίτησε σε ηλικία μόλις 21 ετών» η λέξη «αποφοίτησε» σημαίνει

- (α) έγινε φοιτητής
- (β) ολοκλήρωσε τις σπουδές του
- (γ) συνέχισε να φοιτά

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

8. Στη φράση «Όμως επέστρεψε στην Ελλάδα για να συμμετάσχει» η φράση

«προκειμένου να» σημαίνει

- (α) με σκοπό να
- (β) με στόχο να
- (γ) όλα τα παραπάνω

9. Στη φράση «Γρήγορα διακρίθηκε» η λέξη «διακρίθηκε» σημαίνει

- (α) ξεχώρισε
- (β) αντιλήφθηκε
- (γ) βραβεύτηκε

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις οδηγίες (80-100 λέξεις)

Γράφετε ένα κείμενο στην τοπική εφημερίδα, όπου παρουσιάζετε μια σημαντική προσωπικότητα της Ελλάδος.

(Μονάδες 12)

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

14ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

«Μένουμε σπίτι» και γνωρίζουμε από τον υπολογιστή μας τον πολιτισμό

Τις μέρες αυτές που «μένουμε σπίτι» η τεχνολογία μάς επιτρέπει να θαυμάσουμε κορυφαία μνημεία και έργα του ελληνικού πολιτισμού, χωρίς να χρειάζεται να επισκεφθούμε τα μουσεία. Βλέπουμε τα μοναδικά τους έργα, χωρίς βιασύνη και κόσμο δίπλα μας. Δε βγαίνουμε από το σπίτι, για να περπατήσουμε στους αρχαιολογικούς χώρους. Διδάσκουμε στα παιδιά μας τον πολιτισμό με πρωτότυπο και διασκεδαστικό τρόπο. Κι αν μας έλειψε η Πινακοθήκη, μπορούμε να θαυμάσουμε τις συλλογές της. Και όχι μόνο οι Έλληνες. Για παράδειγμα στο μουσείο Μπενάκη υπάρχει ξενάγηση σε έξι γλώσσες!

Επίσης, παίζουμε διαδικτυακά παιχνίδια με όλα τα μνημεία της Ακρόπολης, με ξεναγό μας τη Γλαύκα (Αθηνά), το ρομπότ που πετάει! Στόχος είναι να γνωρίσουν τα παιδιά τα έργα που έγιναν στην Ακρόπολη, καθώς για κάθε άγαλμα μπορούν να δουν πώς ήταν πριν και πώς μετά. Σε άλλο πρόγραμμα του ίδιου μουσείου παίρνουμε «πινέλα και χρώματα» και σαν ζωγράφοι χρωματίζουμε ή και αλλάζουμε φημισμένα αγάλματα. Το πρόγραμμα αυτό είναι κατάλληλο για όλες τις ηλικίες αλλά κυρίως για τα παιδιά. Σε άλλο παιχνίδι γινόμαστε οι αρχιτέκτονες ενός νέου ναού που θα χτιστεί στην Κλασική Αθήνα. Έτσι, μαθαίνουμε με ευχάριστο τρόπο για

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

την αρχιτεκτονική των αρχαίων ελληνικών ναών. Ακόμη και για όσους αρέσουν το σινεμά, υπάρχουν 6 μικρές ιστορίες με αγγλικούς και ιταλικούς υπότιτλους από τεχνίτες που διηγούνται πώς διόρθωναν τα μάρμαρα σε αρχαία μνημεία, όπως στην Ακρόπολη.

Αλλά και για τους θεατρόφιλους υπάρχει το πρόγραμμα «Ανακαλύπτουμε το αρχαίο θέατρο». Επισκεπτόμαστε αρχαία θέατρα, γνωρίζουμε την αρχιτεκτονική τους, βλέπουμε φωτογραφίες και παρακολουθούμε παραστάσεις τους, και μάλιστα δωρεάν!

Όλο και περισσότερα μουσεία παίρνουν μέρος στο διαδικτυακό αυτό πρόγραμμα.

Ανακτήθηκε 2/1/2021 από [iefimerida.gr](http://www.iefimerida.gr/politismos/menoyme-spiti-xenagiseis-se-moyseia-kai-mnimeia) -
<https://www.iefimerida.gr/politismos/menoyme-spiti-xenagiseis-se-moyseia-kai-mnimeia> και διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Χάρη στην τεχνολογία μπορούμε

- (α) να επισκεφτούμε με ελάχιστο εισιτήριο όλα τα μουσεία της χώρας
- (β) να επισκεφτούμε αρκετά μουσεία από το σπίτι μας
- (γ) να κλείσουμε το εισιτήριό μας διαδικτυακά

2. Στα νέα διαδικτυακά πολιτιστικά προγράμματα

- (α) υπάρχει μέριμνα για τους αλλόγλωσσους επισκέπτες
- (β) υπάρχει δυνατότητα επίσκεψης μόνο για τα παιδιά
- (γ) υπάρχει δυνατότητα εγγραφής μόνο σε ενήλικες

3. Στα διαδικτυακά παιχνίδια του μουσείου της Ακρόπολης

- (α) μπορούμε να χρωματίσουμε όλα τα αγάλματα
- (β) μπορούμε να ξεναγηθούμε με πρωτότυπο τρόπο
- (γ) όλα τα παραπάνω

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

4. Στα διαδικτυακά πολιτιστικά προγράμματα δεν δίνεται ευκαιρία για

ψυχαγωγία στους φίλους

- (α) του αθλητισμού
- (β) του σινεμά
- (γ) του θεάτρου

5. Στα διαδικτυακά πολιτιστικά παιχνίδια οι μικροί επισκέπτες

- (α) κατασκευάζουν ρομπότ
- (β) μαθαίνουν υπολογιστές
- (γ) παίζουν με χρώματα και πινέλα

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Κατά τις διαδικτυακές επισκέψεις στα μουσεία οι επισκέπτες κερδίζουν χρόνο.			
7.	Όλα τα μουσεία παίρνουν μέρος στα διαδικτυακά προγράμματα ξενάγησης.			
8.	Κατά τις διαδικτυακές επισκέψεις στα μουσεία οι επισκέπτες προχωρούν με ασφάλεια στις αίθουσες των μουσείων.			
9.	Οι επισκέπτες στο διαδίκτυο μπορούν να παρακολουθήσουν παραστάσεις του σύγχρονου θεάτρου.			

(Μονάδες 9)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη λέξη/φράση που δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

- 1. Η τεχνολογία επιτρέπει να θαυμάσουμε κορυφαία μνημεία του ελληνικού πολιτισμού**

Η τεχνολογία επιτρέπει τον θαυμασμό ..... του ελληνικού πολιτισμού.

- 2. Βλέπουμε τα μοναδικά τους έργα, χωρίς βιασύνη .**

Αν σας αρέσουν τα μουσεία, μπορείτε..... τα μοναδικά τους έργα χωρίς βιασύνη.

- 3. Το πρόγραμμα αυτό είναι κατάλληλο για όλες τις ηλικίες αλλά κυρίως για τα παιδιά.**

Το πρόγραμμα αυτό είναι ..... κατάλληλο για τα παιδιά ..... για όλες τις ηλικίες.

- 4. Σαν ζωγράφοι χρωματίζουμε φημισμένα αγάλματα.**

Σαν ζωγράφοι χρωματίζουμε αγάλματα που... ..... φημισμένα.

- 5. Επισκεπτόμαστε αρχαία θέατρα και βλέπουμε φωτογραφίες.**

Επισκεφτείτε αρχαία θέατρα και..... φωτογραφίες.

- 6. Όλο και περισσότερα μουσεία παίρνουν μέρος στο διαδικτυακό αυτό πρόγραμμα**

Ένα νέο μουσείο..... μέρος στο διαδικτυακό αυτό πρόγραμμα.

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

- 7. Στη φράση «χωρίς να χρειάζεται να επισκεφθούμε τα μουσεία» η λέξη «να χρειάζεται» σημαίνει**

- (α) να υπάρχει ανάγκη
- (β) να πρέπει
- (γ) και το α' και το β'

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

8. Στη φράση «Ανακαλύπτουμε το αρχαίο θέατρο» η λέξη «ανακαλύπτουμε» σημαίνει

- (α) παίζουμε
- (β) αναδημιουργούμε
- (γ) γνωρίζουμε

9. Στη φράση «καθώς για κάθε άγαλμα μπορούν να δουν» η λέξη «καθώς» σημαίνει

- (α) όταν
- (β) επειδή
- (γ) προκειμένου

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις οδηγίες (80-100 λέξεις)

Στέλνετε ένα e-mail στον φίλο σας/στη φίλη σας και του/της προτείνετε, τώρα που μένει σπίτι με την οικογένεια του λόγω της καραντίνας, να αρχίσει να επισκέπτεται διαδικτυακά μαζί με τα παιδιά του/της διάφορα μουσεία (π.χ. αρχαιολογικά, αθλητικά, κινηματογράφου).

(Μονάδες 12)

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

15ο Θέμα

Διαβάζετε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντάτε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Γιατί να επισκεφτώ τη Θεσσαλονίκη;

Η Θεσσαλονίκη, με πληθυσμό πάνω από 1,1 εκατομμύρια, είναι το πιο σημαντικό διοικητικό, πολιτιστικό και επιχειρηματικό κέντρο στη βόρεια Ελλάδα και η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη στην Ελλάδα. Βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος, βρίσκεται σε απόσταση μιας ώρας οδήγησης από τον Όλυμπο, μισής ώρας από τις υπέροχες παραλίες της Χαλκιδικής και σύντομης πτήσης από τις πρωτεύουσες των χωρών όλης της Ευρώπης. Ακτοπλοϊκά συνδέεται με πολλά λιμάνια της Ελλάδας, αλλά και του εξωτερικού.

Έχει ευχάριστο μεσογειακό κλίμα: μαλακούς και βροχερούς χειμώνες, ζεστά και ξηρά καλοκαίρια, ευχάριστη άνοιξη και φθινόπωρο και, γενικά, μακρές περιόδους ηλιοφάνειας όλο το έτος.

Ιδρύθηκε το 316 π. Χ. και όλη αυτή τη μακρά ιστορία της μπορεί ο επισκέπτης να δειστα πολυάριθμα μουσεία και μνημεία που υπάρχουν στην πόλη!

Φιλοξενεί μία από τις μεγαλύτερες και νεότερες παραλίες στην Ευρώπη., η οποία ολοκληρώθηκε το 2014. Περπατήστε, τρέξτε, κάντε βόλτα, κάντε ποδήλατο, με το βλέμμα στο νερό και στα ηλιοβασιλέματα. Στους δρόμους του κέντρου της Θεσσαλονίκης, και όχι μόνο, θα βρείτε υπέροχα καταστήματα κάθε είδους και σύγχρονα εμπορικά κέντρα για όλα τα γούστα. 150.000 Έλληνες και ξένοι φοιτητές

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

ζουν στην πόλη κάθε χρόνο! Αρπάξτε την ευκαιρία και απολαύστε τη γεμάτη ζωή πόλης.

Τέλος, το φαγητό... απλά υπέροχο! Η πόλη αναγνωρίστηκε από την εφημερίδα New York Times το 2016 ως μία από τις 52 πόλεις σε όλο τον κόσμο για την εκπληκτική κουζίνα της. Επίσης, υπάρχουν πολλά καφέ, πολύ περισσότερα από άλλες ευρωπαϊκές πόλεις! Μην αντισταθείτε στον πειρασμό!

Ανακτήθηκε στις 2/1/2021 από <https://thessaloniki.gr> και διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Η Θεσσαλονίκη είναι

- (α) ορεινή πόλη της Βόρειας Ελλάδας
- (β) το πιο γνωστό πολιτικό κέντρο της Βόρειας Ελλάδας
- (γ) μια σύγχρονη μεγαλούπολη

2. Η Θεσσαλονίκη απέχει

- (α) λίγες ώρες πτήσης από μεγάλα ευρωπαϊκά αεροδρόμια
- (β) μία ώρα οδήγησης από τα καταπράσινα βουνά της Χαλκιδικής
- (γ) δύο ώρες οδικώς από τον Όλυμπο

3. Η Θεσσαλονίκη παρουσιάζει

- (α) μακραίωνη ιστορία
- (β) περιόδους έντονων βροχοπτώσεων το φθινόπωρο
- (γ) εξαιρετικά σκληρούς χειμώνες

4. Ο επισκέπτης στη Θεσσαλονίκη δεν θα μπορέσει

- (α) να επισκεφτεί μουσεία
- (β) να απολαύσει το βουνό
- (γ) να αγοράσει μοντέρνα ρούχα και παπούτσια

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
5.	Η Θεσσαλονίκη έχει την πιο σύγχρονη και μοντέρνα παραλία της Ευρώπης.			
6.	Η Θεσσαλονίκη φημίζεται για τα πιάτα της.			
7.	Το κέντρο της πόλης προσφέρεται για όσους αγαπούν το περπάτημα.			
8.	Η ιστορία της πόλης καθρεφτίζεται στα μνημεία της.			
9.	Η Θεσσαλονίκη είναι μια σύγχρονη εργατούπολη.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη λέξη/φράση που δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Κάντε βόλτα.

Αν θέλετε..... βόλτα, τότε μια επίσκεψη στη Θεσσαλονίκη είναι εξαιρετική ιδέα.

2. Στους δρόμους της θα βρείτε υπέροχα καταστήματα.

Πέρυσι πού πήγα στη Θεσσαλονίκη..... στους δρόμους της υπέροχα καταστήματα.

3. Η Θεσσαλονίκη αναγνωρίστηκε από την εφημερίδα New York Times το 2016 ως μία από τις 52 πόλεις παγκοσμίως για την εκπληκτική κουζίνα της.

Η εφημερίδα New York Times .....τη Θεσσαλονίκη ως μία από τις 52 πόλεις παγκοσμίως για την εκπληκτική κουζίνα της.

4. Υπάρχουν περισσότερα καφέ στη Θεσσαλονίκη ανά κάτοικο από οποιαδήποτε άλλη ευρωπαϊκή πόλη!

Σε καμία άλλη ευρωπαϊκή πόλη.....περισσότερα καφέ ανά κάτοικο απότι στη Θεσσαλονίκη.

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

5. Όλη αυτή τη μακρά ιστορία της μπορεί ο επισκέπτης να δει στα πολυάριθμα μουσεία της

Αν είχα πάει στη Θεσσαλονίκη, θα.....όλη αυτή τη μακρά ιστορία της στα πολυάριθμα μουσεία της.

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

6. Στη φράση «απολαύστε τη γεμάτη ενέργεια πανεπιστημιούπολη» η λέξη «ενέργεια» σημαίνει

- α) ανεργία
- β) ζωντάνια
- (γ) κανένα από τα παραπάνω

7. Στη φράση «απλά υπέροχο» η λέξη «υπέροχο» σημαίνει

- (α) ανεπανάληπτο
- (β) εκπληκτικό
- (γ) συνηθισμένο

8. Στη φράση «για όλα τα γούστα» η λέξη «γούστα» σημαίνει

- (α) προτιμήσεις
- (β) εκτιμήσεις
- (γ) εκτιμήσεις

9. Στη φράση «Μην αντισταθείτε στον πειρασμό» αντίθετο της λέξης «μην αντισταθείτε» είναι

- (α) υποχωρήστε
- (β) υποκύψτε
- (γ) Όλα τα παραπάνω

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις οδηγίες (80-100 λέξεις)

Πρόσφατα πήγατε για ένα τριήμερο σε μια πόλη της Ελλάδος. Στέλνετε ένα γράμμα σε έναν φίλο σας/μία φίλη σας και του/της διηγείστε πώς περάσατε το τριήμερό σας σε

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

αυτή την πόλη.

(Μονάδες 12)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

16ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

«Η ντροπή των πλαστικών»

Το καλοκαίρι φεύγει και εκτός από αναμνήσεις αφήνει πίσω του πολλά σκουπίδια σε θάλασσες και ακτές...

Τα χειρότερα, εφόσον χρειάζονται χρόνια για να «εξαφανιστούν», και δυστυχώς αυτά που συναντάμε συχνότερα, είναι οι πλαστικές σακούλες και τα μπουκάλια. Χιλιάδες από αυτά εγκαταλείπονται στις ακτές, «μνημεία» της παραμονής των λουομένων μετατρέποντας σε σκουπιδότοπους τις πανέμορφες ελληνικές παραλίες. Έπειτα ταξιδεύουν για χρόνια στις θάλασσες κάνοντας «παρέα» στα ψάρια ή μολύνοντας τον βυθό. Άραγε είναι τόσο δύσκολο να μαζέψουμε, φεύγοντας από την παραλία, το μπουκάλι που ήπιαμε νερό;

Φυσικά δεν το σκεφτόμαστε επειδή, σε μας τουλάχιστον, δεν κοστίζει τίποτα. Ωστόσο, η κατασκευή μιας πλαστικής σακούλας κοστίζει μισό ευρώ. Στη Φύση μάλιστα κοστίζει πολύ περισσότερο, εφόσον οι πλαστικές σακούλες και τα μπουκάλια χρειάζονται πάνω από τρία χρόνια για να διαλυθούν μέσα στη θάλασσα. Σε περίπτωση που το πλαστικό μείνει θαμμένο σε στεγνό έδαφος «ζει» έως και διακόσια χρόνια.

Αν, λοιπόν, χρειαζόταν να πληρώνουμε τις πλαστικές σακούλες όσο πραγματικά κοστίζουν και χρησιμοποιούσαμε τα πλαστικά μπουκάλια είκοσι φορές, δεν θα είχαμε μόνο λιγότερα πλαστικά σκουπίδια σε θάλασσες και ακτές αλλά και

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

γενικότερα λιγότερα σκουπίδια. Έχει υπολογιστεί ότι ο συνολικός όγκος των σκουπιδιών με αυτό τον τρόπο θα μειωνόταν κατά 3%.

Περιοδικό «ΟΙΚΟ», εφημερίδα Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 15/9/2002

ΜΕΡΟΣ Α

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σωστό	Λάθος	Δ/Α
1.	Το καλοκαίρι αφήνει πίσω του όμορφες αναμνήσεις.			
2.	Οι πλαστικές σακούλες είναι από τα χειρότερα σκουπίδια.			
3.	Οι πλαστικές σακούλες χρειάζονται δύο χρόνια για να διαλυθούν.			
4.	Η κατασκευή μιας πλαστικής σακούλας κοστίζει μισό ευρώ.			
5.	Θα είχαμε λιγότερα σκουπίδια, αν πληρώναμε τις πλαστικές σακούλες όσο πραγματικά κοστίζουν.			

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

6. Τα σκουπίδια που συναντάμε συχνότερα στις παραλίες είναι:

- (α) πλαστικά μπουκάλια
- (β) πλαστικές σακούλες
- (γ) και τα δύο προηγούμενα

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

7. Οι πανέμορφες ελληνικές παραλίες μετατρέπονται από τους λουόμενους σε:

- (α) λίμνες
- (β) βάλτους
- (γ) σκουπιδότοπους

8. Δεν σκεπτόμαστε να πάρουμε το πλαστικό μπουκάλι μαζί μας φεύγοντας από την παραλία, διότι:

- (α) δεν κοστίζει τίποτα
- (β) αγνοούμε το κακό που κάνει
- (γ) μας ενδιαφέρει μόνο να φύγουμε

9. Αν το πλαστικό μπουκάλι μείνει θαμμένο σε στεγνό έδαφος, ζει ως:

- (α) 10 χρόνια
- (β) 20 χρόνια
- (γ) 200 χρόνια

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Διαλέξτε τη λέξη ή τη φράση που έχει όμοια σημασία με την υπογραμμισμένη:
Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. κοστίζει:

- (α) χρωστάει
- (β) πληρώνει
- (γ) στοιχίζει

2. μολύνοντας τον βυθό:

- (α) πετώντας στον πάτο
- (β) καθαρίζοντας τη μόλυνση
- (γ) δηλητηριάζοντας τον βυθό

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

3. συχνότερα:

- (α) πολλές φορές
- (β) περισσότερες φορές
- (γ) πάρα πολλές φορές

Συμπληρώστε τα κενά στις ασκήσεις που ακολουθούν:

4. πανέμορφες ελληνικές παραλίες:

Η _____

5. στεγνό έδαφος:

Τα _____

6. Το μπουκάλι που ήπιαμε νερό:

Το μπουκάλι που συνέχεια _____

7. Χιλιάδες από αυτά εγκαταλείπονται στις ακτές:

Δύο μήνες πριν, χιλιάδες από αυτά _____ στις ακτές

8. Έπειτα ταξιδεύουν για χρόνια στις θάλασσες:

Έπειτα, όλο το 2020, _____ στις θάλασσες

9. Το καλοκαίρι αφήνει πίσω του σκουπίδια.

Σε έναν μήνα το καλοκαίρι _____

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο.

(80- 100 λέξεις)

Με αφορμή τις πλαστικές σακούλες και τα μπουκάλια που άφησαν οι λουόμενοι στην παραλία στέλνετε στον Δήμαρχο ένα ηλεκτρονικό μήνυμα και του προτείνετε:

(Μονάδες 12)

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

17ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν

Καλή σας επιτυχία

Τα έθιμα της Αποκριάς: οι φανοί στην Κοζάνη

Στις αποκριές υπάρχουν πολλά έθιμα στην Ελλάδα. Ένα από τα πιο φημισμένα είναι οι Φανοί της Κοζάνης. Είναι φωτιές που ανάβουν στις γειτονιές της πόλης και γύρω τους στήνεται γλέντι με χορό και τραγούδι. Το έθιμο στηρίζεται στη συμμετοχή των κατοίκων, καθώς αυτοί τους ετοιμάζουν και πρωταγωνιστούν στο γλέντι με τα παραδοσιακά τραγούδια και τη συνοδεία μουσικών οργάνων.

Η καταγωγή του εθίμου βρίσκεται σε αρχαίες ελληνικές και ρωμαϊκές γιορτές. Οι φανοί συμβολίζουν τη λατρεία της φύσης και την αρχή της άνοιξης και της καρποφορίας της γης.

Ο Φανός ανάβει κατά τις 8 το βράδυ της Μεγάλης Αποκριάς. Κυρίαρχος είναι ο κορυφαίος τραγουδιστής. Οι κόσμος σχηματίζει έναν κύκλο γύρω από τη φωτιά και τον ίδιο και με ρυθμό επαναλαμβάνουν τα λόγια του χτυπώντας τα χέρια τους και χορεύοντας. Το κέφι αρχίζει να ανεβαίνει σιγά-σιγά, ενώ το κρασί και οι παραδοσιακές πίτες -τα γνωστά «κιχί»- κυκλοφορούν από χέρι σε χέρι. Τα τραγούδια διαδέχονται το ένα το άλλο, άλλοτε γρήγορα και δυναμικά και άλλοτε μονότονα και αργά. Άλλα είναι τραγούδια αγάπης και έρωτα, άλλα εμπνευσμένα από τα κατορθώματα των κλεφτών της Επανάστασης(1821) και άλλα κοροϊδευτικά για άνδρες και γυναίκες.

Την Κυριακή της Αποκριάς ανάβουν ταυτόχρονα και οι δεκαπέντε φανοί της πόλης με τον δήμαρχο να δίνει το σήμα στην κεντρική πλατεία. Οι φανοί σβήνουν την επόμενη μέρα, δηλαδή την Καθαρή Δευτέρα, και το γλέντι τελειώνει.

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

Στις αποκριές χιλιάδες επισκέπτες φθάνουν στην Κοζάνη για να τραγουδήσουν τα τραγούδια των φανών και να χορέψουν μαζί με τους κατοίκους γύρω από τη φωτιά.

Ανακτήθηκε 11/01/2021 από - <https://www.iefimerida.gr/news/255972/ta-ethimatis-apokrias-se-oli-tin-ellada-mpoyrani-gamos-toy-koytroylikai> διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Σύμφωνα με το κείμενο

- (α) Οι Φανοί είναι χριστουγεννιάτικο έθιμο
- (β) Ανάβουν συνολικά 15 Φανοί σε όλη την πόλη της Κοζάνης
- (γ) Οι φανοί είναι το πιο γνωστό αποκριάτικο έθιμο στην Ελλάδα

2. Όταν ανάβουν οι Φανοί,

- (α) οι Κοζανίτες και μαζί τους οι επισκέπτες τραγουδούν και χτυπούν παλαμάκια
- (β) οι κάτοικοι ψήνουν τις παραδοσιακές πίτες κιχί
- (γ) οι κάτοικοι και οι επισκέπτες ακούν σιωπηλά τον κορυφαίο τραγουδιστή

3. Οι φανοί

- (α) έχουν μακρά ελληνορωμαϊκή ιστορία
- (β) εκφράζουν την καλοκαιρινή αναδημιουργία
- (γ) ανάβουν το βράδυ της Πρωτοχρονιάς τη στιγμή που αλλάζει ο χρόνος

4. Ο κόσμος που συμμετέχει στους φανούς

- (α) επαναλαμβάνει τα λόγια του κορυφαίου
- (β) διασκεδάζει πίνοντας κρασί
- (γ) όλα τα παραπάνω

5. Τα τραγούδια των φανών

- (α) είναι πάντα γρήγορα και γεμάτα ένταση
- (β) είναι ορισμένες φορές αργά και μονότονα
- (γ) μιλούν πάντα για τον έρωτα

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Οι φανοί ανάβουν στην είσοδο της πόλης.			
7.	Τους φανούς συνοδεύουν πάντα τραγούδια και χοροί.			
8.	Οι φανοί την ημέρα της Αποκριάς ανεβαίνουν σε ύψος 3 μέτρων.			
9.	Ορισμένοι φανοί έχουν ως θέμα τους τους ήρωες του '21.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β'

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη λέξη/φράση που δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Οι φανοί συμβολίζουν τη λατρεία της φύσης.

Η λατρεία της φύσης ..... από τους φανούς.

2. Επαναλαμβάνουν τα λόγια του χτυπώντας τα χέρια τους.

Επαναλαμβάνουν τα λόγια του με το ..... τα χέρια τους.

3. Η καταγωγή του εθίμου βρίσκεται σε αρχαίες ελληνικές και ρωμαϊκές γιορτές.

Το έθιμο ..... από αρχαίες ελληνικές και ρωμαϊκές γιορτές.

4. Τα τραγούδια διαδέχονται το ένα το άλλο, άλλοτε γρήγορα και άλλοτε μονότονα.

..... των τραγουδιών είναι άλλοτε αργή και άλλοτε μονότονη.

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

5. Την Κυριακή της Αποκριάς ανάβουν ταυτόχρονα και οι δεκαπέντε φανοί της πόλης με τον δήμαρχο να δίνει το σήμα στην κεντρική πλατεία.

Αν την Κυριακή της Αποκριάς ο δήμαρχος της πόλης δεν είχε δώσει το σήμα στην κεντρική πλατεία, ...ταυτόχρονα και οι δεκαπέντε φανοί της πόλης.

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

6. Στη φράση «Το έθιμο στηρίζεται στη συμμετοχή των κατοίκων» η λέξη «στηρίζεται» σημαίνει

- (α) κατάγεται
- (β) συμβολίζεται
- (γ) βασίζεται

7. Στη φράση «το γλέντι τελειώνει» η λέξη «γλέντι» σημαίνει

- (α) το πανέρι
- (β) το πανηγύρι
- (γ) το παντζάρι

8. Η φράση «σιγά σιγά» σημαίνει

- (α) απότομα
- (β) ύπουλα
- (γ) σταδιακά

9. Στη φράση «Τα τραγούδια διαδέχονται το ένα το άλλο» η λέξη «διαδέχονται» σημαίνει

- (α) ακολουθούν
- (β) διαφεύγουν
- (γ) κανένα από τα παραπάνω

(Μονάδες 9)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις οδηγίες (80-100 λέξεις)

Ο φίλος/Η φίλη σας θα πάει για τις αποκριές στην Κοζάνη, αλλά δεν γνωρίζει για τους φανούς. Έτσι, του/της στέλνετε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα, για να του ευχηθείτε να περάσει καλά και να του/της δώσετε ορισμένες πληροφορίες για τους φανούς.

(Μονάδες 12)

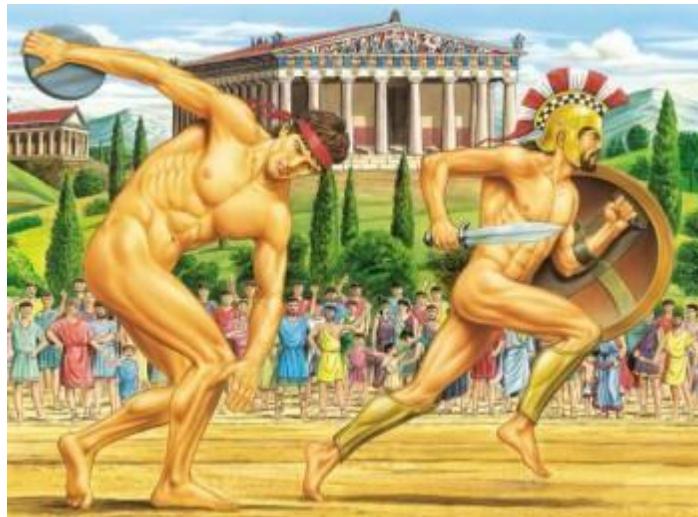
ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

18ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν

Καλή σας επιτυχία

Αρχαίοι Ολυμπιακοί Αγώνες

Οι Ολυμπιακοί ήταν οι αρχαιότεροι και σημαντικότεροι από όλους τους ελληνικούς αγώνες και η σπουδαιότερη θρησκευτική γιορτή προς τιμή του Δία, του πατέρα των θεών. Η φήμη του ιερού της Ολυμπίας διαδόθηκε σε ολόκληρο τον ελληνικό κόσμο, ενώ σύντομα οι Ολυμπιακοί Αγώνες έγιναν το σύμβολο της πανελλήνιας ενότητας.

Με το πέρασμα του χρόνου η θέση και η σημασία της Ολυμπίας μεγάλωσαν. Από απλός χώρος λατρείας εξελίχθηκε σε ένα ιερό γεμάτο περίτεχνους ναούς και αγάλματα. Νέα αγωνίσματα προστέθηκαν στους Αγώνες και καινούργιες εγκαταστάσεις χτίστηκαν για να εξυπηρετήσουν τους αθλητές.

Τα Ολύμπια τελούνταν κάθε τέσσερα χρόνια κατά τη διάρκεια των πιο ζεστών ημερών του καλοκαιριού. Περισσότερα από 40.000 άτομα, αθλητές, φιλόσοφοι, πολιτικοί, καλλιτέχνες, ποιητές και διάφοροι προσκυνητές, ταξίδευαν ως την Ολυμπία από όλον τον ελληνικό κόσμο, προκειμένου να παρακολουθήσουν όλους τους αγώνες. Κατά την πενθήμερη διάρκειά τους αφιερώνονταν στους βωμούς των θεών θυσίες, με πιο μεγαλειώδη εκείνη των εκατό βοδιών στον βωμό του Δία. Αθλητικοί αγώνες διεξάγονταν στο Στάδιο και τον Ιππόδρομο. Οι νικητές βραβεύονταν με ένα στεφάνι ελιάς και απολάμβαναν ιδιαιτερες τιμές από την πατρίδα τους. Οι πόλεις τους έριχναν τα τείχη τους κατά την είσοδό τους ως ένδειξη της ασφάλειας που αισθάνονταν.

Κατά τη διάρκεια των Αγώνων διεξάγονταν διάφορα αγωνίσματα, όπως το στάδιο, η πάλη, η πυγμαχία, τα υππικά αγωνίσματα και το πένταθλο. Όσοι

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

συμμετείχαν ακολουθούσαν κοινούς κανόνες, που είχαν καθιερωθεί για την καλύτερη οργάνωση των αγώνων.

Τέλος, όλες οι πόλεις ήταν υποχρεωμένες να σταματήσουν τις εχθροπραξίες κατά τη διάρκειά τους, ενώ επιτρεπόταν η συμμετοχή μόνο στους άνδρες Έλληνες πολίτες.

Ανακτήθηκε 3/1/2021 από <http://www.fhw.gr/olympics/ancient/gr/200.html>
και διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Οι Ολυμπιακοί αγώνες

- (α) ήταν από τους πιο παλιούς ελληνικούς αγώνες
- (β) αποτέλεσαν την έκφραση της ενότητας των Ελλήνων
- (γ) γίνονταν προς τιμή του θεού Ολύμπου

2. Το ιερό της Ολυμπίας

- (α) έχανε σταδιακά τη φήμη του στον τότε ελληνικό κόσμο
- (β) ξεκίνησε ως πλούσιος χώρος συγκέντρωσης πλήθους πιστών
- (γ) μεταμορφώθηκε με την πάροδο του χρόνου σε ένα πλούσιο ιερό

3. Τα Ολύμπια γίνονταν

- (α) σε ειδικά διαμορφωμένες εγκαταστάσεις
- (β) κάθε τέσσερα χρόνια
- (γ) όλα τα παραπάνω

4. Κατά τη διάρκεια των ολυμπιακών αγώνων

- (α) είχαν δικαίωμα μόνο ποιητές να παρακολουθήσουν τους αγώνες
- (β) οι επισκέπτες παρακολουθούσαν τους αγώνες και τις πέντε μέρες
- (γ) τα αθλήματα γίνονταν αποκλειστικά στον Ιππόδρομο

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

5. Όταν τελείωναν οι Ολυμπιακοί αγώνες, οι νικητές

- (α) δοκίμαζαν εξαιρετικές τιμές από την πατρίδα τους κατά την επιστροφή τους
- (β) δέχονταν τιμές με εξαιρετικές εκδηλώσεις από τους οργανωτές των αγώνων
- (γ) έπαιρναν ως ανταμοιβή ένα στεφάνι κισσού

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Οι Ολυμπιακοί αγώνες διαρκούσαν έξι μέρες.			
7.	Με την πάροδο του χρόνο αυξανόταν ο αριθμός των αθλημάτων στους αγώνες.			
8.	Οι αθλητές ακολουθούσαν διαφορετικούς κανόνες ανάλογα με τον τόπο καταγωγής τους.			
9.	Πριν και κατά τη διάρκεια των ολυμπιακών αγώνων απαγορεύονταν οι συγκρούσεις μεταξύ των πόλεων.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη λέξη/φράση που σας δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Με το πέρασμα του χρόνου η θέση και η σημασία της Ολυμπίας μεγάλωσαν.

Όταν....., η θέση και η σημασία της Ολυμπίας μεγάλωσαν.

2. Με πιο μεγαλειώδη θυσία εκείνη των εκατό βοδιών στον βωμό του Δία

Η θυσία των εκατό βοδιών στον βωμό του Δία ήταν η πιο μεγαλειώδης από .....τις άλλες

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

3. Οι πόλεις τους γκρέμιζαν τα τείχη τους.

Από τις πόλεις τους .....τα τείχη τους.

4. Νέα αγωνίσματα προστέθηκαν στους Αγώνες.

Οι Αρχαίοι Έλληνες..... νέα αγωνίσματα στους Αγώνες.

5. Οι νικητές βραβεύονταν με ένα στεφάνι ελιάς.

Αν κάποιος νικούσε, ... με ένα στεφάνι ελιάς.

Στις προτάσεις που ακολουθούν κυκλώστε το σωστό γράμμα γι' αυτό που σας ζητείται. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

6. Στη φράση «Η φήμη του ιερού της Ολυμπίας διαδόθηκε σε ολόκληρο τον ελληνικό κόσμο» η λέξη «διαδόθηκε» σημαίνει

- (α) εξαπλώθηκε
- (β) περιορίστηκε
- (γ) κανένα από τα παραπάνω

7. Στη φράση «έριχναν τα τείχη τους» η λέξη «έριχναν» σημαίνει

- (α) έχτιζαν
- (β) διόρθωναν
- (γ) γκρέμιζαν

8. Στην πρόταση «προκειμένου να παρακολουθήσουν τους αγώνες» η φράση

«προκειμένου να» σημαίνει

- (α) με σκοπό να
- (β) στοχεύοντας να
- (γ) όλα τα παραπάνω

9. Στην πρόταση «ως ένδειξη της ασφάλειας που αισθάνονταν» η λέξη «ένδειξη»

σημαίνει.

- (α) σημάδι
- (β) σημείο
- (γ) κανένα από τα παραπάνω

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

ΜΕΡΟΣ Γ

**Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις
οδηγίες (80-100 λέξεις)**

Πρόσφατα παρακολουθήσατε έναν συναρπαστικό αθλητικό αγώνα (π.χ. ποδοσφαιρικό, μπάσκετ) στην Ελλάδα. Στέλνετε ένα e-mail στον φίλο/στη φίλη σας και του/της περιγράφετε τις εντυπώσεις σας.

(Μονάδες 12)

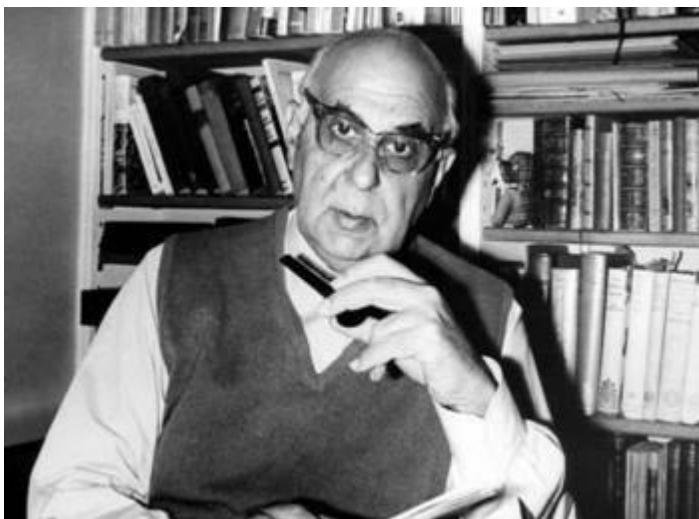
ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

19ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Γεώργιος Σεφέρης, ο νομπελίστας λογοτέχνης

Ο Γεώργιος Σεφεριάδης, όπως ήταν το πραγματικό του όνομα, γεννήθηκε το 1900 στη Σμύρνη και ήταν το μεγαλύτερο παιδί μιας πενταμελούς οικογένειας. Ο πατέρας του ήταν γνωστός δικηγόρος της Σμύρνης, άνθρωπος με λογοτεχνικές ανησυχίες και η μητέρα του καταγόταν από τη Νάξο.

Ξεκίνησε το σχολείο στη Σμύρνη και το ολοκλήρωσε στην Αθήνα, όπου είχε εγκατασταθεί η οικογένειά του από το 1914. Έπειτα γράφτηκε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Σορβόνης, από την οποία αποφοίτησε με διδακτορικό. Η παραμονή του στο Παρίσι ήταν καθοριστική για τη διαμόρφωση της ποίησής του.

Όταν επέστρεψε στην Ελλάδα, διορίστηκε υπάλληλος του Υπουργείου Εξωτερικών αρχίζοντας μια λαμπρή καριέρα στο διπλωματικό σώμα, που κορυφώθηκε με την τοποθέτησή του ως πρεσβευτή της Ελλάδας στην Αγγλία. Παρέμεινε στο Λονδίνο έως τη συνταξιοδότησή του.

Στα ελληνικά γράμματα ο Γιώργος Σεφέρης εμφανίστηκε το 1931, με την ποιητική συλλογή Στροφή, η οποία στην αρχή της κυκλοφορίας της προκάλεσε θετικές και αρνητικές αντιδράσεις. Οι θαυμαστές του υποστήριξαν ότι η Στροφή εγκαινιάζει μια

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

καινούργια εποχή για την ελληνική ποίηση, ενώ οι επικριτές του ότι η ποίησή του είναι χωρίς πραγματικό συναίσθημα. Ωστόσο, καθιερώθηκε αργότερα με το έργο του «Μυθιστόρημα».

Από τη δεκαετία του '50, μάλιστα, το λογοτεχνικό έργο του μεταφράστηκε και εκτιμήθηκε στο εξωτερικό, και το 1963 βραβεύτηκε με το Νόμπελ Λογοτεχνίας.

Σε πολιτικό επίπεδο καταδίκασε την επτάχρονη δικτατορία με την περίφημη δήλωσή του στο ραδιόφωνο του BBC (1969).

Πέθανε το 1971. Την κηδεία του παρακολούθησε πλήθος κόσμου τραγουδώντας το απαγορευμένο τραγούδι του Μίκη Θεοδωράκη σε στίχους Σεφέρη «Άρνηση» ως διαμαρτυρία κατά της δικτατορίας.

Ανακτήθηκε από <https://www.sansimera.gr/biographies/697>

στις 11/01/21 και διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Ο Σεφέρης

- (α) ήταν το πέμπτο παιδί της οικογένειάς του
- (β) ήταν ένα από τα τρία παιδιά της οικογένειάς του
- (γ) ήταν ορφανός από μητέρα

2. Όταν δημοσιεύτηκε η ποιητική συλλογή του Σεφέρη «Στροφή»

- (α) σημείωσε αμέσως τεράστια επιτυχία
- (β) απαγορεύτηκε από τη δικτατορία
- (γ) δίχασε την κοινή γνώμη

3. Ως ποιητής ο Σεφέρης

- (α) διαμόρφωσε το στιλ γραφής του στο Λονδίνο
- (β) αναγνωρίστηκε, όταν κυκλοφόρησε η συλλογή του «Μυθιστόρημα»
- (γ) γνώρισε επικριτές, μόλις αποφοίτησε από τη Νομική Σχολή

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

4. Σε επαγγελματικό επίπεδο ο Σεφέρης

- (α) εργάστηκε ως διευθυντής στο Υπουργείο εξωτερικών
- (β) υπηρέτησε ως πρεσβευτής της Ελλάδας στην Αγγλία
- (γ) εργάστηκε ως δικηγόρος στο Παρίσι

5. Στη φράση «αρχίζοντας μια λαμπρή καριέρα στο διπλωματικό σώμα, που κορυφώθηκε το 1957» το «που» αναφέρεται

- (α) στο διπλωματικό σώμα
- (β) στη λαμπρή καριέρα
- (γ) και στα δύο

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Ο πατέρας του Σεφέρη είχε τελειώσει τη Νομική Σχολή.			
7.	Η μητέρα του Σεφέρη ήταν γιατρός.			
8.	Η τοποθέτηση του Σεφέρη ως πρεσβευτή στην Αγγλία ήταν αποτέλεσμα μιας επιτυχούς πορείας στο διπλωματικό σώμα.			
9.	Ο Σεφέρης βραβεύτηκε με το βραβείο Νόμπελ για την εξαίρετη υπηρεσία του στο διπλωματικό σώμα.			

(Μονάδες 9)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις/λέξεις με βάση τη φράση που δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Όταν επέστρεψε στην Ελλάδα

Μετά.....στην Ελλάδα

2. Παρέμεινε στο Λονδίνο έως τη συνταξιοδότησή του (1962)

Παρέμεινε στο Λονδίνο, έως ότου .....το 1962.

3. Με την τοποθέτησή του ως πρεσβευτή της Ελλάδας στην Αγγλία

Όταν..... ως πρεσβευτής στης Ελλάδα στην Αγγλία.

4. Μεταφράστηκε και εκτιμήθηκε στο εξωτερικό. Συνέπεια αυτού ήταν η βράβευσή του με το Νόμπελ Λογοτεχνίας.

Βραβεύτηκε με το Νόμπελ Λογοτεχνίας, ... μεταφράστηκε και εκτιμήθηκε στο εξωτερικό.

5. Την κηδεία του παρακολούθησε πλήθος κόσμου.

Η κηδεία του..... από πλήθος κόσμου.

6. Διορίστηκε υπάλληλος του Υπουργείου Εξωτερικών αρχίζοντας μια λαμπρή καριέρα στο διπλωματικό σώμα.

Αν δεν διοριζόταν υπάλληλος του Υπουργείου Εξωτερικών, ... μια λαμπρή καριέρα στο διπλωματικό σώμα.

Στις προτάσεις που ακολουθούν κυκλώστε το σωστό γράμμα γι' αυτό που σας ζητείται. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

7. Στη φράση «Η παραμονή του στο Παρίσι ήταν καθοριστική για τη διαμόρφωση της ποίησής του» η λέξη «καθοριστική» σημαίνει

- (α) διστακτική
- (β) προβληματική
- (γ) σημαντική

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

8. Στη φράση «Ωστόσο, καθιερώθηκε αργότερα» η λέξη «Ωστόσο» σημαίνει

- (α) Επίσης
- (β) Όμως
- (γ) Παράλληλα

9. Τη λέξη «συλλογή» μπορούμε να τη συναντήσουμε εκτός από τη φράση «με την ποιητική συλλογή Στροφή» και στο

- (α) Με τη συλλογή των γραμματοσήμων θα ασχοληθούμε αύριο
- (β) Για τη συλλογή των στοιχείων η αστυνομία όρισε δύο αστυνομικούς
- (γ) Και στα δύο

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις οδηγίες (80-100 λέξεις)

Πρόσφατα διαβάσατε σε μια εφημερίδα για μια μεγάλη προσωπικότητα της Ελλάδας. Στέλνετε με τη σειρά σας στην ίδια εφημερίδα ένα κείμενο για μια προσωπικότητα που θαυμάζετε.

(Μονάδες 12)

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

20ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Μυκηνών

Η ανέγερση του Μουσείου ξεκίνησε στις αρχές του 1984, διακόπηκε αρκετές φορές και τελικά παραδόθηκε στους επισκέπτες το 1997. Έκτοτε έγιναν πολλές διορθώσεις και το σύγχρονο πλέον μουσείο (άρχισε τη λειτουργία του το 2003) στεγάζεται σ' ένα κτήριο στους πρόποδες του λόφου των Μυκηνών. Χτίστηκε με τρόπο που να εξασφαλίζει άμεση επικοινωνία με τα αρχαία μνημεία, τμήματα των οποίων είναι ορατά από τα μεγάλα παράθυρά του και που ο επισκέπτης συναντάει στην πορεία του από την είσοδο του ευρύτερου αρχαιολογικού χώρου, όπου και βρίσκεται το εκδοτήριο εισιτηρίων. Είναι κτισμένο σε τρία επίπεδα επιφάνειας 2000 τ.μ. Μεγάλη έκταση του μουσείου αφιερώνεται στη φύλαξη του αρχαιολογικού υλικού που προέρχεται από παλιές και σύγχρονες ανασκαφές.

Ο χώρος, όπου υπάρχουν τα μνημεία, καλύπτει περίπου το ένα τέταρτο της έκτασης του μουσείου. Βρίσκεται στην ανατολική πλευρά του κτηρίου, σε δύο επίπεδα και περιλαμβάνει τρεις αίθουσες. Η κεντρική του είσοδος έχει τοποθετηθεί στηνοτιοδυτική του πλευρά.

Η έκθεση αναπτύσσεται σε τέσσερις ανεξάρτητες θεματικές. Συγκεκριμένα, οι δύο πρώτες αίθουσες του εκθεσιακού χώρου επικεντρώνονται στη ζωή των Μυκηναίων και στα ταφικά τους έθιμα. Οι άλλες δύο ενότητες αποτελούν τα θέματα της τρίτης αίθουσας της έκθεσης. Η πρώτη αφορά στη χρήση του χώρου στις Μυκήνες κατά τους ιστορικούς χρόνους, ενώ η δεύτερη στις δραστηριότητες των Μυκηναίων, στις οποίες οφείλεται η μοναδικότητά του.

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

Στις αποθήκες του μουσείου φυλάσσεται ακόμη υλικό που μεταφέρθηκε από το Μουσείο Ναυπλίου και το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, αλλά δεν εκτίθεται στο κοινό. Επίσης, υπάρχουν εργαστήρια, χώροι γραφείων και βιβλιοθήκη για να διευκολύνονται οι αρχαιολόγοι.

Ανακτήθηκε από http://odysseus.culture.gr/h/1/gh151.jsp?obj_id=7061 στις 11/01/21 και διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Το σύγχρονο μουσείο των Μυκηνών

- (α) ξεκίνησε να χτίζεται το 1997.
- (β) λειτούργησε για πρώτη φορά το 1984.
- (γ) δόθηκε στους επισκέπτες το 2003.

2. Στο μουσείο των Μυκηνών ο επισκέπτης

- (α) μπορεί εκτός από τα εκθέματα να δει όλο τον αρχαιολογικό χώρο από τα παράθυρα.
- (β) βγάζει εισιτήριο στην είσοδο του μουσείου.
- (γ) μπορεί να περιηγηθεί και στα τρία επίπεδα του.

3. Ο χώρος, όπου εκτίθενται τα μνημεία,

- (α) καλύπτει όλη την επιφάνεια του μουσείου.
- (β) βρίσκεται σε τρία επίπεδα και δύο αίθουσες.
- (γ) είναι προσβάσιμος στον επισκέπτη από τη νοτιοδυτική πλευρά του κτηρίου.

4. Στους εκθεσιακούς χώρους του Μουσείου ο επισκέπτης μπορεί

- (α) να θαυμάσει μεταξύ άλλων τη χρήση του χώρου στις αρχαίες Μυκήνες.
- (β) να θαυμάσει όλα τα θέματα και στις τέσσερις αίθουσές του.
- (γ) να θαυμάσει μια σειρά από θεματικές άμεσα συνδεδεμένες μεταξύ τους.

6. Το κτήριο του Μουσείου περιλαμβάνει

- (α) ειδικές εκθεσιακές αίθουσες με υλικό από το Μουσείο του Ναυπλίου.
- (β) μεταξύ άλλων και βιβλιοθήκη για τους φίλους του βιβλίου.
- (γ) αποθήκες για τα εργαλεία των αρχαιολόγων του Μουσείου.

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Το σύγχρονο μουσείο των Μυκηνών χτίστηκε στην κορυφή του λόφου των Μυκηνών.			
7.	Η βασική φιλοσοφία του Μουσείου είναι να προσφέρει στον επισκέπτη τη δυνατότητα άμεσης επαφής με τα μνημεία.			
8.	Σε όλο το μουσείο φυλάσσεται αρχαιολογικό υλικό από ανασκαφές.			
9.	Η βασικότερη θεματική του Μουσείου είναι αφιερωμένη στις καθημερινές δραστηριότητες των Μυκηναίων.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη φράση που δίνεται στην αρχή.
Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

4. Ο χώρος των μνημείων καλύπτει περίπου το ένα τέταρτο της έκτασής του.

Περίπου το ένα τέταρτο της έκτασής του.....από τον χώρο των μνημείων.

2. Διακόπηκε αρκετές φορές και τελικά παραδόθηκε στους επισκέπτες το 1997.

.....διακόπηκε αρκετές φορές, τελικά παραδόθηκε στους επισκέπτες το 1997.

3. Μεγάλη έκταση του μουσείου αφιερώνεται στη φύλαξη του αρχαιολογικού υλικού.

Μεγάλη έκταση του μουσείου είναι ..... στη φύλαξη του αρχαιολογικού υλικού.

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

4. Υπάρχει και βιβλιοθήκη για να διευκολύνονται οι αρχαιολόγοι.

Αν δεν υπάρχει βιβλιοθήκη, ... οι αρχαιολόγοι.

5. Το Μουσείο παραδόθηκε στους επισκέπτες το 1997 από το Υπουργείο Πολιτισμού.

Το Υπουργείου Πολιτισμού... το Μουσείο στους επισκέπτες το 1997.

Στις προτάσεις που ακολουθούν κυκλώστε το σωστό γράμμα γι' αυτό που σας ζητείται. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

6. Στη φράση «Η ανέγερση του Μουσείου» η λέξη «ανέγερση» σημαίνει

- (α) εξέγερση
- (β) χτίσιμο
- (γ) γκρέμισμα

7. Στη φράση «διευκολύνονται οι αρχαιολόγοι» αντίθετο της λέξης «διευκολύνονται» είναι

- (α) δυσχεραίνονται
- (β) διασφαλίζονται
- (γ) δυσανασχετούν

8. Στη φράση «Οι δύο πρώτες αίθουσες επικεντρώνονται στη ζωή των Μυκηναίων» η λέξη «επικεντρώνονται» σημαίνει

- (α) θεμελιώνονται
- (β) εστιάζουν
- (γ) αφιερώνονται

9. Στη φράση «Έκτοτε έγιναν πολλές διορθώσεις» η λέξη «έκτοτε» σημαίνει

- (α) από τότε
- (β) εντούτοις
- (γ) πρόσφατα

(Μονάδες 9)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο με βάση τις οδηγίες (80-100 λέξεις)

Πρόσφατα επισκεφτήκατε ένα αρχαιολογικό μουσείο. Γράψτε ένα κείμενο στο ημερολόγιό σας για τις εντυπώσεις σας από αυτή σας την επίσκεψη.

(Μονάδες 12)

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

21ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.
Καλή σας επιτυχία

Εκπαίδευση στην Ελλάδα

Η Εκπαίδευση στην Ελλάδα είναι υποχρεωτική για όλα τα παιδιά, 6-15 ετών, και περιλαμβάνει το Δημοτικό και το Γυμνάσιο. Η «σχολική» ζωή, όμως, των μαθητών μπορεί να ξεκινά από την ηλικία των 2,5 ετών στους Βρεφονηπιακούς Παιδικούς Σταθμούς.

Η διάρκεια φοίτησης στο Δημοτικό είναι έξι χρόνια και τα παιδιά ξεκινούν τη φοίτηση στο Δημοτικό Σχολείο σε ηλικία 6 ετών. Παράλληλα με τα Νηπιαγωγεία και Δημοτικά λειτουργούν και Ολοήμερα σχολεία, τα οποία έχουν επιπλέον ωράριο λειτουργίας και εμπλουτισμένο Αναλυτικό Πρόγραμμα.

Μετά την υποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, ακολουθούν δύο τύποι σχολείων: τα Ενιαία Λύκεια και τα Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (ΤΕΕ). Η διάρκεια φοίτησης είναι τριετής στα Ενιαία Λύκεια και διετής (α' κύκλος σπουδών) ή τριετής (β' κύκλος σπουδών) στα Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια. Οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να περάσουν από τον έναν τύπο σχολείο στον άλλον. Παράλληλα με τα κοινά σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας

Εκπαίδευσης λειτουργούν και Ειδικά Νηπιαγωγεία, Δημοτικά, Γυμνάσια και Λύκεια, που απευθύνονται σε μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Επίσης λειτουργούν και Μουσικά, Εκκλησιαστικά και Αθλητικά Γυμνάσια και Λύκεια. Στη μετα-υποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση εντάσσονται και τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ), τα οποία δέχονται τόσο αποφοίτους Γυμνασίου όσο και αποφοίτους Λυκείου, ανάλογα με τις επιμέρους ειδικότητες που προσφέρουν.

Η εισαγωγή των φοιτητών στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ) γίνεται μετά από εξετάσεις εθνικού επιπέδου. Επιπρόσθετα, στο Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) οι φοιτητές γίνονται δεκτοί από την ηλικία των 22 ετών, μετά από κλήρωση.

Πηγή: <http://www.minedu.gov.gr>
Διασκευάστηκε για τις ανάγκες της εξέτασης.

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της ασκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Η Εκπαίδευση στην Ελλάδα είναι υποχρεωτική

- (α) για τα παιδιά από 2,5 ετών στην Ελλάδα.
- (β) για τα παιδιά 6-15 ετών στην Ελλάδα.
- (γ) για όλα τα παιδιά στην Ελλάδα άσχετα από την ηλικία τους.

2. Στο Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ)

- (α) γίνονται δεκτοί φοιτητές 22 χρονών και κάτω.
- (β) φοιτούν άτομα 22 χρονών.
- (γ) γίνονται δεκτοί φοιτητές από 22 χρονών και πάνω.

3. Η διάρκεια φοίτησης στο Δημοτικό είναι

- (α) 9 χρόνια.
- (β) 6 χρόνια.
- (γ) ανάλογη με τις ικανότητες του μαθητή.

4. Τα Ολοήμερα σχολεία

- (α) είναι διαφορετικά από τα Δημοτικά και τα Νηπιαγωγεία.
- (β) είναι Δημοτικά και Νηπιαγωγεία με επιπλέον ωράριο.
- (γ) είναι Δημοτικά που έχουν και Νηπιακά τμήματα.

5. Τα Ολοήμερα σχολεία έχουν

- (α) επιπλέον ωράριο.
- (β) εμπλουτισμένο πρόγραμμα.
- (γ) και το α και το β.

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της ασκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Τα Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ) ανήκουν στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.			
7.	Στα ΤΕΕ φοιτά κάποιος για δύο χρόνια.			

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

8.	Τα Ειδικά Νηπιαγωγεία, Δημοτικά, Γυμνάσια και Λύκεια είναι για μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.			
9.	Τελειώνοντας κανείς το Ενιαίο Λύκειο μπορεί να πάει σε Εκκλησιαστικό Λύκειο.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Βρείτε τι σημαίνουν οι λέξεις/εκφράσεις του κειμένου: Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Η λέξη «ξεκινά» σημαίνει

- (α) δεν κινεί
- (β) αρχίζει
- (γ) διαφέρει

2. «Περιλαμβάνει» σημαίνει

- (α) παίρνει
- (β) δίνει
- (γ) περιέχει

3. «Έχουν τη δυνατότητα» εδώ σημαίνει

- (α) είναι ικανοί
- (β) μπορούν
- (γ) είναι δυνατοί

4. «Εντάσσονται» εδώ σημαίνει

- (α) είναι εντάξει
- (β) συμφωνούν
- (γ) συμπεριλαμβάνονται

5. «Γίνονται δεκτοί» σημαίνει

- (α) δεν τους δέχονται κανονικά
- (β) τους δέχονται
- (γ) γίνονται ανεκτοί

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

Συμπληρώστε τη σωστή λέξη στο κενό έτσι ώστε η πρόταση να σημαίνει το ίδιο με την πρόταση που σας δίνεται: Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

6. Η υποχρεωτική Εκπαίδευση στην Ελλάδα περιλαμβάνει την Πρωτοβάθμια και την κατώτερη Δευτεροβάθμια.

Η Πρωτοβάθμια και η κατώτερη Δευτεροβάθμια _____ στην υποχρεωτική Εκπαίδευση στην Ελλάδα.

7. Τα ιδρύματα ονομάζονται Βρεφονηπιακοί Παιδικοί Σταθμοί.

Εμείς _____ τα ιδρύματα Βρεφονηπιακούς Παιδικούς Σταθμούς.

8. Την υποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ακολουθούν δύο τύποι σχολείων.

Η υποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση _____ από δύο τύπους σχολείων.

9. Στη μετα-υποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση εντάσσονται και τα ΙΕΚ.

Το Υπουργείο _____ στη μετα-υποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ).

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο (80-100 λέξεις)

Ένας φίλος/μία φίλη σας σάς ρωτάει σε τι σχολείο μπορεί να πάει στην Ελλάδα το 9χρονο παιδί του/της και τι σχολεία ακολουθούν μετά από αυτό. Απαντήστε του/της σε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα.

(Μονάδες 12)

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

22ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Έλληνες και Άθληση

Πόσο αθλούνται οι Ευρωπαίοι; Μεγάλες είναι οι διαφορές ανάμεσα στους πολίτες των χωρών-μελών της ΕΕ. Στις τελευταίες θέσεις είναι οι Έλληνες σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Κομισιόν

«Η έρευνα δείχνει ότι κατά μέσο όρο το 40% των Ευρωπαίων αθλούνται τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα», λέει η επίτροπος Αντρούλα Βασιλείου. Τα δύο τρίτα κάτι κάνουν που να έχει σχέση με σωματική κίνηση, είτε περίπατο είτε εργασίες στον κήπο, όπως προκύπτει από τη στατιστική της Eurostat. Άλλα

το ανησυχητικό είναι ότι το 25% δεν κάνει απολύτως τίποτα.

Οι Σουηδοί και οι Ιρλανδοί είναι στις πρώτες θέσεις.

«Είναι καθησυχαστικό να βλέπεις ότι πολλοί Ευρωπαίοι παίρνουν στα σοβαρά τον αθλητισμό και τη σωματική άσκηση, αλλά πρέπει να κάνουμε ακόμα περισσότερα, να ενθαρρύνουμε εκείνους που δεν αθλούνται καθόλου», λέει η επίτροπος Βασιλίου και έχει κατά νου τις χώρες του νότου.

Στην Ελλάδα, για παράδειγμα, τα δύο τρίτα δηλώνουν ότι δεν αθλούνται καθόλου. Μόνο το 3% των Ελλήνων, Βουλγάρων και Ιταλών αθλούνται τακτικά μία φορά την εβδομάδα.

Οι γυναίκες κατά μέσο όρο αθλούνται λιγότερο από τους άνδρες. Άλλα επίσης κοινωνικοί παράγοντες και η παιδεία παίζουν ένα σημαντικό ρόλο. Τα δύο τρίτα περίπου των πολιτών της ΕΕ, οι οποίοι έχουν εγκαταλείψει το σχολείο στα 15 δεν κάνουν καθόλου σπορ. Βαρύτητα πρέπει να δοθεί επίσης και στις κατηγορίες των ηλικιωμένων σε μια κοινωνία που συνεχώς γηράσκει. Στη

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

διάρκεια αυτής της χρονιάς, όπως ανέφερε η επίτροπος, η Κομισιόν θα ξεκινήσει νέα πρωτοβουλία, για να προκαλέσει ή να ενισχύσει τον ενθουσιασμό των Ευρωπαίων για τον αθλητισμό και τη σωματική άσκηση.

<https://www.dw.com/el/οι-έλληνες-αθλούνται-λιγότερο-από-όλους/a-5418406>

Διασκευάστηκε για τις ανάγκες της εξέτασης.

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και επιλέξτε τη σωστή απάντηση

1. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Κομισιόν

- (α) όλοι οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αθλούνται το ίδιο.
- (β) οι Έλληνες ανήκουν σε αυτούς που αθλούνται λιγότερο.
- (γ) οι Έλληνες αθλούνται λιγότερο από όλους τους άλλους.

2. Μία φορά την εβδομάδα αθλούνται

- (α) λιγότεροι από τους μισούς Ευρωπαίους.
- (β) περισσότεροι από τους μισούς Ευρωπαίους.
- (γ) όλοι οι Ευρωπαίοι.

3. Έχει σχέση με τη σωματική κίνηση:

- (α) η κηπουρική
- (β) τα ψώνια
- (γ) το παιχνίδι με τα παιδιά

4. Δεν κάνει τίποτα σχετικό με άθληση

- (α) ένας στους τέσσερις Ευρωπαίους.
- (β) ένας στους τρεις Ευρωπαίους.
- (γ) ένας στους πέντε Ευρωπαίους.

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

5. Στις πρώτες θέσεις είναι

- (α) οι Σουηδοί και οι Ισλανδοί.
- (β) οι Σουηδοί και οι Ιρλανδοί.
- (γ) οι Σουηδοί και οι Ιταλοί.

Συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα προσθέτοντας ένα τικ (v) κάτω από το «Σ» για τη σωστή απάντηση, κάτω από το «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και κάτω από το Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Οι Έλληνες, οι Ιταλοί και οι Βούλγαροι ασχολούνται πιο πολύ με το ποδόσφαιρο.			
7.	Ένας στους τρεις Έλληνες λέει ότι αθλείται.			
8.	Τα παιδιά αθλούνται περισσότερο από τις γυναίκες και τους άνδρες.			
9.	Οι περισσότεροι από τους Ευρωπαίους που δεν τελείωσαν το σχολείο δεν κάνουν σπορ.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Βρείτε τι σημαίνουν οι λέξεις/εκφράσεις του κειμένου: Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Ποια λέξη έχει αντίθετο νόημα με το «καθησυχαστικό»;

- (α) ανακουφιστικό
- (β) ανησυχητικό
- (γ) παρηγορητικό

2. «Έχει κατά νου» σημαίνει

- (α) σκέφτεται
- (β) κατανοεί
- (γ) διαφωνεί

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

3. «Να δοθεί βαρύτητα» σημαίνει

- (α) να πάρουν βάρος
- (β) να χάσουν βάρος
- (γ) να δοθεί σημασία

4. Τι σημαίνει «γηράσκει»;

- (α) ασκείται
- (β) γερνάει
- (γ) γέρνει

5. Τι σημαίνει «να ενισχύσει»;

- (α) να δυναμώσει
- (β) να ισχύσει
- (γ) να ανησυχήσει

Συμπληρώστε τη σωστή λέξη στο κενό σύμφωνα με το παράδειγμα: Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

Σήμερα δείχνει. Χθες άλλη μία φορά έδειξε.

6. Σήμερα αθλούνται. Χθες άλλη μία φορά _____.

7. Σήμερα λέει. Χθες άλλη μία φορά _____.

8. Σήμερα προκύπτει. Χθες άλλη μία φορά _____.

9. Σήμερα βλέπεις. Χθες άλλη μία φορά _____.

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο (80-100 λέξεις)

Ένας φίλος σας σάς ρωτάει αν αθλείστε συχνά. Απαντήστε του, αιτιολογώντας τις προτιμήσεις σας με ένα ηλεκτρονικό μήνυμα.

(Μονάδες 12)

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

23ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Αρκτούρος

Ο Αρκτούρος ιδρύθηκε το 1992 στην Ελλάδα με σκοπό να προσφέρει καταφύγιο στην άγρια ζωή που βρισκόταν υπό απειλή, να εκπαιδεύσει και να ενημερώσει τον κόσμο σε σχέση με απειλούμενα είδη πανίδας που ζουν στη χώρα καθώς και να αναβαθμίσει

αποψιλωμένες δασικές περιοχές με δενδροφυτεύσεις. Ο πρώτος στόχος που εκπληρώθηκε ήταν το τέλος της αρκούδας χορεύτριας. Το όνομα Αρκτούρος προέρχεται από τον αρχαίο ελληνικό μύθο του Δία και της Καλλιστούς και σημαίνει ο φύλακας της άρκτου.

Ως μια Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση, ο Αρκτούρος λειτουργεί με τη βοήθεια ιδιωτικής πρωτοβουλίας σε οικονομικό και πρακτικό επίπεδο, ώστε να προφέρει το έργο του με απόλυτη διαφάνεια και ανεξαρτησία. Ο εθελοντισμός, οι χορηγίες και η υιοθεσία άγριων ζώων βοηθούν την οργάνωση Αρκτούρος να συντηρεί το Περιβαλλοντικό Κέντρο Αρκτούρου στο Νυμφαίο και στην Αγραπιδιά Φλώρινας, το Κτηνιατρικό κέντρο και μια μόνιμη Ομάδα Άμεσης Επέμβασης. Παράλληλα, τα έσοδα επιτρέπουν στον Αρκτούρο να δημιουργεί δράσεις και προγράμματα στη φύση για παιδιά και ενήλικες.

Ο βασικός άξονας λειτουργίας του Αρκτούρου είναι η προστασία άγριων και προστατευόμενων ζώων που ζουν στην Ελλάδα όπως: η αρκούδα, η καφέ αρκούδα, ο λύκος, το τσακάλι, το ζαρκάδι, το ελάφι, το αγριόγιδο, η βίδρα και ο ελληνικός ποιμενικός. Αυτά τα θηλαστικά χάρη στον Αρκτούρο ζουν στην Ελλάδα ελεύθερα στα δάση ή στα δύο καταφύγια της οργάνωσης. Επιπλέον, ο Αρκτούρος, γνωρίζοντας ότι τα ζώα που προστατεύει μπορεί να αποτελέσουν απειλή το ένα για το άλλο ή η έλλειψή τους να έχει καταστροφικό αντίκτυπο στη διατροφική αλυσίδα της φύσης, εκτρέφει και παρέχει δωρεάν ελληνικούς ποιμενικούς σε κτηνοτρόφους ορεινών περιοχών.

<https://www.youbehero.com/gr/cause/arcturos>

Διασκευάστηκε για τις ανάγκες της εξέτασης.

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Η οργάνωση Αρκτούρος δεν υπήρχε

- (α) πριν από τη δεκαετία 1990.
- (β) πριν από το 1993.
- (γ) πριν ιδρυθεί μία Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση.

2. Το όνομα Αρκτούρος

- (α) προέρχεται από τη μυθολογία.
- (β) το σκέφτηκαν οι φύλακες.
- (γ) προέρχεται από ένα βιβλίο της Καλλιστούς.

3. Ο Αρκτούρος ήταν

- (α) βασιλιάς στην Αγγλία.
- (β) ένα μεγάλο ποντίκι.
- (γ) ο φύλακας της άρκτου.

4. Η οργάνωση Αρκτούρος πέτυχε

- (α) να μη βάζουν τις αρκούδες να χορεύουν.
- (β) τον στόχο του χάρη σε μία αρκούδα χορεύτρια.
- (γ) να χορεύουν οι αρκούδες απ' τη χαρά τους.

5. Η οργάνωση Αρκτούρος χρηματοδοτείται από

- (α) την Ελληνική Πολιτεία.
- (β) Ιδιώτες.
- (γ) τον Δήμο Νυμφαίου και Αγραπιδιάς.

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Η οργάνωση Αρκτούρος έχει ασχοληθεί μόνο με ζώα.			

ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)

7.	Στα καταφύγια του Αρκτούρου μπορεί κανείς να δει μόνο αρκούδες.			
8.	Στον Αρκτούρο εργάζονται εθελοντές.			
9.	Η εξαφάνιση της αρκούδας μπορεί να προκαλέσει πρόβλημα στη φύση.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Βρείτε τι σημαίνουν οι λέξεις/εκφράσεις του κειμένου: Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Η λέξη «πανίδα» σημαίνει

- (α) ζώα .
- (β) φυτά
- (γ) φύση

2. Η φράση «βρισκόταν υπό απειλή» σημαίνει ότι

- (α) μπορούσε να απειληθεί
- (β) απειλούνταν
- (γ) αντιμετώπιζε μια μικρή απειλή

3. Η λέξη «άρκτος» σημαίνει

- (α) αστέρι
- (β) αρκούδα
- (γ) κρύο

4. Το αντίθετο της λέξης «άμεση» είναι

- (α) έμμεση
- (β) μέση
- (γ) γρήγορη

5. Η λέξη «προστατευόμενα» σημαίνει ότι

- (α) προστατεύουν
- (β) δεν προστατεύουν
- (γ) προστατεύονται

**ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ
Π.Ε.Γ.Π. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024
ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (1)**

Συμπληρώστε τη σωστή λέξη στο κενό σύμφωνα με τα παραδείγματα: Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

άνθρωπος → ο άνθρωπος

καρέκλα → η καρέκλα

φυτό → το φυτό

6. δάσος → _____ δάσος

7. αντίκτυπος → _____ αντίκτυπος

8. áρκτος → _____ áρκτος

9. περιοχές → _____ περιοχή

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο (80-100 λέξεις)

Επισκεφτήκατε το καταφύγιο του Αρκτούρου στο Νυμφαίο. Γράψτε τι σας έκανε εντύπωση σε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα στον φίλο σας/τη φίλη σας.

(Μονάδες 12)

ΘΕΜΑ 24

**Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.
Καλή σας επιτυχία**

Το φοινικόδασος στο Βάι

Μια εξωτική αμμουδερή παραλία με φόντο χιλιάδες φοινικόδεντρα που θυμίζει αφρικανικά τοπία και την Καραϊβική δεσπόζει στην ανατολική πλευρά της Κρήτης, στον νομό Λασιθίου. Το Βάι είναι ένα από τα πιο δημοφιλή αξιοθέατα στην Κρήτη και μια από τις πιο όμορφες και

ιδιαίτερες τοποθεσίες σε ολόκληρη τη Μεσόγειο.

Η αποικία των φοινικόδεντρων καταλαμβάνει μια έκταση περίπου 250 στρεμμάτων και αποτελεί τη μεγαλύτερη στην Ευρώπη. Το όνομα του φοινικοδάσους ετυμολογείται από την ελληνική λέξη «βάγια», που στην τοπική διάλεκτο σημαίνει «φοινικόδεντρα».

Σύμφωνα με τον θρύλο της περιοχής, το φοινικόδασος του Βάι δημιουργήθηκε, όταν Άραβες πειρατές που έφτασαν στην περιοχή με τα καράβια τους, έφαγαν τους χουρμάδες που είχαν φέρει μαζί τους και πέταξαν τα κουκούτσια στο χώμα. Ωστόσο, το φοινικόδασος έχει ηλικία 2.000 χρόνων, άρα η εκδοχή των Αράβων, αν και ωραία, είναι μάλλον μύθος. Βέβαια, η ιστορία έχει και μια δεύτερη εκδοχή κατά την οποία το δάσος δημιουργήθηκε με παρόμοιο τρόπο, όχι από Άραβες πειρατές, αλλά από Φοίνικες ναυτικούς που αποίκισαν την περιοχή. Η επιστημονική κοινότητα, όμως, έχει αποδείξει ότι το φοινικόδασος στο Βάι είναι το μεγαλύτερο αυτοφυές φοινικόδασος της Ευρώπης με τους ενδημικούς κρητικούς φοίνικες που ανήκουν στο είδος του «Θεόφραστου». Το συγκεκριμένο είδος φοίνικα είναι γνωστό από τη Μινωική εποχή, κάτι που φανερώνουν οι ιστορικές πηγές, όπως τα κείμενα του Πλίνιου.

Το Βάι θεωρείται μια από τις ομορφότερες περιοχές στην Κρήτη και το φοινικόδασος είναι περιφραγμένο, προστατεύεται και απαγορεύεται αυστηρά η διαμονή στην παραλία.

<https://www.mixanitouxronou.gr/i-exotiki-paralia-me-tous-minoikous-finikes-tou-theofrastou-pou-egine-diethnos-gnosti-apo-mia-diafimisi-sokolatas-o-mithos-ton-piraton-ke-i-pragmatiki-exigisi-gia-tin-dimiourgia-tou-finikodasous/>

Διασκευάστηκε για τις ανάγκες της εξέτασης.

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Στην Κρήτη

- (α) υπάρχει ένα δάσος από φοινικόδεντρα.
- (β) υπάρχουν πολλά δάση από φοινικόδεντρα.
- (γ) υπήρχε ένα δάσος από φοινικόδεντρα.

2. Πολύς κόσμος

- (α) θέλει να δει το Βάι.
- (β) από την Αφρική επισκέπτεται το Βάι.
- (γ) από την Καραϊβική επισκέπτεται το Βάι.

3. Εκτός από το Βάι στην Ευρώπη

- (α) δεν υπάρχει άλλο φοινικόδασος.
- (β) υπάρχουν κι άλλα φοινικοδάση.
- (γ) υπάρχει τέτοιο φοινικόδασος στην Αφρική και στην Καραϊβική.

4. Βάι σημαίνει

- (α) φοινικόδεντρο.
- (β) βάγια.
- (γ) αχ.

5. Το φοινικόδασος στο Βάι

- (α) το φύτεψαν κατά λάθος Άραβες πειρατές.
- (β) δεν το φύτεψαν Άραβες πειρατές.
- (γ) το φύτεψαν επίτηδες Άραβες πειρατές.

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Το φοινικόδασος στο Βάι το φύτεψαν κατά λάθος Φοίνικες ναυτικοί.			
7.	Η περιοχή του Βάι ανήκε στον Θεόφραστο.			
8.	Στην περιοχή του Βάι υπάρχει η πηγή του Πλίνιου.			
9.	Στο φοινικόδασος του Βάι μπορεί κανείς να μπει από όποιο πλευρά θέλει.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Βρείτε τι σημαίνουν οι λέξεις/εκφράσεις του κειμένου: Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Διάλεκτος είναι

- (α) αυτό που διαλέγει κανείς.
- (β) ο ιδιαίτερος τρόπος που μιλούν μια γλώσσα σε έναν τόπο.
- (γ) μια ξεχωριστή περιοχή.

2. Η λέξη «αποίκισαν» σημαίνει ότι

- (α) πήγαν να μείνουν εκεί.
- (β) εξερεύνησαν.
- (γ) είδαν.

3. Η λέξη «αυτοφυές» σημαίνει ότι

- (α) φυτεύτηκε έξυπνα.
- (β) είναι μοναδικό.
- (γ) φύτρωσε μόνο του.

4. Η λέξη «ενδημικός» σημαίνει ότι

- (α) φυτρώνει μόνο εκεί.
- (β) ανήκει στον δήμο.
- (γ) αρρωστιάρικος.

5. Το αντίθετο της λέξης «γνωστό» είναι

- (α) γνώριμο.
- (β) διάσημο.
- (γ) άγνωστο.

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη φράση που σας δίνεται στην αρχή.

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

Ο πατέρας μου μαγείρεψε το φαγητό → Το φαγητό μαγειρεύτηκε από τον πατέρα μου.

6. Τα φοινικόδεντρα καταλαμβάνουν μία έκταση. → Μία έκταση _____ από φοινικόδεντρα.

7. Οι γλωσσολόγοι _____ το όνομα του Βάι. → Το όνομα του Βάι ετυμολογείται από τους γλωσσολόγους.

8. Οι πειρατές _____ το φοινικόδασος. → Το φοινικόδασος δημιουργήθηκε από τους πειρατές.

9. Οι πειρατές πέταξαν κουκούτσια. → Τα κουκούτσια _____ από πειρατές.

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο (80-100 λέξεις)

Το κείμενο αφηγείται τον θρύλο της περιοχής του Βάι. Γράψτε σε μία κοινοποίησή σας στο Facebook έναν άλλο θρύλο που ξέρετε ότι υπάρχει για μία περιοχή της Ελλάδας ή κάποιας άλλης χώρας.

(Μονάδες 12)

25ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα

Η διαφορετικότητα υπάρχει παντού γύρω μας. Δεν είναι εχθρός μας. Είναι αυτή που μας δείχνει την ποικιλομορφία της ζωής και τη μοναδικότητα του καθενός μας.

Είμαστε άνθρωποι με διαφορετική εξωτερική εμφάνιση, διαφορετικά χαρακτηριστικά, διαφορετικούς χαρακτήρες. Διαφέρουμε στο ύψος, στα κιλά, στο χρώμα των μαλλιών και των ματιών, στα αξεσουάρ που χρησιμοποιούμε, στο μακιγιάζ, στον τρόπο που ντυνόμαστε, που περπατάμε, μιλάμε και συμπεριφερόμαστε. Διαφέρουμε στη γλώσσα, τη θρησκεία, τις ιδέες, τις αντιλήψεις, το χρώμα του δέρματος, την εθνικότητα, την ηλικία, το φύλο, τη σεξουαλική μας ταυτότητα, το μορφωτικό μας επίπεδο, το κοινωνικο-οικονομικό μας επίπεδο, την επαγγελματική μας ταυτότητα, τις πεποιθήσεις μας. Είμαστε διαφορετικοί αλλά ίσοι μεταξύ μας. Ξεχωρίζουμε αλλά αξίζουμε. Γιατί ο καθένας μας, ασχέτως με τη διαφορετικότητά μας, έχει την αξία του.

Κάποια χαρακτηριστικά τα κληρονομούμε και κάποια τα αποκτούμε στην πορεία της ζωής μας. Το ζήτημα είναι να γίνουν πρώτα σεβαστά από εμάς τους ίδιους, κυρίως αυτά που έχουμε χωρίς να ήταν επιλογή μας, όπως κάποιο χαρακτηριστικό του σώματός μας ή κάποια κληρονομική πάθηση, και έπειτα να γίνουν σεβαστά και από τους γύρω. Η διαφορετικότητα, είτε είναι επιλογή μας είτε όχι, πρέπει να είναι σεβαστή και αποδεκτή από την κοινωνία, γιατί αποτελεί βασικό στοιχείο της αρμονικής κοινωνικής διαβίωσης.

Πολύ συχνά η κοινωνία κρίνει αυστηρά, στοχοποιεί το διαφορετικό και το αποξενώνει. Αυτό είναι λάθος. Κανείς δεν είναι ίδιος με τον άλλο, όσα κοινά χαρακτηριστικά κι αν έχουν. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι, όπως βλέπουμε εμείς τους άλλους διαφορετικούς, έτσι μας βλέπουν κι αυτοί. Η διαφορετικότητα μας αφορά όλους και πρέπει να τη σεβόμαστε.

<https://www.otavoice.gr/apopsi/2019/03/sevamos-sti-diaforetikotita/>

Διασκευάστηκε για τις ανάγκες της εξέτασης.

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Η διαφορετικότητα δείχνει ότι

- (α) η ζωή παίρνει διάφορες μορφές.
- (β) δεν έχουμε εχθρούς.
- (γ) δεν είμαστε μοναδικοί.

2. Η διαφορετικότητα είναι ένδειξη

- (α) της μοναδικότητας κάθε ανθρώπου.
- (β) κάποιας οργανικής βλάβης ενός ανθρώπου.
- (γ) κατωτερότητας του ανθρώπου.

3. Όλοι οι άνθρωποι

- (α) έχουμε μερικά ίδια βασικά σωματικά χαρακτηριστικά.
- (β) είμαστε διαφορετικοί.
- (γ) έχουμε διαφορετική αξία.

4. Σύμφωνα με το κείμενο ο τρόπος που ντυνόμαστε

- (α) εξαρτάται από το φύλο μας.
- (β) διαφέρει για τον καθένα μας.
- (γ) πρέπει να υπακούει σε κάποιους κανόνες.

5. Λόγω της διαφορετικότητας κάποιοι άνθρωποι

- (α) έχουν μεγαλύτερη αξία από κάποιους άλλους.
- (β) αποξενώνονται.
- (γ) έχουν μεταξύ τους πολλά κοινά.

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Τα χαρακτηριστικά μας είναι είτε κληρονομικά είτε επίκτητα.			
7.	Κάποια χαρακτηριστικά μας δεν τα διαλέξαμε εμείς.			

8.	Είναι βασικό να σεβόμαστε οι ίδιοι τους εαυτούς μας.			
9.	Η κοινωνία κρίνει όλους τους ανθρώπους το ίδιο.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Βρείτε τι σημαίνουν οι λέξεις/εκφράσεις του κειμένου. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Η έκφραση «μορφωτικό επίπεδο» σημαίνει

- (α) πόσα πτυχία έχει ο καθένας.
- (β) πόσο όμορφος είναι ο καθένας.
- (γ) πόσο καλά χρησιμοποιεί τη γλώσσα ο καθένας.

2. Η φράση «ασχέτως με τη διαφορετικότητά μας» εδώ σημαίνει

- (α) «αν δεν έχει σχέση η διαφορετικότητά μας».
- (β) «χωρίς να έχει σχέση η διαφορετικότητά μας».
- (γ) «ώστε να μην έχει σχέση η διαφορετικότητά μας».

3. Η φράση «βασικό στοιχείο της αρμονικής κοινωνικής διαβίωσης» εννοεί ότι

- (α) η κοινωνία είναι σαν ορχήστρα όπου χρειάζεται οι μουσικές να ταιριάζουν.
- (β) οι άνθρωποι το χρειάζονται για να είναι κοινωνικοί.
- (γ) η κοινωνία το χρειάζεται για να ζει ήρεμα.

4. Η λέξη «στοχοποιεί» σημαίνει ότι

- (α) το κατηγορεί συνέχεια.
- (β) το πυροβολεί.
- (γ) το κοιτάζει διαρκώς.

5. Η φράση «μας αφορά όλους» σημαίνει ότι

- (α) είναι σχετική με όλους μας.
- (β) μας αφορίζει όλους.
- (γ) δεν τη φοράμε όλοι.

Συμπληρώστε τη σωστή λέξη στο κενό σύμφωνα με το παράδειγμα. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

Μαγειρεύω. Ή μήπως δεν θέλεις να μαγειρέψω αυτή τη φορά;

6.Η διαφορετικότητα δείχνει την ποικιλομορφία. Ή μήπως δεν θέλεις να _____ την ποικιλομορφία αυτή τη φορά;

7.Ξεχωρίζουμε. Ή μήπως δεν θέλεις να _____ αυτή τη φορά;

8.Κάποια χαρακτηριστικά τα κληρονομούμε. Ή μήπως δεν θέλεις να τα _____ αυτή τη φορά;

9.Αποτελεί βασικό στοιχείο. Ή μήπως δεν θέλεις να _____ βασικό στοιχείο αυτή τη φορά;

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο (80-100 λέξεις)

Το παιδί σας κοροϊδεύει κάποιον/α, επειδή είναι διαφορετικός/ή. Γράψτε ένα κείμενο για τι θα το συμβουλεύατε να κάνει.

(Μονάδες 12)

26ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Ο καιρός της Ελλάδας

Η Καθλίν μένει εδώ και τριάντα χρόνια στην Ελλάδα. Πολλοί νομίζουν πως έμεινε εδώ γιατί συνάντησε και ερωτεύτηκε τον άνδρα της. Η αλήθεια, όμως, είναι ότι η Καθλίν ερωτεύτηκε την Ελλάδα.

Γνώρισε τον άνδρα της την εποχή που σπούδαζαν και οι δύο στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης. Οι γονείς της είχαν αντιδράσει σ' αυτές τις σπουδές. Δεν καταλάβαιναν γιατί η κόρη τους δεν προτιμούσε να σπουδάσει σε ένα από τα άριστα πανεπιστήμια της χώρας τους.

Αλλά η Καθλίν είχε αποφασίσει από την πρώτη φορά που ήρθε με τις φίλες της για διακοπές στη Χαλκιδική ότι ήθελε να μείνει στην Ελλάδα για πάντα. Η ρηχή και ζεστή θάλασσα, οι απέραντοι χρυσοπράσινοι ελαιώνες και τα τραγούδια των τζιτζικιών τη μάγεψαν. Αλλά κυρίως γοητεύτηκε από τον καιρό. Δέκα μέρες έμεινε στην Ελλάδα, δέκα μέρες είχε ήλιο και ζέστη. Ούτε σταγόνα βροχή.

Συζητάει με τον παιδικό της φίλο, τον Χάρολντ στο τηλέφωνο κι εκείνος τη ζηλεύει. Ο Χάρολντ έχει σπουδάσει Ελληνική Φιλολογία στην πατρίδα του και είναι ενθουσιώδης φιλέλληνας. Κάθε καλοκαίρι επισκέπτεται την Καθλίν. Ονειρεύεται, όταν βγει στη σύνταξη, να έρθει να μείνει και αυτός στην Ελλάδα και να έχει ένα μικρούτσικο σπιτάκι σε κάποιο χωριό της Χαλκιδικής. Ο γιατρός του συμφωνεί μαζί του πως το κλίμα της Ελλάδας θα του κάνει καλό και θα πάψουν να πονούν να κόκαλά του από την υγρασία.

Τις ατέλειωτες βροχερές μέρες της πατρίδας του ο Χάρολντ φαντάζεται τον ελληνικό γαλανό ουρανό και παρηγοριέται. Μπορεί τα κόκαλά του να συνεχίζουν να πονούν αλλά η καρδιά του έχει πάντα μέσα λίγη Ελλάδα.

Διασκευάστηκε για τις ανάγκες της εξέτασης.

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Το περιεχόμενο του κειμένου αφορά.

- (α) τον καιρό της Ελλάδας.
- (β) τις προσωπικές ιστορίες της Καθλίν και του Χάρολντ.
- (γ) τη Χαλκιδική.

2. Η Καθλίν ερωτεύτηκε στην Ελλάδα

- (α) τον άνδρα της.
- (β) την ίδια την Ελλάδα.
- (γ) και το α και το β.

3. Οι γονείς της Καθλίν

- (α) δέχτηκαν ευχαρίστως να σπουδάσει η κόρη τους στην Ελλάδα.
- (β) δεν ενοχλήθηκαν που θα σπούδαζε η κόρη τους στην Ελλάδα.
- (γ) είχαν αντιρρήσεις στο να σπουδάσει η κόρη τους στην Ελλάδα.

4. Στην πατρίδα της Καθλίν

- (α) δεν υπήρχαν πανεπιστήμια.
- (β) δεν ήταν αρκετά καλά τα πανεπιστήμια.
- (γ) υπήρχαν πολύ καλά πανεπιστήμια.

5. Η Καθλίν αποφάσισε να μείνει στην Ελλάδα

- (α) από την πρώτη φορά που ήρθε στην Ελλάδα.
- (β) όταν γνώρισε τον άνδρα της.
- (γ) όταν τέλειωσε το πανεπιστήμιο.

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Η Καθλίν σπούδασε Φιλολογία.			
7.	Η Καθλίν μένει στη Χαλκιδική.			
8.	Η θάλασσα στη Χαλκιδική είναι βαθιά.			
9.	Η Καθλίν και ο Χάρολντ ήταν συμφοιτητές.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. «Άριστα» σημαίνει

- (α) πάρα πολύ καλά.
- (β) πάρα πολύ παλιά.
- (γ) πάρα πολύ κοντά.

2. «Ελαιώνες» σημαίνει

- (α) εκατοντάδες χρόνια.
- (β) χωράφια με ελιές.
- (γ) ελληνικά τοπία.

3. Τα «τζιτζίκια» είναι

- (α) είδος πουλιών.
- (β) μικρά παιδιά.
- (γ) είδος εντόμων.

4. «Φιλέλληνας» είναι

- (α) αυτός που έχει φίλους Έλληνες.
- (β) αυτός που αγαπάει την Ελλάδα.
- (γ) αυτός που έφυγε από την Ελλάδα.

5. «Θα πάψουν» εδώ σημαίνει ότι

- (α) θα γιατρευτούν.
- (β) θα σωπάσουν.
- (γ) θα σταματήσουν.

Βάλτε τον σωστό τύπο της λέξης σύμφωνα με το παράδειγμα. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

η Ελλάδα -> της Ελλάδας

6. ο καιρός → του _____

7. οι ελαιώνες → των _____

8. η θάλασσα → της _____

9. το κλίμα → του _____

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο (80-100 λέξεις)

Γράψτε σε ένα φίλο/μία φίλη σας σε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα τι αγαπήσατε στην Ελλάδα και αποφασίσατε να μείνετε εδώ για πάντα.

(Μονάδες 12)

27ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Η «αθηναϊκή τριλογία» της οδού Πανεπιστημίου

Η είσοδος του κτιρίου της Ακαδημίας

Οι περισσότεροι από εμάς, όταν περπατούν από την Πλατεία Συντάγματος προς την Ομόνοια, διασχίζουν την οδό Πανεπιστημίου, έναν ακόμη πολύβουσο δρόμο του κέντρου που μας δίνει την ευκαιρία να μιλήσουμε κυρίως για την κυκλοφοριακή του συμφόρηση. Αν όμως κανείς παρατηρήσει καλύτερα, θα διακρίνει τα διάσπαρτα αρχιτεκτονικά στολίδια – μνημεία, που παραμένουν εκεί να μαρτυρούν την ιστορία της πόλης έτσι όπως γράφτηκε τους τελευταίους αιώνες.

Η περίφημη αθηναϊκή τριλογία του νεοκλασικισμού δεν γίνεται να περάσει απαρατήρητη σε όποιον περνά από την Πανεπιστημίου. Θεωρείται από πολλούς ότι πιο όμορφο έχει να επιδείξει η πόλη στο κέντρο της. Ο λόγος για το Μέγαρο της Εθνικής Βιβλιοθήκης, την Ακαδημία και το Πανεπιστήμιο Αθηνών. Η Εθνική Βιβλιοθήκη αποτελείται από τρία μέρη, με το βασικότερο να είναι το κεντρικό αναγνωστήριο, με τους στύλους ιωνικού ρυθμού και την γυάλινη οροφή. Το κτίριο, του οποίου τη μελέτη ανέλαβε ο Θεόφιλος Χάνσεν και την αρχιτεκτονική επίβλεψη, ο Ερνέστος Τσίλλερ, ολοκληρώθηκε το 1902.

Πάλι σε μελέτες του Χάνσεν και του Τσίλλερ η Ακαδημία Αθηνών ολοκληρώθηκε το 1887. Είναι ένα οικοδόμημα στολίδι που κτίστηκε με τις δωρεές του ομογενούς επιχειρηματία της Βιέννης βαρώνου Σίνα και της γυναίκας του, η οποία συνέχισε να χρηματοδοτεί το έργο μετά τον θάνατό του. Φημισμένη για τα αγάλματα της Αθηνάς του Σωκράτη και του Πλάτωνα, στον περίβολό της, έργα του γλύπτη Δρόση, στεγάζει το ανώτατο πνευματικό ίδρυμα της χώρας. Έχει ως στόχο την καλλιέργεια των γραμμάτων και την πρόοδο του πολιτισμού.

Το τελευταίο κομμάτι της τριλογίας αποτελεί το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Ιδρύθηκε το 1837 και ήταν το πρώτο πανεπιστήμιο της Ελλάδας αλλά και των Βαλκανίων. Πρόκειται για ομάδα κτιρίων που σχηματίζουν διπλό «Τ» με δύο ιστορικές εσωτερικές αυλές με εξωτερικά αγάλματα τα οποία χαρακτηρίζονται από αυστηρές γραμμές. Σχεδιάστηκε και αυτό από τον Χάνσεν και διακοσμήθηκε από τον ζωγράφο Καρλ Ραλ. Σήμερα, λειτουργεί ως έδρα του Πανεπιστημίου, στεγάζοντας την Πρυτανεία, τη Σύγκλητο και την Μεγάλη Αίθουσα Τελετών.

Διασκευασμένο κείμενο για τις ανάγκες της εξέτασης από το [Δώδεκα κτίρια με ξεχωριστή ιστορία στην Πανεπιστημίου - Newsbeast](#)

ΜΕΡΟΣ Α'

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	Σ	Λ	Δ/Α
1) Τα κτήρια της Ακαδημίας και του Πανεπιστημίου ήταν δωρεά του ομογενούς βαρώνου Σίνα.			
2) Ο αρχιτέκτονας Θεόφιλος Χάνσεν μελέτησε και τα τρία κτίρια της «αθηναϊκής τριλογίας».			
3) Τα αγάλματα στον κήπο του κτηρίου της Ακαδημίας είναι έργα του γλύπτη Δρόση.			
4) Ακόμα και σήμερα στα κτίρια του Πανεπιστημίου Αθηνών γίνονται μαθήματα της Φιλοσοφικής Σχολής.			

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση:

5) Σκοπός του κειμένου είναι να προβάλει

- α. την μεγάλη κίνηση που έχει η οδός Πανεπιστημίου
- β. τα σημαντικά αρχιτεκτονικά κτήρια – μνημεία της οδού Πανεπιστημίου
- γ. τον περίπατο από την πλατεία Συντάγματος προς την πλατεία Ομόνοιας

6) Η Ακαδημία Αθηνών στεγάζει

- α. την Πρυτανεία του Πανεπιστημίου Αθηνών
- β. τα σπάνια βιβλία του βαρώνου Σίνα
- γ. το ανώτατο πνευματικό ίδρυμα της Ελλάδας

7) Η «αθηναϊκή τριλογία» αναφέρεται

- α. στα τρία σημαντικά κτήρια – αρχιτεκτονικά μνημεία στην οδό Πανεπιστημίου
- β. στα τρία σημαντικά αγάλματα στον κήπο του κτηρίου της Ακαδημίας
- γ. στις τρεις σημαντικές πλατείες του κέντρου της Αθήνας

8) Το κύριο μέρος της Εθνικής Βιβλιοθήκης είναι

- α. Ο κήπος με τα σημαντικά αγάλματα του γλύπτη Δρόση
- β. οι δύο ιστορικές εσωτερικές αυλές
- γ. το κεντρικό αναγνωστήριο με τη γυάλινη οροφή

9) Το Πανεπιστήμιο Αθηνών

- α. είναι το πρώτο πανεπιστήμιο στα Βαλκάνια
- β. είναι το ανώτατο πνευματικό ίδρυμα της Ελλάδας
- γ. αποτελεί δωρεά πλούσιων ομογενών επιχειρηματιών

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β'

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα την απάντησή σας:

1) «έναν ακόμη πολύβου άνθρωπο του κέντρου»: Λέξη με παρόμοια σημασία για τη λέξη πολύβου είναι:

- α. πολύτροπο
- β. θορυβώδη
- γ. πολύμορφο

- 2) «θα διακρίνει τα διάσπαρτα αρχιτεκτονικά στολίδια – μνημεία»: Λέξη με αντίθετη σημασία για τη λέξη **διάσπαρτα** είναι:
- α. συγκεντρωμένα
  - β. ελάχιστα
  - γ. σκόρπια
- 3) «όταν περπατούν από την Πλατεία Συντάγματος προς την Ομόνοια»: Η πρόταση αυτή δηλώνει:
- α. χρόνο
  - β. υπόθεση
  - γ. και τα δύο (δηλαδή και χρόνο και υπόθεση ταυτόχρονα)
- 4) «Η περίφημη αθηναϊκή τριλογία του νεοκλασικισμού δεν γίνεται να περάσει απαρατήρητη σε όποιον περνά από την Πανεπιστημίου.»: **Συμπληρώστε το κενό βάζοντας το ρήμα στον κατάλληλο τύπο για να δηλώνει το παρελθόν : «...σε όποιον _____ από την Πανεπιστημίου».**
- 5) «...η Ακαδημία Αθηνών ολοκληρώθηκε το 1887...» **Συμπληρώστε το κενό βάζοντας το ρήμα στον κατάλληλο τύπο για να δηλώνει το μέλλον: «...η Ακαδημία Αθηνών _____ στον επόμενο μήνα»**
- 6) «Φημισμένη για τα αγάλματα της Αθηνάς του Σωκράτη και του Πλάτωνα, στον περίβολό της». Στη λέξη **περίβολο**, λέξη με παρόμοια σημασία είναι :
- α. δρόμος
  - β. αυλή
  - γ. σαλόνι
- 7) Η πρόταση «Αν όμως κανείς παρατηρήσει καλύτερα ..» δηλώνει :
- α. χρόνο
  - β. υπόθεση
  - γ. αιτία
- 8) «Το κτίριο, του οποίου τη μελέτη ανέλαβε ο Θεόφιλος Χάνσεν ..» **Συμπληρώστε το κενό βάζοντας το ρήμα στον κατάλληλο τύπο για να δηλώνει το παρόν: «Το κτίριο, του οποίου τη μελέτη _____ ο Θεόφιλος Χάνσεν ..» .**
- 9) «...κτίστηκε με τις δωρεές του ομογενούς επιχειρηματία της Βιέννης βαρώνου Σίνα και της γυναίκας του, η οποία συνέχισε να χρηματοδοτεί το έργο μετά το θάνατό του.»: **Απαντήστε στο τετράδιό σας στα παρακάτω ερωτήματα που αφορούν τη φράση αυτή :**

- α. ποιος έκανε τις δωρεές ;
- β. ποιος πέθανε ;
- γ. ποιος συνέχισε να χρηματοδοτεί το έργο ;

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ'

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο (80-100 λέξεις)

Περιγράψτε σε φύλους σας σημεία της πόλης που μένετε (ικτήρια, πλατείες, μνημεία) που ξέρετε ότι έχουν ιστορική ή άλλη σημασία.

(Μονάδες 12)

28ο Θέμα

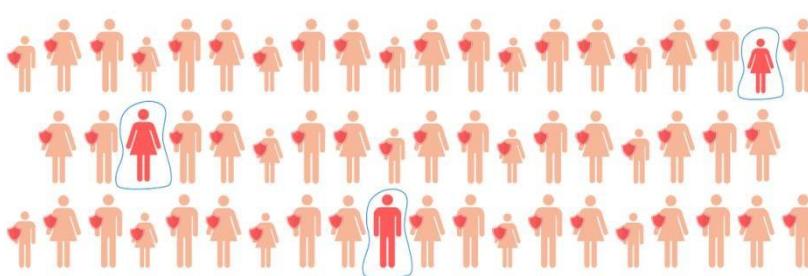
Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Τα οφέλη του εμβολιασμού για την κοινότητα

Ο εμβολιασμός προστατεύει τα άτομα που έχουν εμβολιαστεί και τους γύρω τους που είναι ευάλωτοι στις ασθένειες, **μειώνοντας τον κίνδυνο εξάπλωσης ασθενειών** μεταξύ των μελών της οικογένειας, των συμμαθητών ή των συναδέλφων, των φίλων, των γειτόνων και άλλων ατόμων της κοινότητας.

Όταν μεγάλο μέρος του πληθυσμού έχει αποκτήσει ανοσία σε μια μεταδοτική νόσο, τότε είναι μάλλον απίθανο να εξαπλωθεί η νόσος από άτομο σε άτομο. Αυτό είναι γνωστό ως «**συλλογική ανοσία**» (επίσης γνωστή ως «ανοσία της αγέλης»). Κατ' αυτόν τον τρόπο, τα εμβόλια προστατεύουν

έμμεσα τα υπόλοιπα άτομα του πληθυσμού που είναι ευάλωτα στη νόσο, μεταξύ άλλων βρέφη, παιδιά, ηλικιωμένους, άτομα με εξασθενημένο ανοσοποιητικό σύστημα, καρκινοπαθείς και άτομα που δεν μπορούν να εμβολιαστούν για ιατρικούς λόγους.

Αυτό σημαίνει ότι τα άτομα που δεν μπορούν να εμβολιαστούν, π.χ. λόγω πολύ μικρής ηλικίας ή αλλεργίας στα συστατικά του εμβολίου, επωφελούνται από όσους έχουν εμβολιαστεί διότι η νόσος δεν μπορεί να εξαπλωθεί εύκολα στην κοινότητα.

Για παράδειγμα, για να διασφαλιστεί η συλλογική ανοσία κατά της ιλαράς, οι αρχές δημόσιας υγείας συνιστούν τον **εμβολιασμό του 95% του πληθυσμού** με δύο δόσεις του εμβολίου κατά της ιλαράς (πρόκειται για το εμβόλιο MMR, το οποίο προστατεύει από την ιλαρά, την παρωτίτιδα και την ερυθρά).

Ωστόσο, ο πληθυσμός **δεν μπορεί να βασίζεται στη συλλογική ανοσία** για ορισμένες λοιμώδεις νόσους. Για παράδειγμα, ο τέτανος προκαλείται από κοινά τραύματα, μεταξύ άλλων από δάγκωμα σκύλου ή γάτας. Ο εμβολιασμός είναι ο μόνος τρόπος για να διασφαλιστεί η άμεση προστασία από τον τέτανο.

<https://vaccination-info.eu/el/emboliasmos/ta-ofeli-toy-emboliasmoy-gia-tin-koinotita>. Διασκευάστηκε για τις ανάγκες της εξέτασης.

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Ο εμβολιασμός προστατεύει

- (α) μόνο αυτούς που εμβολιάζονται.
- (β) αυτούς που εμβολιάζονται και το περιβάλλον τους.
- (γ) μόνο τα μωρά.

2. Συλλογική ανοσία και ανοσία της αγέλης

- (α) είναι το ίδιο πράγμα.
- (β) δεν είναι το ίδιο πράγμα.
- (γ) είναι ένα δύσκολο δίλημμα.

3. Συλλογική ανοσία σημαίνει ότι

- (α) είναι τόσο πολλοί οι άνθρωποι που δεν μπορούν να κολλήσουν μία αρρώστια, που τελικά αυτή η αρρώστια σταματά να εξαπλώνεται.
- (β) έχουν εμβολιαστεί όλοι.
- (γ) όσοι αρρώστησαν δεν μπορούν να ξανα-αρρωστήσουν από την ίδια αρρώστια.

4. Κάποιοι άνθρωποι δεν μπορούν να εμβολιάζονται

- (α) για να μην πάθουν αυτισμό.
- (β) γιατί με τα εμβόλια τους ελέγχουν οι φαρμακευτικές εταιρείες.
- (γ) γιατί δεν το επιτρέπει η υγεία τους.

5. Το εμβόλιο MMR

- (α) προστατεύει από τρεις αρρώστιες.
- (β) το έχει κάνει το 95% του πληθυσμού.
- (γ) γίνεται σε μία δόση.

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Τα εμβόλια έχουν παρενέργειες στο 95% των ανθρώπων.			
7.	Η ιλαρά μεταδίδεται και από δάγκωμα σκύλου ή γάτας.			
8.	Η λύσσα μεταδίδεται και από δάγκωμα σκύλου ή γάτας.			
9.	Η συλλογική ανοσία μάς προστατεύει από τον τέτανο.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Βρείτε τι σημαίνουν οι λέξεις/εκφράσεις του κειμένου:

- Η λέξη «μεταδοτική» έχει όλες τις παρακάτω σημασίες εκτός από το
  - (α) λοιμώδης.
  - (β) κολλητική.
  - (γ) σοβαρή.
- Η λέξη «προστατεύουν» εδώ σημαίνει ότι
  - (α) προφυλάσσουν.
  - (β) περιορίζουν.
  - (γ) ωφελούν.
- Η λέξη «εξασθενημένο» σημαίνει
  - (α) άρρωστο.
  - (β) φιλάσθενο.
  - (γ) αποδυναμωμένο.

4. Η λέξη «συνιστούν» σημαίνει

- (α) επιβάλλουν.
- (β) προτείνουν.
- (γ) αναλαμβάνουν.

5. Η παρωτίτιδα λέγεται και με όλα τα άλλα ονόματα εκτός από το

- (α) ωτίτιδα.
- (β) παραμαγούλα.
- (γ) μαγουλάδες.

Συμπληρώστε τη σωστή λέξη στο κενό σύμφωνα με το παράδειγμα:

Απαγορεύεται να καπνίζουμε → Απαγορεύεται το κάπνισμα.

6. Χρειάζεται να εμβολιαζόμαστε. → Χρειάζεται _____.

7. Μπορεί να μεταδίδουμε μια νόσο. → Είναι πιθανή _____ της νόσου.

8. Πρέπει να προστατεύουμε τους ευάλωτους. → Επιβάλλεται _____ των ευάλωτων.

9. Πρέπει να διασφαλίσουμε τη συλλογική ανοσία. → Επιβάλλεται _____ της συλλογικής ανοσίας.

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο (80-100 λέξεις)

Ο φίλος σας /Η φίλη σας δεν θέλει να εμβολιάσει τα παιδιά του/της. Γράψτε του/της ένα ηλεκτρονικό μήνυμα προσπαθώντας να τον/την πείσετε.

(Μονάδες 12)

29ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Ενδοοικογενειακή βία

Σε πολλές κοινωνίες, η ενδοοικογενειακή βία είναι η λεγόμενη «αόρατη» βία, που κρύβει ένα τραγικό παράδοξο: Ασκείται εκεί που θα έπρεπε να νιώθουμε πιο ασφαλείς, μέσα στο σπίτι μας. Και όχι από κάποιον άγνωστο αλλά από τον άνθρωπο που ονομάζουμε δικό μας.

Η βία μέσα στο οικογενειακό περιβάλλον έχει συνήθως ως δράστη τον άντρα και ως θύματα τη γυναίκα και τα παιδιά. Γεννιέται ως αντίδραση απέναντι στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η οικογένεια και δημιουργεί μια πραγματικότητα καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μπροστά στα παρατηρητικά μάτια των παιδιών. Οι μορφές και οι εκφράσεις της ποικίλουν από τις πιο εμφανείς, όπως η σωματική κακοποίηση, μέχρι και τις πιο υπόγειες, όπως οι άμεσες ή έμμεσες απειλές, η λεκτική βία, η συναισθηματική και ψυχολογική βία, η σεξουαλική κακοποίηση, η κοινωνική απομόνωση και ο οικονομικός έλεγχος. Γενικά βίαιη είναι κάθε συμπεριφορά που ωθεί ένα άτομο να ζει σε διαρκή φόβο. Πλήττει την αξιοπρέπεια, την ελευθερία, την ασφάλεια και την ισότητα μέσα στην οικογένεια.

Από την πλευρά των γυναικών, σε κάποιες περιπτώσεις, παραμένει ένα καλά κρυμμένο μυστικό τους, μια «αυστηρά οικογενειακή υπόθεση» που δεν αφορά την υπόλοιπη κοινωνία. Η ντροπή και η ενοχή που αισθάνονται τις αποτρέπει να αναζητήσουν βοήθεια και να «εκθέσουν» την οικογένειά τους. Μια οικογένεια, που στην πραγματικότητα μετατρέπεται σε σχολείο επιθετικής συμπεριφοράς, μπορεί να μεταβιβάζει και να διαιωνίζει τη βία στις επόμενες γενιές, καθώς διδάσκει την ανοχή της στους αυριανούς πολίτες.

Η ενδοοικογενειακή βία, λοιπόν, δεν είναι σε καμία περίπτωση μια ιδιωτική υπόθεση στην οποία δεν πρέπει να εμπλέκεται ο γείτονας ή ο φίλος, αλλά ένα σημαντικό κοινωνικό πρόβλημα με μεγάλες διαστάσεις και ένα σοβαρό ποινικό αδίκημα σύμφωνα με τον νόμο.

<https://www.hopspot.gr/index.php/2015-01-21-05-38-17/endooikogeneiaki-bia>

Διασκευάστηκε για τις ανάγκες της εξέτασης

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και επιλέξτε τη σωστή απάντηση

1. Η ενδοοικογενειακή βία

- (α) είναι αόρατη.
- (β) λέγεται αόρατη.
- (γ) μοιάζει αόρατη.

2. Η ενδοοικογενειακή βία

- (α) γεννιέται ως αντίδραση σε άλλα προβλήματα.
- (β) είναι παράδοση.
- (γ) δεν ξέρουμε από πού προέρχεται.

3. Αν κάποια τη δέρνει η οικογένειά της,

- (α) είναι καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- (β) κάτι θα έκανε και το προκάλεσε.
- (γ) πρέπει να το κρύβει, για να μην εκθέσει την οικογένειά της.

4. Αν κάποιον τον βρίζει η οικογένειά του,

- (α) είναι ενδοοικογενειακή βία.
- (β) δεν είναι άξιος να λέγεται άνδρας.
- (γ) πρέπει να κάνει υπομονή γιατί η οικογένεια είναι ιερή.

5. Αν κάποια δεν την αφήνει η οικογένειά της να κάνει φίλους και φίλες,

- (α) είναι ενδοοικογενειακή βία.
- (β) είναι για να την προστατέψει.
- (γ) πρέπει να συμμορφωθεί γιατί έχουν δίκιο.

Συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα προσθέτοντας ένα τικ (v) κάτω από το «Σ»

για τη σωστή απάντηση, κάτω από το «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και κάτω από το Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Οι γυναίκες που υφίστανται ενδοοικογενειακή βία συχνά το κρύβουν γιατί ντρέπονται.			
7.	Σε μία οικογένεια που υπάρχει βία μαθαίνουν και τα παιδιά να είναι βίαια.			

8.	Στις περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας δεν πρέπει να ανακατεύονται οι γείτονες.			
9.	Η ενδοοικογενειακή βία δεν είναι θέμα της κοινωνίας.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Η λέξη «αόρατη» σημαίνει

- (α) άγνωστη.
- (β) αθέατη.
- (γ) ατιμώρητη.

2. Η λέξη «εμφανείς» σημαίνει

- (α) φανερές.
- (β) σοβαρές.
- (γ) βαριές.

3. Η λέξη «ωθεί» σημαίνει

- (α) πληγώνει.
- (β) τραυματίζει.
- (γ) σπρώχνει.

4. Η λέξη «πλήττει» εδώ σημαίνει

- (α) βαριέται.
- (β) βλάπτει.
- (γ) πιέζει.

5. Η φράση «υπάρχει ανοχή της βίας» σημαίνει ότι

- (α) αντέχουμε τη βία.
- (β) είμαστε βίαιοι.
- (γ) ανεχόμαστε τη βία.

Συμπληρώστε τη σωστή λέξη στο κενό σύμφωνα με το παράδειγμα. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

Η βία δημιουργεί μία πραγματικότητα καταπάτησης ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Μη δημιουργείτε μία τέτοια πραγματικότητα.

6. Η ενδοοικογενιακή βία ωθεί ένα άτομο να ζει σε ένα διαρκή φόβο.

Μην _____ ένα άτομο να ζει σε ένα διαρκή φόβο.

7. Η ενδοοικογενειακή βία πλήττει την αξιοπρέπεια.

Μην _____ την αξιοπρέπεια.

8. Η οικογένεια μεταβιβάζει τη βία στις επόμενες γενιές.

Μην _____ τη βία στις επόμενες γενιές.

9. Η οικογένεια διαιωνίζει τη βία.

Μην _____ τη βία.

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο (80-100 λέξεις)

Υποπτεύεστε ότι ο φίλος σας /η φίλη σας δέχεται βία στην οικογένειά του/της. Γράψτε του/της ένα ηλεκτρονικό μήνυμα με τις απόψεις σας σχετικά με το θέμα.

(Μονάδες 12)

30ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Καραγκιόζης

Διαφορετικοί θρύλοι έχουν διαμορφωθεί σχετικά με την καταγωγή του Καραγκιόζη. Παραδοσιακά πιστεύεται ότι δημιουργός του ήταν ο Σεΐχ Κιουστερί, που καταγόταν από την Προύσα και πέθανε εκεί το 1366. Σύμφωνα με τον θρύλο, ο Χατζηαβάτης και ο Καραγκιόζης συμμετείχαν στην κατασκευή ενός τζαμιού για τον σουλτάνο Ορχάν, ο πρώτος ως επιστάτης και ο δεύτερος ως εργάτης. Οι διάλογοι των δύο ανδρών ήταν τόσο διασκεδαστικοί, ώστε οι υπόλοιποι εργάτες σταματούσαν την εργασία τους και τους παρακολούθιζαν. Όταν ο σουλτάνος πληροφορήθηκε την καθυστέρηση των εργασιών, διέταξε τον θάνατο του Καραγκιόζη και του Χατζηαβάτη. Αργότερα μετάνιωσε για την πράξη του και ο Σεΐχ Κιουστερί δημιούργησε τις φιγούρες των δύο ηρώων με σκοπό να παρηγορήσει τον σουλτάνο. Σήμερα στην Προύσα υπάρχει ένα μνημείο (ο υποτιθέμενος τάφος) του Καραγκιόζη και του Χατζηαβάτη.

Η παλαιότερη μαρτυρία για παράσταση Καραγκιόζη στον ελλαδικό χώρο χρονολογείται το 1809 και την τοποθετεί στην περιοχή των Ιωαννίνων. Το θεατρικό θέαμα διαδόθηκε και άρχισε έκτοτε να παίζεται στην ελληνική γλώσσα διατηρώντας τα ίδια τεχνικά χαρακτηριστικά διαμορφώνοντας, όμως, παράλληλα ξεχωριστό περιεχόμενο, αντλημένο από την ελληνική παράδοση.

Στην Ελλάδα ο Καραγκιόζης, ως λαϊκός ήρωας, εκπροσωπεί τον φτωχό, εξαθλιωμένο, πονηρό Έλληνα στο περιβάλλον της Τουρκοκρατίας. Είναι καμπούρης και περιστοιχίζεται από την οικογένειά του, τον φίλο του Χατζηαβάτη, τον θείο του Μπάρμπα-Γιώργο και άλλους χαρακτήρες. Ζει σε παράγκα (η παράγκα του Καραγκιόζη), είναι ξυπόλητος και μένει απέναντι από το σεράλι (το παλάτι) του Βεζίρη.

Τα θέματα των έργων του Θεάτρου Σκιών είναι συνήθως σατιρικά και προκαλούν γέλιο στους θεατές, ενώ πολλές φορές αναφέρονται σε πραγματικά και σύγχρονα ζητήματα.

Το ελληνικό θέατρο Σκιών, που αποτελεί κομμάτι της εθνικής μας πολιτιστικής κληρονομιάς, εκτός από τις φιγούρες του Καραγκιόζη και του Χατζηαβάτη, έχει και άλλες φιγούρες της νεοελληνικής κοινωνίας, όπως ο Κολλητήρης, ο Σιορ-Διονύσιος ή Νιόνιος, η Αγλαΐα, ο Σταύρακας κ.ά.

<https://el.wikipedia.org/wiki/Καραγκιόζης>

Διασκευάστηκε για τις ανάγκες της εξέτασης.

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Για τον πραγματικό Καραγκιόζη

- (α) υπάρχει μία ιστορία.
- (β) υπάρχουν πολλές ιστορίες.
- (γ) δεν υπάρχει καμία ιστορία.

2. Ο Καραγκιόζης ήταν

- (α) φανταστικό πρόσωπο που επινόησε ο Σεΐχ Κιουστερί.
- (β) πραγματικό πρόσωπο από το οποίο εμπνεύστηκε ο Σεΐχ Κιουστερί.
- (γ) ο Σεΐχ Κιουστερί.

3. Ο Καραγκιόζης πιστεύεται πως έζησε

- (α) τον 14^ο αιώνα.
- (β) τον 13^ο αιώνα.
- (γ) το 19^ο αιώνα.

4. Πιστεύεται πως ο Χατζηαβάτης

- (α) ήταν επιστάτης του Καραγκιόζη.
- (β) είχε για επιστάτη τον Καραγκιόζη.
- (γ) ήταν επιστάτης μαζί με τον Καραγκιόζη.

5. Το ελληνικό θέατρο Σκιών

- (α) αποτελεί κομμάτι της εθνικής μας πολιτιστικής κληρονομιάς.
- (β) έχει μόνο τις φιγούρες του Καραγκιόζη.
- (γ) έχει ξεχωριστό περιεχόμενο.

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Υπάρχει σε δύο διαφορετικά μέρη της Τουρκίας τάφος του Καραγκιόζη.			

7.	Στην Ελλάδα οι παραστάσεις Καραγκιόζη ήταν αρχικά στα τουρκικά.			
8.	Οι παραστάσεις Καραγκιόζη στα ελληνικά ακολουθούν την τουρκική παράδοση.			
9.	Στις ελληνικές παραστάσεις Καραγκιόζη ο Καραγκιόζης συνεχίζει να είναι Τούρκος.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Η λέξη «καθυστέρηση» σημαίνει

- (α) κακοτεχνία.
- (β) αργοπορία.
- (γ) καθισιό.

2. Η λέξη «μετάνιωσε» σημαίνει ότι

- (α) άλλαξε γνώμη.
- (β) το έμαθε μετά.
- (γ) γέρασε.

3. Η λέξη «έκτοτε» σημαίνει

- (α) πότε-πότε.
- (β) τότε.
- (γ) από τότε.

4. Η λέξη «περιστοιχίζεται» έχει όλες τις παρακάτω σημασίες εκτός από

- (α) περιέρχεται.
- (β) περιβάλλεται.
- (γ) περιτριγυρίζεται.

5. Η λέξη «ζητήματα» σημαίνει

- (α) αιτήματα.
- (β) θέματα.
- (γ) ατοπήματα.

Συμπληρώστε τη σωστή λέξη στο κενό σύμφωνα με το παράδειγμα. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

Παλιά πήγαν → Τώρα πηγαίνουν

6. Παλιά καταγόταν → Τώρα _____

7. Παλιά πέθανε → Τώρα _____

8. Παλιά συμμετείχαν → Τώρα _____

9. Παλιά μετάνιωσε → Τώρα _____

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο (80-100 λέξεις)

Το κείμενο αφηγείται την ιστορία του Καραγκιόζη και του Χατζηαβάτη. Διηγηθείτε κι εσείς σε μία κοινοποίησή σας στο Facebook την ιστορία κάποιου ήρωα που γνωρίζετε.

(Μονάδες 12)

31ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Παραδοσιακός Μουσακάς

Για τη βάση

- 3-4 μελιτζάνες
- 3-4 πατάτες
- λάδι για τηγάνισμα

Για τον κιμά

- 750γρ. κιμά
- 2 κρεμμύδια, ψιλοκομμένα
- 2 σκελίδες σκόρδο, ψιλοκομμένες
- 1 κονσέρβα ντοματάκια
- 2 κ.σ. ντοματοπελτέ
- 1 κ.γλ. ζάχαρη
- 1 ποτήρι κόκκινο κρασί
- αλάτι και φρεσκοτριμμένο πιπέρι
- 1 φύλλο δάφνης
- 1 πρέζα κανέλα
- $\frac{1}{4}$ της κούπας ελαιόλαδο

Για τη μπεσαμέλ

- 900ml γάλα (3 και $\frac{1}{4}$ της κούπας)
- 120γρ. βούτυρο
- 120γρ. αλεύρι
- μια πρέζα μοσχοκαρύδο
- 2 κρόκους αυγών
- 100γρ. παρμεζάνα ή κεφαλοτύρι ή γραβιέρα, τριμμένη

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε κιμά αρνίσιο και μοσχαρίσιο. Για να προετοιμάσετε τη σάλτσα του κιμά για τον μουσακά, σοτάρετε τον κιμά σε

ελαιόλαδο, αρωματισμένο με κρεμμύδια και σκόρδο, και στη συνέχεια σιγοβράστε στο κόκκινο κρασί και στη σάλτσα ντομάτας. Αφήστε τη σάλτσα να σιγοβράσει, για να ανακατευτούν όμορφα οι γεύσεις.

Για να πετύχετε τη τέλεια υφή για τη μπεσαμέλ σας, προσθέστε το γάλα (κατά προτίμηση χλιαρό) λίγο λίγο. Το μυστικό είναι να ανακατεύετε τη μπεσαμέλ συνεχώς και να αφήνετε κάθε φορά το αλεύρι να απορροφήσει το γάλα, έτσι ώστε να μη σβολιάσει. Μαγειρέψτε την μπεσαμέλ σε μέτρια φωτιά, για να μην καεί και να μην κολλήσει στον πάτο της κατσαρόλας, αλλά να είστε προσεκτικοί να τη μαγειρέψετε αρκετά, ώστε να μην μπορείτε να γευτείτε το αλεύρι.

Οι πατάτες και οι μελιτζάνες τηγανίζονται σε μπόλικο ελαιόλαδο, μέχρι να ροδοκοκκινίσουν. Μερικές μελιτζάνες μπορεί να είναι πικρές, οπότε είναι σημαντικό να τις ξεπικρίσετε πριν τις μαγειρέψετε. Αλατίστε τες και αφήστε τες για μισή ώρα σε ένα σουρωτήρι.

<https://www.tastycooking.gr/recipe/syntagi-paradosiakos-mousakas-me-patates-kai-melitzanes/>

Διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων.

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Ο μουσακάς είναι ένα φαγητό που μπορούν να φάνε

- (α) οι χορτοφάγοι.
- (β) όσοι δεν είναι χορτοφάγοι.
- (γ) όλοι.

2. Ο μουσακάς είναι ένα

- (α) παραδοσιακό ελληνικό φαγητό.
- (β) παραδοσιακό φαγητό.
- (γ) παραδοσιακό μεσογειακό φαγητό.

3. Για να μαγειρέψουμε μουσακά,

- (α) πρέπει πρώτα να μαγειρέψουμε τρία διαφορετικά πράγματα.
- (β) πρέπει πρώτα να καθαρίσουμε την κουζίνα.
- (γ) δεν χρειάζεται καμία προετοιμασία.

4. Ο μουσακάς έχει μέσα

- (α) μπαχαρικά.
- (β) χυμό λεμονιού.
- (γ) μαϊντανό.

5. Ο μουσακάς έχει μέσα

- (α) λαχανικά.
- (β) κοτόπουλο.
- (γ) ψάρι.

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Ο μουσακάς έχει μέσα τυρί.			
7.	Μπορούμε για τον μουσακά να χρησιμοποιήσουμε κιμά ανάμεικτο.			
8.	Μπορούμε να αφήσουμε τη μπεσαμέλ του μουσακά να βράζει μόνη της.			
9.	Μπορούμε να τηγανίσουμε τις μελιτζάνες αμέσως μόλις τις αγοράσουμε.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη λέξη/φράση που δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Τι σημαίνει «κ. γλ.»;

- (α) καστανή γλυκιά
- (β) κουταλάκι του γλυκού
- (γ) καφέ γλάσο

2. Τι σημαίνει «κούπα»;

- (α) φλιτζάνι του τσαγιού
- (β) βαθύ πιάτο
- (γ) λεκανίτσα

3. Τι σημαίνει «πρέζα»;

- (α) ένα κουταλάκι
- (β) μία δόση
- (γ) όσο πιάνουμε με τα δάχτυλα

4. Τι σημαίνει «μπόλικο»;

- (α) άφθονο
- (β) ένα μπολ
- (γ) εξαιρετικά παρθένο

5. Τι σημαίνει «σοτάρω»;

- (α) βράζω
- (β) τηγανίζω
- (γ) τσιγαρίζω

Αλλάξτε τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου, ώστε να είναι σαν να μιλάτε σε έναν μόνο άνθρωπο. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

π.χ. Μπορείτε →Μπορείς

Μπορείτε (0) να χρησιμοποιήσετε (6) κιμά αρνίσιο και μοσχαρίσιο. Για να προετοιμάσετε (7) τη σάλτσα του κιμά για τον μουσακά σοτάρετε (8) τον κιμά σε ελαιόλαδο, αρωματισμένο με κρεμμύδια και σκόρδο και στη συνέχεια σιγοβράστε (9) στο κόκκινο κρασί και στη σάλτσα ντομάτας. _

Μπορείς (0) να _____(6) κιμά αρνίσιο και μοσχαρίσιο. Για να
_____ (7) τη σάλτσα του κιμά για τον μουσακά _____(8) τον κιμά
σε ελαιόλαδο, αρωματισμένο με κρεμμύδια και σκόρδο και στη συνέχεια
_____ (9) στο κόκκινο κρασί και στη σάλτσα ντομάτας.

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο (80-100 λέξεις)

Θα αργήσετε να γυρίσετε από τη δουλειά. Στείλτε ένα μήνυμα στον γιο σας/στην κόρη σας ζητώντας του/της να στρώσει εκείνος/εκείνη το τραπέζι για φαγητό και εξηγώντας του/της πώς να το κάνει.

(Μονάδες 12)

32ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Η πιο κρύα πόλη της Ελλάδας

αυτό στον χάρτη, εκεί που καταγράφονται οι χαμηλότερες θερμοκρασίες κατά τους χειμερινούς μήνες.

Οι επιστήμονες αποδίδουν το φαινόμενο των πολικών θερμοκρασιών στο γεγονός ότι τα γύρω βουνά εμποδίζουν την είσοδο θερμών αέριων μαζών στο λεκανοπέδιο. Αποτέλεσμα είναι να δημιουργούνται καιρικές συνθήκες όμοιες με της σιβηριανής στέπας. Σύμφωνα με τα δεδομένα, ο χειμώνας διαρκεί 6-7 μήνες, με τον υδράργυρο να ανεβοκατεβαίνει μεταξύ -15 και -30 βαθμών. Δεν είναι σπάνιες οι χιονοπτώσεις τον Μάιο, ακόμα και στα τέλη Ιουνίου, όπως συνέβη το 1996.

Για τους 8026 κατοίκους ο σκληρός χειμώνας είναι μέρος της καθημερινότητάς τους. Η κάθετη πτώση του υδράργυρου αρχίζει από τα μέσα του Οκτωβρίου οπότε και ξεκινούν τα πρώτα κρύα. Ο κάμπος του Νευροκοπίου ζει σε ρυθμούς σκληρού χειμώνα έως και τον Απρίλιο με το χιόνι να αγγίζει μέχρι και τα δυο μέτρα. Φυσικά, τους κατοίκους του Νευροκοπίου τους «πονάει» ιδιαίτερα η κατανάλωση πετρελαίου. Σύμφωνα με τον μέσο όρο, ένα νοικοκυριό χρειάζεται τουλάχιστον 5.000 ευρώ για θέρμανση.

Η περιοχή, που είναι επιπλέον γνωστή για τα περίφημα γεωργικά προϊόντα, όπως πατάτες και φασόλια, έχει πολλές δυνατότητες προσέλκυσης τουριστών: Το χιονοδρομικό κέντρο Φαλακρού, τον παραδοσιακό οικισμό στο χωριό «Γρανίτης», τεχνητές λίμνες και ποτάμια, τις θεαματικές διαδρομές στα δάση, τις παλιές εκκλησίες. Οι κάτοικοι της περιοχής δημιούργησαν μια σελίδα στο Facebook αφιερωμένη στις ομορφιές του τόπου τους.

<https://www.enimerotiko.gr/plus/toyrismos/i-pio-krya-poli-tis-elladas-ekei-pou-o-cheimonas-echei-diarkeia-7-mines-kai-i-thermokrasia-peftei-stoys-30/>

Διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων.

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Το Νευροκόπι είναι

- (α) στη Σιβηρία των Νοτίων Βαλκανίων.
- (β) στον νομό Δράμας.
- (γ) στη σιβηριανή στέπα.

2. Ξέρουν πού βρίσκεται το Νευροκόπι

- (α) όλοι οι Έλληνες.
- (β) όχι πολλοί Έλληνες.
- (γ) ελάχιστοι Έλληνες.

3. Στο Νευροκόπι κάνει πολύ κρύο ίσως γιατί

- (α) είναι ανάμεσα σε βουνά και δεν φτάνει εκεί ζεστός αέρας.
- (β) είναι ανάμεσα σε βουνά και δεν το χτυπάει ποτέ ο ήλιος.
- (γ) ανάμεσα στα βουνά υπάρχει ένας παγετώνας.

4. Το καλοκαίρι διαρκεί στο Νευροκόπι

- (α) 6-7 μήνες
- (β) 3 μήνες ή και λιγότερο
- (γ) 5-6 μήνες

5. Στο Νευροκόπι δεν έχει χιονίσει ποτέ

- (α) τον Ιούνιο.
- (β) τον Ιούλιο.
- (γ) τον Οκτώβριο.

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Το Νευροκόπι έχει περίπου πέντε χιλιάδες κατοίκους.			

7.	Στο Νευροκόπι δεν κλείνουν τα σχολεία, όταν χιονίζει.			
8.	Οι κάτοικοι του Νευροκοπίου πονούν ιδιαίτερα στα κόκκαλα λόγω κρύου.			
9.	Το Νευροκόπι έχει και αγροτική και τουριστική δραστηριότητα.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη λέξη/φράση που δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Η φράση «έχει καταγραφεί στη συνείδηση» σημαίνει ότι

- (α) το ξέρουν.
- (β) δεν το ξέρουν.
- (γ) έχουν τύψεις που δεν το ξέρουν.

2. Η λέξη «ανεβοκατεβαίνει» μέσα στο κείμενο σημαίνει

- (α) κατεβοανεβαίνει.
- (β) πηγαινοέρχεται.
- (γ) κυμαίνεται.

3. Το αντίθετο του «σκληρός χειμώνας» είναι όλες οι παρακάτω εκφράσεις εκτός από

- (α) μαλακός χειμώνας.
- (β) καλός χειμώνας.
- (γ) ήπιος χειμώνας.

4. Η λέξη «περίφημα» εδώ σημαίνει

- (α) φημισμένα.
- (β) περήφανα.
- (γ) περιφρονημένα.

5. Τα «γεωργικά προϊόντα» μπορούμε αλλιώς να τα πούμε

- (α) δημητριακά προϊόντα.
- (β) αγροτικά προϊόντα.
- (γ) γήινα προϊόντα.

Συμπληρώστε τη σωστή λέξη στο κενό σύμφωνα με τα παραδείγματα. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

Αυτοί γράφουν → Εμείς γράφουμε

Εμείς φύγαμε → Εσύ έφυγες

6. Αυτοί αποκαλούν → Εμείς _____

7. Αυτοί καταγράφονται → Εμείς _____

8. Αυτό συνέβη → Αυτά _____

9. Αυτά ξεκινούν → Εσύ _____

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο (80-100 λέξεις)

Γράψτε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα στον φίλο σας /τη φίλη σας περιγράφοντας τι ιδιαίτερο έχει ένα μέρος της Ελλάδας το οποίο έχετε επισκεφτεί και σας έκανε εντύπωση.

(Μονάδες 12)

33ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Οδική Ασφάλεια

Η Διεθνής Ομοσπονδία Αυτοκινήτου ξεκίνησε την εκστρατεία "3500 Lives" με σκοπό την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σχετικά με τα τροχαία ατυχήματα, που αποτελούν την αιτία για τον θάνατο 3500 συνανθρώπων μας κάθε ημέρα.

Στατιστικές που όλοι καλό θα ήταν να γνωρίζουμε:

- Μείωση 5% της μέσης ταχύτητας κατά την κίνηση μπορεί να οδηγήσει σε μείωση των θανάτων από τροχαία κατά 30%.
- Τα παιδικά καθίσματα μειώνουν την πιθανότητα θανάτου για τα παιδιά έως και κατά 70%.
- Οι οδηγοί ηλικίας 15-29 ετών, πιθανώς λόγω μειωμένης εμπειρίας και αυξημένης τάσης προς το ρίσκο, αποτελούν την πιο ευάλωτη ηλικιακή ομάδα στους δρόμους και αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι τα τροχαία αποτελούν την κυριότερη αιτία θανάτου για τους νέους.
- Η χρήση ζώνης μειώνει την πιθανότητα θανάτου για οδηγούς και μπροστινούς επιβάτες κατά 45-50%.
- Η χρήση τηλεφώνου κατά την οδήγηση τετραπλασιάζει τις πιθανότητες ατυχήματος.
- Το αλκοόλ έχει παίξει ρόλο σε 1 στα 3 θανατηφόρα ατυχήματα.
- Η αυστηρή επιβολή του νόμου ενάντια στην οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ μπορεί να μειώσει τον αριθμό των θανάτων από τροχαία κατά 20%.
- Το 49% των θανάτων από τροχαία αφορά πεζούς, ποδηλάτες και μοτοσικλετιστές.
- Οι πεζοί αποτελούν το 22% των θυμάτων από τροχαία ατυχήματα.
- Η χρήση κράνους με σωστό τρόπο μειώνει τις πιθανότητες θανάτου κατά 40%.
- Οι συγκρούσεις που συνδέονται με κούραση των οδηγών έχουν 3 φορές περισσότερες πιθανότητες να αποβούν μοιραίες.
- Προβληματική όραση σημαίνει πως 1 στους 5 οδηγούς δεν έχουν σωστή ορατότητα σε όσα διαδραματίζονται στον δρόμο κατά τη διάρκεια της οδήγησης.

<https://www.iaveris.gr/safety-first/247-12-stats-road-safety>

Διασκευάστηκε για τις ανάγκες των εξετάσεων.

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. 3.500 άνθρωποι σκοτώνονται

(α) καθημερινά σε τροχαία ατυχήματα.

(β) εβδομαδιαία σε τροχαία ατυχήματα.

(γ) ετησίως σε τροχαία ατυχήματα.

2. Στόχοι της εκστρατείας της Διεθνούς Ομοσπονδίας Αυτοκινήτου είναι όλοι οι παρακάτω εκτός από το

(α) να ενημερωθεί το κοινό.

(β) να ευαισθητοποιηθεί το κοινό

(γ) να δωρίσει χρήματα το κοινό.

3. Οι οδηγοί ηλικίας 15-29 ετών

(α) ίσως έχουν την τάση να διακινδυνεύουν περισσότερο στον δρόμο.

(β) είναι η πιο ανθεκτική ηλικιακή ομάδα στα ατυχήματα.

(γ) λένε πως έχουν μεγάλη πείρα στην οδήγηση.

4. Αν φορούν ζώνη,

(α) όλοι οι επιβάτες του αυτοκινήτου έχουν σχεδόν τις μισές πιθανότητες να σκοτωθούν.

(β) οι οδηγοί και οι μπροστινοί επιβάτες έχουν σχεδόν τις μισές πιθανότητες να σκοτωθούν.

(γ) τα παιδιά έχουν σχεδόν τις μισές πιθανότητες να σκοτωθούν.

5. Αν μιλάει κανείς στο κινητό την ώρα που οδηγεί,

(α) έχει 4 φορές περισσότερες πιθανότητες να πάθει κάποιο ατύχημα.

(β) έχει 5 φορές περισσότερες πιθανότητες να πάθει κάποιο ατύχημα.

(γ) πλησιάζει στο σημείο να πάθει ατύχημα.

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Αν τα αυτοκίνητα τρέχουν 30% πιο αργά, μπορεί να σκοτώνονται σε τροχαία 5% λιγότεροι άνθρωποι.			
7.	Αν τα παιδιά δεν κάθονται στο μπροστινό κάθισμα, μειώνεται κατά 70% η πιθανότητα να σκοτωθούν σε τροχαίο.			
8.	Ένας στους τρεις οδηγούς που σκοτώνονται είχε πιει αλκοόλ.			
9.	22% των θυμάτων από τροχαία δεν επιβαίνει σε όχημα.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη λέξη/φράση που δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

1. Η λέξη «διεθνής» σημαίνει

- (α) ανάμεσα σε δύο χώρες.
- (β) παγκόσμια.
- (γ) από δύο έθνη.

2. Το αντίθετο της λέξης «εμπειρία» είναι

- (α) πείρα.
- (β) ανημπόρια.
- (γ) απειρία.

3. Η λέξη «ευάλωτη» έχει όλες τις παρακάτω σημασίες εκτός από

- (α) επικίνδυνη.
- (β) ευαίσθητη.
- (γ) τρωτή.

4. Η έκφραση «να αποβούν μοιραίες» σημαίνει

- (α) να είναι επικίνδυνες.
- (β) να τις ορίζει η μοίρα.
- (γ) να οδηγήσουν σε άσχημη κατάληξη.

5. Μια άλλη λέξη/έκφραση για το «κατά τη διάρκεια» είναι

- (α) ενόσω.
- (β) κατά τη συνέχεια.
- (γ) συχνά-πυκνά.

Συμπληρώστε τη σωστή λέξη στο κενό σύμφωνα με το παράδειγμα. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

Μπορούν να ενημερώσουν αλλά δεν ενημερώνουν.

6. Μπορούν να οδηγήσουν αλλά δεν_____.

7. Μπορούν να αποδείξουν αλλά δεν_____.

8. Μπορούν να μειωθούν αλλά δεν_____.

9. Μπορούν να πάνε αλλά δεν_____.

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο (80-100 λέξεις)

Ο γιος σας/η κόρη σας μόλις πήρε το δίπλωμα οδήγησης και είναι πολύ χαρούμενος/η. Γράψτε ένα κείμενο με συμβουλές που θα του/της δίνατε.

(Μονάδες 12)

34ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Οικογενειακός Προγραμματισμός

Ένας από τους βασικούς στόχους της οικογένειας είναι η γέννηση και ανατροφή απογόνων. Οι γονείς έχουν το δικαίωμα να αποφασίσουν πότε και πόσα παιδιά θέλουν να αποκτήσουν. Όμως, οι γονείς έχουν επίσης την υποχρέωση να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες και να προστατεύεται η σωματική και ψυχική υγεία των μελών της οικογένειάς τους.

Η επιλογή του ζευγαριού να αποκτήσει παιδί ή παιδιά εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Ορισμένοι από αυτούς είναι η οικονομική κατάσταση του ζευγαριού, η ηλικία των συζύγων, η υγεία των συζύγων κ.ά. Οι μελλοντικοί γονείς θα πρέπει να σταθμίσουν όλους αυτούς τους παράγοντες πριν πάρουν την απόφαση να γίνουν γονείς. Η επιλογή τους πρέπει να είναι συνειδητή (να ξέρουν τι κάνουν) και όχι αναγκαστική η τυχαία.

Ο Οικογενειακός Προγραμματισμός είναι μια διαδικασία πρόληψης για την προστασία της υγείας των μελών της οικογένειας, γιατί μέσω της πληροφόρησης και της παροχής βοήθειας από ειδικούς προετοιμάζει ψυχολογικά τα άτομα και τα διαπαιδαγωγεί αντίστοιχα, ώστε να αναλάβουν υπεύθυνα το ρόλο του γονέα.

Με τον οικογενειακό προγραμματισμό τα ζευγάρια μπορούν:

- να έχουν βοήθεια, όταν θέλουν αλλά δεν μπορούν λόγω προβλημάτων υγείας να αποκτήσουν παιδιά
- να προλαμβάνουν την εμφάνιση κληρονομικών ασθενειών ή νοσημάτων στα παιδιά τους
- να λάβουν μέτρα για την προστασία της υγείας τους πριν τη σύλληψη ενός παιδιού, κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και στην αρχή της ζωής του, ώστε να εξασφαλίσουν τη δική του υγεία.

Σήμερα ο οικογενειακός προγραμματισμός γίνεται στα Κέντρα Οικογενειακού Προγραμματισμού, ενώ η σημασία του έχει αναγνωριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας.

(από το βιβλίο μαθητή Οικιακή Οικονομία Β' Γυμνασίου). Διασκευάστηκε για τις ανάγκες της εξέτασης

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Η οικογένεια υπάρχει

- (α) μόνο για να γεννιούνται και να μεγαλώνουν παιδιά.
- (β) και για να γεννιούνται και να μεγαλώνουν παιδιά.
- (γ) όχι βέβαια για να γεννιούνται και να μεγαλώνουν παιδιά.

2. Οι γονείς έχουν δικαίωμα να αποφασίσουν

- (α) τι θα κάνουν τα παιδιά τους.
- (β) αν θα κάνουν παιδιά.
- (γ) πότε τα παιδιά τους θα κάνουν παιδιά.

3. Η απόφαση να κάνουν παιδί μπορεί να επηρεαστεί από

- (α) το αν το ζευγάρι έχει ή δεν έχει λεφτά.
- (β) το αν οι γονείς είναι πολύ νέοι ή πολύ μεγάλοι.
- (γ) το α και το β και πολλά άλλα πράγματα.

4. Πριν αποφασίσει να κάνει παιδί ένας άνθρωπος πρέπει να σκέφτεται

- (α) μήπως είναι πολύ άρρωστος.
- (β) μήπως δεν το θέλουν οι γονείς του.
- (γ) τι θα πει ο κόσμος.

5. Ποιος πρέπει να διαλέγει αν θα γεννηθούν παιδιά;

- (α) Οι γονείς
- (β) Η πολιτεία
- (γ) Η τύχη

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Μπορεί κανείς να αποφύγει να γεννήσει ένα παιδί με κληρονομικές αρρώστιες.			
7.	Χρειάζεται κανείς να φροντίζει το παιδί του πριν ακόμη αυτό γεννηθεί.			
8.	Ο Οικογενειακός Προγραμματισμός μπορεί να βοηθήσει τους ανθρώπους να αποκτήσουν παιδιά, αν θέλουν, ή να μην αποκτήσουν, αν δεν θέλουν.			
9.	Δεν υπάρχουν κέντρα στα οποία να μπορεί κανείς να βοηθηθεί με τον οικογενειακό προγραμματισμό του.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Η λέξη «ανατροφή» σημαίνει

- (α) τάισμα.
- (β) φροντίδα.
- (γ) μεγάλωμα

2. Η έκφραση «να σταθμίσουν» δεν σημαίνει

- (α) να ζυγίσουν.
- (β) να υπολογίσουν.
- (γ) να σταματήσουν.

3. Με τη φράση «είναι μια διαδικασία πρόληψης» εννοείται ότι

- (α) είναι μία διαδικασία παραδοσιακή και μη επιστημονική.
- (β) με αυτή τη διαδικασία μπορούμε να προλάβουμε προβλήματα.
- (γ) με αυτή τη διαδικασία μαθαίνουμε ορθογραφία.

4. Η λέξη «ασθένεια» δεν σημαίνει

- (α) καθυστέρηση.
- (β) αρρώστια.
- (γ) νόσος.

5. Με τη φράση «πριν τη σύλληψη ενός παιδιού» εδώ εννοείται

- (α) πριν μείνει έγκυος μία γυναίκα.
- (β) πριν πιάσει ένα παιδί η αστυνομία.
- (γ) πριν ένα παιδί σκεφτεί.

Ξαναγράψτε τις παρακάτω προτάσεις με βάση τη λέξη/φράση που δίνεται στην αρχή. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή πρόταση/απάντηση.

«Ποιος είναι ο στόχος της οικογένειας;» →

Με ρωτούν ποιος είναι ο στόχος της οικογένειας.

6. «Οι γονείς έχουν το δικαίωμα να αποφασίσουν;» → Με ρωτούν _____.

7. «Πότε μπορούν τα ζευγάρια να έχουν βοήθεια;»
→ Με ρωτούν _____.

8. «Τι μπορούν να προλαμβάνουν οι γονείς;»
→ Με ρωτούν _____.

9. «Ο οικογενειακός προγραμματισμός γίνεται στα κέντρα Οικογενειακού Προγραμματισμού;» →
Με ρωτούν _____.

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο (80-100 λέξεις)

Ο φίλος σας/Η φίλη σας προβληματίζεται αν θα κάνει παιδιά. Για να τον/τη βοηθήσετε γράψτε του/της σε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα γιατί αποφασίσατε να κάνετε τα παιδιά που έχετε ή γιατί αποφασίσατε να μην κάνετε παιδιά, αν δεν έχετε.

(Μονάδες 12)

35ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Φιλοξενία: Καθαρά Ελληνική λέξη!

Η λέξη φιλοξενία προέρχεται από το φιλώ (αγαπώ) συν ξένος και αναφέρεται στην πράξη υποδοχής και φροντίδας ενός ξένου στο σπίτι κάποιου.

Οι αρχαίοι Έλληνες θεωρούσαν ότι οι ξένοι ήταν σταλμένοι από τους θεούς, με προστάτη τον Δία, που του απέδιδαν μάλιστα και το επίθετο Ξένιος. Η πεποίθησή τους ήταν ότι οι ίδιοι οι θεοί μεταμορφώνονταν και τους επισκέπτονταν, ώστε να τους ελέγχουν για την τήρηση και υπακοή των θρησκευτικών κανόνων.

Οι συνήθειες των αρχαίων Ελλήνων, όπως τα ταξίδια και το εμπόριο, είχαν ως αποτέλεσμα να βρίσκονται σε συνεχή μετακίνηση με ανάγκη για στέγη, τροφή ή προστασία. Επιπλέον οι ξένοι ήταν πηγή πληροφοριών και ενημέρωσης για τον υπόλοιπο κόσμο λόγω της έλλειψης μέσων επικοινωνίας.

Στο σπίτι υπήρχε ειδικό δωμάτιο, ο «ξενώνας». Η ηθική υποχρέωση για την παροχή φιλοξενίας ήταν να προσφέρεται σε κάθε ξένο, οι ξένοι να αντιμετωπίζονται όλοι με τον ίδιο σεβασμό και να μη σηκώσουν ποτέ όπλα ο ένας ενάντια στον άλλο.

Η υλική υποχρέωση ήταν η υποδοχή και περιποίηση με την προσφορά γεύματος, λουτρού και ύπνου. Στο τέλος της παραμονής αποχαιρετίζονταν με ευχές και δώρα και με αυτό τον τρόπο συνδέονταν με δεσμούς φιλίας που κληροδοτούνταν και στους απογόνους τους.

Σήμερα η φιλοξενία **παραμένει αξιά σημαντική** για τους Έλληνες και εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα ζεστή σε μερικά σημεία της Ελλάδας, όπως στην Κρήτη, για παράδειγμα, που ανοίγουν με χαρά τα σπίτια τους και καλούν τους ξένους για κέρασμα.

Η έννοια της φιλοξενίας σήμερα επεκτάθηκε στον τουρισμό και είναι στα χέρια των επαγγελματιών του χώρου.

<https://www.bookingdeals.gr/index.php?page=news&nid=37>

Διασκευάστηκε για τις ανάγκες της εξέτασης.

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Η λέξη φιλοξενία είναι

- (α) ξένη.
- (β) ελληνική.
- (γ) δανεική.

2. «Ξένιος» είναι

- (α) ένα άλλο όνομα με το οποίο οι αρχαίοι Έλληνες έλεγαν τον Δία.
- (β) ένα επίθετο που έπαιρνε συχνά στην αρχαία Ελλάδα ο θεός Δίας.
- (γ) ένας θεός των αρχαίων Ελλήνων, όπως ο Δίας.

3. Οι αρχαίοι Έλληνες πίστευαν πως κάποιος ξένος που ήρθε σπίτι τους

- (α) μπορεί να ήταν ένας μεταμορφωμένος θεός.
- (β) μπορούσε να τους ελέγχει για την τήρηση των θρησκευτικών κανόνων.
- (γ) μπορεί να μην υπάκουε στους κανόνες φιλοξενίας.

4. Η φιλοξενία ήταν σημαντικό πράγμα στην αρχαία Ελλάδα

- (α) γιατί οι Έλληνες χρειάζονταν συχνά φιλοξενία.
- (β) γιατί οι Έλληνες ήταν θεοσεβούμενοι.
- (γ) γιατί οι Έλληνες ήταν καλοί άνθρωποι.

5. Οι ξένοι μετέφεραν στην αρχαία Ελλάδα

- (α) ειδήσεις και πληροφορίες.
- (β) αρρώστιες.
- (γ) μηνύματα των θεών.

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Εκτός από τον Δία και η θεά Αθηνά προστάτευε επίσης τους ξένους.			
7.	Απέναντι στον ξένο υπήρχαν υλικές και ηθικές υποχρεώσεις.			
8.	Ο ξένος δεν ήταν υποχρεωτικό να είναι φίλος με τα παιδιά του οικοδεσπότη.			
9.	Υπάρχει περίπτωση στην Κρήτη να καλέσουν ακόμη και έναν άγνωστο για να τον κεράσουν.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Η λέξη «θεωρούσαν» έχει όλες τις παρακάτω σημασίες εκτός από

(α) νόμιζαν.

(β) πίστευαν.

(γ) υποπτεύονταν.

2. Η φράση «σε συνεχή μετακίνηση» σημαίνει ότι

(α) μετακινούνταν σπάνια.

(β) μετακινούνταν διαρκώς.

(γ) μετακινούνταν δύσκολα.

3. Μια άλλη έκφραση για το «λόγω της έλλειψης μέσων» είναι

- (α) επειδή της έλλειψης μέσων.
- (β) αίτιο της έλλειψης μέσων.
- (γ) ελλείψει μέσων.

4. Η φράση «στο τέλος της παραμονής» σημαίνει

- (α) «όταν είχε τελειώσει το χρονικό διάστημα που κάποιος έμενε στο σπίτι τους».
- (β) «την προηγούμενη μέρα από μεγάλες γιορτές».
- (γ) «αφού ερχόταν η κατάλληλη στιγμή που περίμεναν».

5. Το αντίθετο της λέξης «ζεστή» είναι

- (α) θερμή.
- (β) άσβεστη.
- (γ) ψυχρή.

Συμπληρώστε τη σωστή λέξη στο κενό σύμφωνα με το παράδειγμα. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

ένας ξένος → πολλοί ξένοι

6. μία λέξη → πολλές _____

7. μία φροντίδα → πολλές _____

8. ένας ξενώνας → πολλοί _____

9. μία συνεχής μετακίνηση → πολλές _____

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο (80-100 λέξεις)

Επισκεφτήκατε το σπίτι ενός/μίας συναδέλφου και η οικογένειά του/της δεν ήταν φιλόξενη. Γράψτε ένα ηλεκτρονικό μήνυμα στον φίλο σας τον Γιώργο/τη φίλη σας τη Μαρία και διηγηθείτε τι έγινε.

(Μονάδες 12)

36ο Θέμα

Διαβάστε με προσοχή το παρακάτω κείμενο και στη συνέχεια απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Καλή σας επιτυχία

Μια ελληνική λέξη που δεν μεταφράζεται

Ένα αφιέρωμα σε μια από τις δημοφιλέστερες ελληνικές λέξεις, που διαχρονικά χαρακτηρίζουν την Ελλάδα και παραδοσιακά αποδίδεται ως βασικό χαρακτηριστικό της ελληνικής κουλτούρας και νοοτροπίας, δημοσίευσε πριν λίγες ημέρες το βρετανικό BBC.

Σύμφωνα με την αρθρογράφο, Σταβ Δημητροπούλου, και την έρευνα που η ίδια διεξήγαγε απευθυνόμενη ως επί το πλείστον στο βρετανικό αναγνωστικό κοινό, οι ρίζες της λέξης φιλότιμο έχουν τα ίχνη τους στην εποχή της κλασικής Ελλάδας.

«Η ακριβής έννοια της λέξεως αποτελεί ανέκαθεν φλέγον ζήτημα, αφού το φιλότιμο ανήκει στο πάνθεον της ελληνικής γλώσσας που αψηφά κάποιες φορές τους λεξικούς νόμους της ετυμολογίας», εξηγεί η αρθρογράφος, που αρχικά αρκείται στην ετυμολογική ανάλυση της λέξης, η οποία συνοψίζεται ως «αγάπη για την τιμή». Ωστόσο, η ίδια παραδέχεται ότι η μετάφραση δεν είναι επαρκής για να περιγράψει το πραγματικό νόημα της συγκεκριμένης λέξης. Και αυτό γιατί μέσα σε μόνο τέσσερις συλλαβές η λέξη φιλότιμο συμπυκνώνει τόσες αρετές, που απλά είναι αδύνατο να μεταφραστεί αυτολεξεί.

«Κατά την άποψή μου, οι Έλληνες και όσοι από εμάς συναναστρέφονται μαζί τους, έχουμε υποσυνείδητα απόλυτη επίγνωση της έννοιας του φιλότιμου» εξηγεί στο 'Νέο Κόσμο' ο μεταφραστής, διερμηνέας και ταξιδιωτικός συγγραφέας Paul Hellander. Ξεφυλλίζοντας κανείς τα εγκυρότερα διεθνή λεξικά συμπεραίνει αβίαστα πως η σημασία της συγκεκριμένης λέξης είναι σαφώς πολυδιάστατη και, συνεπώς, είναι δύσκολο να της αποδοθεί μια παραδοσιακή ερμηνεία, αφού περικλείει βασικές έννοιες, όπως αυτή της τιμής, της περηφάνιας, της αξιοπρέπειας, της ιδανικής και κοινωνικά αποδεκτής συμπεριφοράς, της φιλοξενίας, του δεσμού και της ευθύνης των διαπροσωπικών σχέσεων.

<https://neoskosmos.com/el/56743/φιλότιμο-η-ελληνική-λέξη-που-δεν-μεταφ/>

Διασκευάστηκε για τις ανάγκες της εξέτασης.

ΜΕΡΟΣ Α

Διαβάστε τις παρακάτω προτάσεις και γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της ασκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. Το BBC δημοσίευσε ένα άρθρο

- (α) για τη λέξη φιλότιμο.
- (β) για τις ελληνικές λέξεις.
- (γ) για τις ελληνικές λέξεις που δεν μεταφράζονται.

2. Η λέξη φιλότιμο χρησιμοποιείται συχνά για να περιγράψει

- (α) τον τρόπο που σκέφτονται και φέρονται οι Έλληνες.
- (β) την αγάπη μέσα στην ελληνική οικογένεια.
- (γ) τη σύνδεση των Ελλήνων με την αρχαία Ελλάδα.

3. Το άρθρο του BBC το έγραψε

- (α) γυναίκα.
- (β) άνδρας.
- (γ) κάποιος του οποίου δεν ξέρουμε το φύλο.

4. Το άρθρο γράφτηκε, για να το διαβάσουν

- (α) άνθρωποι που ξέρουν αγγλικά.
- (β) άνθρωποι που ξέρουν ελληνικά.
- (γ) άνθρωποι που δεν ξέρουν ούτε αγγλικά ούτε ελληνικά.

5. Η συζήτηση για την έννοια του φιλότιμου

- (α) είναι πρόσφατη.
- (β) γίνεται από πάντα.
- (γ) ξεκίνησε πριν μερικά χρόνια.

Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα σημειώστε «Σ» για τη σωστή απάντηση, «Λ» για τη λανθασμένη απάντηση και Δ/Α για την πρόταση που δεν αναφέρεται στο κείμενο.

	Ερωτήσεις	Σ	Λ	Δ/Α
6.	Κάποιες φορές κάποιες ελληνικές λέξεις δεν τις καταλαβαίνουμε απ' την ετυμολογία τους.			
7.	Η μετάφραση φτάνει για να καταλάβουμε τι θα πει φιλότιμο.			
8.	Ψάχνοντας να βρει κανείς τι σημαίνει φιλότιμο σκίζει τα λεξικά.			
9.	Η λέξη φιλότιμο περιγράφεται με ακρίβεια στα αγγλικά λεξικά.			

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Β

Στις προτάσεις που ακολουθούν επιλέξτε τη σωστή απάντηση. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

1. «Φλέγον» σημαίνει

- (α) καταπιεστικό.
- (β) καυτό.
- (γ) καταστροφικό.

2. «Πάνθεον» σημαίνει

- (α) θρησκεία.
- (β) παλιό.
- (γ) σεβαστό σύνολο.

3. «Συμπυκνώνει» σημαίνει

- (α) μπερδεύει.
- (β) συνοψίζει.
- (γ) ξεπερνάει.

4. «Αυτολεξί» σημαίνει

- (α) λέξη προς λέξη.
- (β) μιλάει για τον εαυτό του.
- (γ) με αυτή τη λέξη.

5. «Περικλείει» σημαίνει

- (α) απελευθερώνει.
- (β) κλειδώνει.
- (γ) περιλαμβάνει.

Συμπληρώστε τη σωστή λέξη στο κενό σύμφωνα με το παράδειγμα. Γράψτε στο τετράδιο τον αριθμό της άσκησης και δίπλα τη σωστή απάντηση.

Οι λέξεις χαρακτηρίζουν την Ελλάδα. Η Ελλάδα χαρακτηρίζεται από τις λέξεις.

6. Το περιοδικό δημοσίευσε ένα άρθρο. Ένα άρθρο _____ από το περιοδικό.
7. Ο συγγραφέας διεξήγαγε μια έρευνα. Μια έρευνα _____ από τον συγγραφέα
8. Ο συγγραφέας εξηγεί τη λέξη. Η λέξη _____ από τον συγγραφέα
9. Το φιλότιμο συμπυκνώνει πολλές αρετές. Πολλές αρετές _____ από το φιλότιμο.

(Μονάδες 9)

ΜΕΡΟΣ Γ

Διαβάστε το παρακάτω θέμα και γράψτε το δικό σας κείμενο (80-100 λέξεις)

Ένας φίλος σας που μαθαίνει ελληνικά σας ρωτάει τι θα πει «φιλότιμο». Απαντήστε του με ένα ηλεκτρονικό μήνυμα περιγράφοντας με παραδείγματα πράξεων, όπως μπορείτε καλύτερα, το νόημα της λέξης.

(Μονάδες 12)